

Styrelsehandling nr: 10
Styrelsedatum: 2026-03-26
Diarienummer: FBU-2026-00051

Handläggare: Anna-Karin Olsson
Telefon: 031-773 83 44
E-post: anna-karin.olsson@framtidenbyggutveckling.se

Försäkringsprogram 2026

Förslag till beslut

Styrelsen för Framtiden Byggutveckling AB:

Försäkringsprogram för 2026, godkänns

Sammanfattning

Försäkringsprogrammet är en översiktlig sammanställning över de försäkringar Framtiden Byggutveckling AB har via Försäkrings AB Göta Lejon samt vad de täcker. I Försäkringsprogrammet står också beskrivet hur Försäkrings AB Göta Lejon arbetar med skador och förebyggande insatser.

Bedömning ur ekonomisk-, ekologisk- och social dimension

Beslutet är av administrativ karaktär och bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån dessa dimensioner.

Samverkan

Ärendet har inte varit föremål för samverkan

Bilagor

1. Översikt försäkringar 2026
2. Försäkringsprogram 2026

Ärendet

Styrelsen för Framtiden Byggutveckling AB skall besluta om Försäkringsprogram för 2026.

Beskrivning av ärendet

Beslut om försäkringsprogram tas årligen av styrelsen.

Nyheter inom försäkring 2026

Egendomsförsäkring

Egendomsförsäkring GL 100:7 ändrar version till GL 100:8. Det beror på tre ändringar avseende

Bryggor

Vad gäller försäkrade bryggor kommer Göta Lejon att lämna ersättning för 2 MSEK per skada och 10 MSEK per år (det sistnämnda, gemensamt belopp för Göteborg Stad) för brand- och stormskador. Övriga skadehändelser som exempelvis skadegörelse omfattas inte av försäkringen.

Kulvert

Göta Lejon har förtydligat villkorsskrivningarna avseende kulvert och tagit bort alla villkor/text avseende *värmekulvert*. Inga ändringar i omfattningar eller försäkringsbelopp.

Maskinförsäkring

Göta Lejon har förtydligat när maskinförsäkringen gäller, särskilt när det gäller en sk ”inre maskinskada”.

Motorförsäkring

Motorförsäkring GL 160:4 ändrar version till GL 160:5. Det beror på en ändring avseende fast monterad egendom. Klausul 3.1.1.förtydligades redan 2023-01-01 men integreras nu till fullo i villkoret.

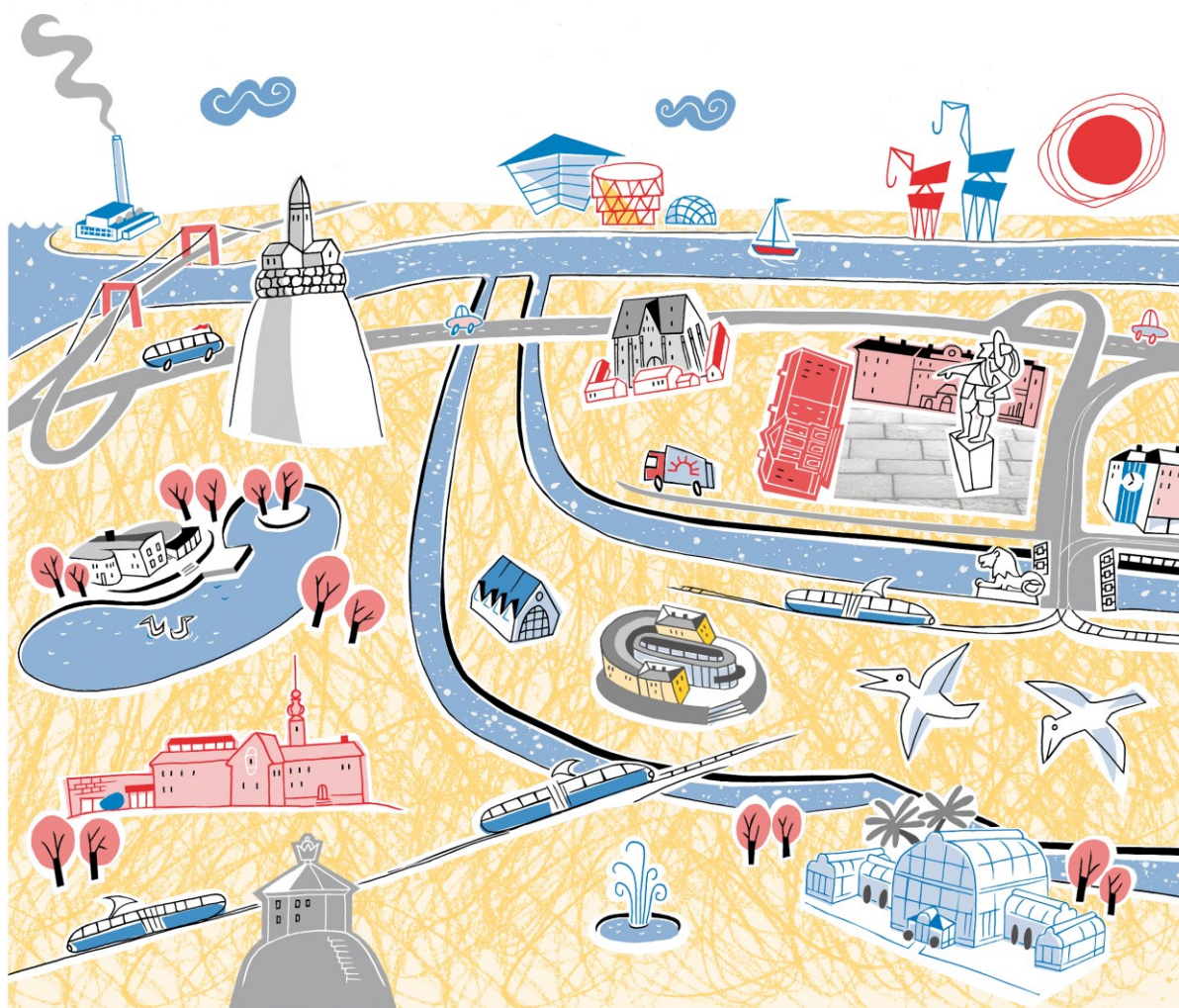
Ändringar i egendomsvillkor för Göteborg Energi och Renova

Göteborg Energi och Renova omfattas inte av GL 100:8. Ändringar i deras villkor kommer att meddelas på annat sätt.

Försäkringsprogram 2026

2025-10-31

Innehåll

1	Försäkringar	3
	Egendomsförsäkring	3
	Hyresförlust	3
	Avbrottsförsäkring.....	3
	Ansvarsförsäkring	3
	Ansvarsförsäkring för ren förmögenhetsskada.....	4
	Konsultansvarsförsäkring	4
	Förmögenhetsbrottsförsäkring.....	4
	Fordonsförsäkring	4
	Trafikansvar.....	4
	Delkasko.....	4
	Vagnskada	4
2	Övriga försäkringar	5
	Tjänstereseförsäkring	5
	Miljöförsäkring.....	5
	VD- och styrelseansvarsförsäkring för bolag	5
	Båtförsäkring.....	5
	Barn- och elevolycksfallsförsäkring	5
	Olycksfallsförsäkring, speciell verksamhet	5
	Spårvagnsförsäkring	6
3	Så arbetar Göta Lejon	6
	Kundbesök	6
	Försäkringssystem	6
4	Skador	6
	Egendomsskador	6
	Ansvarsskador	6
	Motorskador	7
5	Skadeförebyggande arbete	7
	Riktat stöd.....	7
	Sprida kunskap	7
	Ekonomiskt stöd.....	7

Försäkringsprogrammet är en översiktlig sammanställning över Göteborgs Stads försäkringar och vad de täcker. Försäkringstagare är samtliga förvaltningar och bolag i Göteborgs Stad. Här beskrivs även Försäkrings AB Göta Lejons arbete med skador och skadeförebyggande insatser.

1 Försäkringar

Egendomsförsäkring

Alla bolag och förvaltningar har en allriskförsäkring som täcker plötsliga och oförutsedda skador på egendom – vanliga skador är brand, vatten, inbrott och stöld. Alla försäkringstagare måste vara noga med att rapportera in rätt försäkringsvärden och adresser på sina försäkringsobjekt i försäkringssystemet Insmän för att full försäkring ska gälla. Försäkrad egendom är sådan egendom som försäkringstagaren äger, ansvarar för eller i avtal uttryckligen åtagit sig att försäkra. I försäkringen ingår även skydd för egendomsskador till följd av terroristhandlingar samt en extrakostnadsförsäkring som täcker rimliga extra kostnader till följd av skadan.

Hysesförlust

Hysesförlustförsäkringen ersätter uteblivna hyresintäkter till följd av ersättningsbar egendomsskada. Förvaltningar och bolag med hyresfastigheter brukar ha denna försäkring.

Avbrottsförsäkring

Avbrottsförsäkringen skyddar mot intäktsförlust till följd av ersättningsbar egendomsskada. Försäkringen ersätter fasta kostnader samt eventuellt utebliven vinst under avbrottet. Rörliga kostnader täcks inte eftersom produktionen står stilla.

Ansvarsförsäkring

Alla bolag och förvaltningar har en allmän ansvarsförsäkring. Den ska användas när någon ställer ett skadeståndskrav mot förvaltningen eller bolaget. Försäkringen ska trygga den drabbades rätt till bedömning av skadeersättning och samtidigt skydda staden från skadeståndskostnader. Göta Lejon utreder om det finns grund för skadestånd och företräder stadens bolag och förvaltningar juridiskt.

I stadens ansvarsförsäkring ingår även:

Ansvarsförsäkring för ren förmögenhetsskada

Med ren förmögenhetsskada menas ekonomisk skada som uppstått utan att någon lider person- eller sakskada. Det kan exempelvis handla om en upphandling där en leverantör känner sig felaktigt behandlad och ställer ett ekonomiskt krav mot den upphandlande förvaltningen eller bolaget.

Konsultansvarsförsäkring

Försäkringen avser uteslutande rådgivande verksamhet och gäller för försäkringstagaren och i försäkringsbeviset angivna medförsäkrade bolag. Med rådgivande verksamhet avses enbart utförande av beräkningar, ritningar, beskrivningar, råd eller anvisningar. Försäkringen är avsedd för tekniska konsulter.

Förmögenhetsbrottsförsäkring

Försäkringen täcker brott som en anställd utfört antingen mot den egna verksamheten eller mot någon annan. Den gäller även för brott utförd av tredje man.

Fordonsförsäkring

Stadens samtliga registrerade fordon är försäkrade och registrerade i Göta Lejons försäkringssystem Insman och laddas ner med automatik från Transportstyrelsens register. För de oregistrerade fordonen (truckar, gräsklippare, släp, maskiner och liknande) krävs manuell rapportering och inmatning i Insman. De flesta fordonen är helförsäkrade, det vill säga att de omfattas av trafikansvar, delkasko och vagnskada.

Trafikansvar

Ger skydd för det ansvar som fordonsägaren har enligt trafikskadelagen. Gäller skador som är en följd av trafik med fordonet. Täcker motpartens skador på bil och person samt den egna bilens förare och passagerare.

Delkasko

Omfattar skador på det egna fordonet. Ger skydd vid brand-, glas-, stöld- och maskinskadorna, räddning samt rättsskydd.

Vagnskada

Omfattar skador på det egna fordonet. Gäller vid trafikolycka, annan yttre olyckshändelse eller skadegörelse av tredje man på den egna bilen.

2 Övriga försäkringar

Tjänstereseförsäkring

Försäkringen skyddar samtliga anställda, förtroendevalda och praktikanter inom Göteborgs Stad vid resa eller uppdrag utanför den ordinarie arbetsplatsen, som beordrats och bekostats av arbetsgivaren. Försäkringen gäller i hela världen och för alla typer av resor. Försäkringsgivare är If Skadeförsäkring.

Miljöförsäkring

Försäkringen täcker gradvis uppkomna miljöskador på egen och andras mark. Försäkringsgivare är AXA XL.

VD- och styrelseansvarsförsäkring för bolag

Försäkringen ger vd, styrelseledamot och andra ledande befattningshavare skydd för eventuella krav som kan riktas mot dem personligen. Försäkringsgivare är HDI Global Speciality och Riskpoint.

Båtförsäkring

Försäkringen täcker kasko- och ansvarsskador på stadens anmälda båtar. Försäkringsgivare är Alandia.

Barn- och elevolycksfallsförsäkring

Olycksfallsförsäkring för alla folkbokförda barn och elever i Göteborgs Stad. Den gäller till och med det år de fyller 17 år eller så länge de går på gymnasiet. Försäkringen gäller dygnet runt, året runt. Försäkringsgivare är Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän.

Olycksfallsförsäkring, speciell verksamhet

En olycksfallsförsäkring för personer i kommunal verksamhet, exempelvis ungdomar i arbetsmarknadsåtgärder, boende i familjehem, daglig verksamhet och volontärer.

Observera att det krävs en särskild anmälan till Göta Lejon för att försäkringen skall gälla. Försäkringsgivare är Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän.

Spårvagnsförsäkring

Spårvagnsförsäkringen omfattar kasko och ansvarsförsäkring.

3 Så arbetar Göta Lejon

Kundbesök

Göta Lejons kundansvariga träffar sina kunder regelbundet. Under kundmötena görs genomgång av kundens försäkringslösning och värden samt genomförs en diskussion om kommande försäkringslösningar av eventuella investeringar och projekt. Göta Lejon följer upp det skadeförebyggande arbetet och går igenom rapporterade skador. Utbildning erbjuds beroende på kund och verksamhet.

Försäkringssystem

Göta Lejon har ett webbaserat försäkringssystem som heter Insman. Detta använder kunderna för att rapportera sina egendomsvärden och fordon samt för att följa upp skador. I detta system hämtar Göta Lejon även de nya försäkringsvärdena för kommande år och varje kund kan följa upp sin verksamhets rekommendationer efter en besiktning. Insman används även för att samla in årsvis statistik för skador under självrisk.

4 Skador

Göta Lejon har upphandlade skadereglerare för de olika försäkringarna, se mer på Digitala navet - Försäkringar och skador. Skador bör anmälas så snart som möjligt.

Egendomsskador

Egendomsskador ska anmälas direkt till Sedgwick.

Ansvarsskador

När skadeståndskrav riktas mot en verksamhet ska den skadelidande fylla i en blankett för skadeståndsanspråk. Denna blankett skickar förvaltningen/bolaget till den skadelidande. När den skadelidandes skadeanspråk kommit i retur ska det skickas till det externa skaderelingsföretaget Van Ameyde tillsammans med förvaltningens/bolagets skadeanmälan. Van Ameyde utreder om det finns grund för skadestånd.

Motorskador

Fordonsskador på leasade fordon anmäls till Göteborgs Stads Leasing AB.
Fordonsskador på ej leasade fordon anmäls till Jönsson Wallberg Loss
Adjusting AB.

5 Skadeförebyggande arbete

Enligt ägardirektivet för Göta Lejon och riktlinjen för försäkring ingår också att bolaget ska vara en av de drivande aktörerna i kommunens gemensamma skadeförebyggande arbete.

Riktat stöd

Ett av Göta Lejons viktigaste uppdrag är att finnas som stöd i stadens skadeförebyggande arbete. I detta arbete ingår bland annat uppföljning och analys av skador och händelser samt rådgivning. Ett viktigt verktyg i det skadeförebyggande arbetet är Göta Lejons riskbesiktningsprogram som framför allt fokuserar på större, mer komplexa och riskfyllda objekt. Genom besiktningarna kartläggs olika typer av risker och möjliga riskreducerande åtgärder. Göta Lejon har två anställda riskingenjörer som också arbetar med rådgivande skadeförebyggande platsbesök.

Sprida kunskap

Göta Lejon samlar in kunskap och informerar om skadeförebyggande arbete till exempel via konferenser, riskseminarier, nyhetsutskick, nätverk och forskning.

Ekonomiskt stöd

Göta Lejon stödjer ekonomiskt olika insatser och projekt inom det skadeförebyggande arbete i Göteborgs Stad. Ansökningsblanketter om skadeförebyggande bidrag finns på Digitala navet.

Försäkrings AB Göta Lejon

Telefon: 031-365 00 00 (kontaktcenter)

E-post: gotalejon@gotalejon.goteborg.se

Översikt försäkringar 2026

Försäkring	Period	Försäkringsgivare	Försäkringsbelopp	Självrisk	Premie	Kommentarer
Egendomsförsäkring -Avbrott -Extra kostnader -Hyresförlust	2026-01-01-- 2026-12-31	Göta Lejon	8 437 767 kr 5 mkr 100 mkr 100 mkr	1 basbelopp	13 902 kr	
Ansvarsförsäkring inkl. ren förmögenhetsskada	2026-01-01-- 2026-12-31	Göta Lejon	300 mkr 50 mkr	1 basbelopp	225 971 kr	
Förmögenhetsbrotts- försäkring	2026-01-01-- 2026-12-31	Göta Lejon	100 mkr	2,5 Mkr 5 Mkr vid social manipulation	1 995 kr	
Tjänstereseförsäkring	2026-01-01-- 2026-12-31	IF Skadeförsäkring	Invaliditet 1 mkr	Ingen självrisk	133 kr	Anmälan om skada sker direkt till IF Skadeförsäkring
VD & Styrelseansvars- försäkring	2026-01-01-- 2026-12-31	HDI	300 MSEK per skada och år	Ingen självrisk	14 086 kr	
Miljöförsäkring	2026-01-01-- 2026-12-31	AXA XL	300 mkr	5 mkr	24 185 kr	

280 272 kr

Översikt försäkringar 2025

Försäkring	Period	Försäkringsgivare	Försäkringsbelopp	Självrisk	Premie	Kommentarer
Egendomsförsäkring -Avbrott -Extra kostnader -Hyresförlust	2025-01-01-- 2025-12-31	Göta Lejon	8 437 767 kr 5 mkr 100 mkr 100 mkr	0,5 basbelopp	13 902 kr	
Ansvarsförsäkring ren förmögenhetsskada	2025-01-01-- 2025-12-31	Göta Lejon	300 mkr 50 mkr	1 basbelopp	220 000 kr	
Förmögenhetsbrotts- försäkring	2025-01-01-- 2025-12-31	Göta Lejon	100 mkr	2,5 Mkr 5 Mkr vid social manipulation	2 083 kr	
Tjänstereseförsäkring	2025-01-01-- 2025-12-31	IF Skadeförsäkring	Invaliditet 1 mkr	Ingen självrisk	139 kr	Anmälan om skada sker direkt till IF Skadeförsäkring
VD & Styrelseansvars- försäkring	2025-01-01-- 2025-12-31	HDI	300 MSEK per skada och år	Ingen självrisk	14 381 kr	
Miljöförsäkring	2025-01-01-- 2025-12-31	AXA XL	300 mkr	5 mkr	23 207 kr	

273 712 kr

Allmänna försäkringsvillkor Egendomsförsäkring Allrisk

GL 100:8

2026-01-01

Innehåll

1 Egendomsförsäkring	3
1.1 Vem försäkringen gäller för och försäkrad verksamhet	3
1.2 När försäkringen gäller	4
1.3 Var försäkringen gäller.....	4
1.4 Försäkrat intresse.....	5
1.5 Försäkrad egendom och försäkringsbelopp	5
1.6 Vad försäkringen gäller för.....	13
1.7 Röjningskostnad.....	27
1.8 Skadevärderingsregler	29
1.9 Ersättningsregler	40
1.10 Självrisk.....	42
1.11 Säkerhetsföreskrifter.....	43
2 Extrakostnadsförsäkring	55
2.1 Vem försäkringen gäller för och försäkrad verksamhet	55
2.2 När försäkringen gäller	55
2.3 Var försäkringen gäller.....	56
2.4 Försäkrat intresse.....	56
2.5 Försäkringsbelopp	56
2.6 Vad försäkringen gäller för.....	56
2.7 Skadevärderingsregler	57
2.8 Ersättningsregler	57
2.9 Självrisk.....	57
2.10 Säkerhetsföreskrifter	57
3 Avbrottsförsäkring	57
3.1 Vem försäkringen gäller för och försäkrad verksamhet	58
3.2 När försäkringen gäller	58
3.3 <i>Ansvarstid</i>	58
3.4 Var försäkringen gäller.....	58
3.5 Försäkrat intresse.....	58
3.6 Försäkringsbelopp	58
3.7 Vad försäkringen gäller för.....	58
3.8 Skadevärderingsregler	59
3.9 Ersättningsregler	60
3.10 <i>Karens</i> och <i>karenstid</i>	62
3.11 Säkerhetsföreskrifter.....	62
4 Hyresförlustförsäkring	62
4.1 Vem försäkringen gäller för.....	62
4.2 När försäkringen gäller	62
4.3 Var försäkringen gäller.....	62
4.4 Försäkrat intresse.....	63

4.5 Försäkringsbelopp	63
4.6 Vad försäkringen gäller för	63
4.7 Skadevärderingsregler	64
4.8 Ersättningsregler	65
4.9 Självrisk	66
4.10 Säkerhetsföreskrifter	66
5 Definitioner.....	66

1 Egendomsförsäkring

1.1 Vem försäkringen gäller för och försäkrad verksamhet

Försäkringstiden anges i försäkringsbeviset och är avtalstiden för försäkringen.

Försäkringstiden räknas från klockan 00.00 begynnelse dagen och är ett år om inte annat anges i försäkringsbeviset.

1.1.1 **Försäkringstagaren och försäkrad som är angiven i försäkringsbeviset**

Försäkringen avser i försäkringsbeviset angiven verksamhet och gäller för Göteborgs Stads bolag och förvaltningar och annan försäkrad som är angiven i försäkringsbeviset, såsom ägare av försäkrad egendom.

1.1.2 **Annan ägare**

Försäkringen gäller även för annan ägare av egendom som är försäkrad enligt punkt 6 och tillhör försäkringstagarens eller försäkrads, enligt punkt 1.1

- kund
- arbetstagare
- *elev*/vårdtagare

Dessutom gäller försäkringen för annan ägare av egendom som är försäkrad enligt punkt 6 och som försäkringstagaren eller försäkrad enligt punkt 1.1

- köpt enligt avbetalningskontrakt
- disponerar enligt leasingkontrakt, hyrt eller lånat
- har mottagit i kommission.

För annan ägare enligt punkt 1.2, gäller försäkringen dock endast i den mån ägaren inte har rätt till ersättning genom egen försäkring och under förutsättning att försäkringstagaren eller försäkrad enligt punkt 1.1

- enligt lag eller i skriftligt avtal med ägaren är skyldig att ersätta skada på egendomen, eller i skriftligt avtal med ägaren åtagit sig att försäkra egendomen.

För arbetstagares och *elev*/vårdtagares egendom krävs inte ansvar enligt lag eller avtal enligt föregående stycke.

1.2 När försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada som inträffar under den tiden försäkringen är i kraft (försäkringstiden).

1.3 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada som inträffar inom Norden om inte annat anges i försäkringsbeviset.

1.3.1 På försäkringsstället

Försäkringen gäller för försäkrad egendom inom *försäkringsställe* som anges i försäkringsbeviset eller i Försäkrings AB Göta Lejons försäkringssystem.

1.3.2 På annan plats

Försäkringen gäller för egendom, som är på tillfällig förvaringsplats* inom Norden, dock med begränsningar enligt nedan.

Högsta ersättning är gällande försäkringsbelopp, dock högst 30 *prisbasbelopp* gemensamt för egendomsskada, avbrott, *hyresförlust*, extrakostnader samt *räddningskostnader* och röjningskostnader. Vad gäller *stöldbegärlig egendom* se dock punkt 1.3.2.2.

*Med *tillfällig förvaringsplats* avses plats inom Norden som försäkrad tillfälligt nyttjar, dock högst i 12 månader.

Med *tillfällig förvaringsplats* avses inte

- plats som den försäkrade stadigvarande innehar, disponerar eller nyttjar
- plats där den försäkrade stadigvarande förvarar egendom, till exempel hos kund, leverantör, legotillverkare, lagerföretag eller liknande, eller stadigvarande i bostad.

1.3.2.1 Undantag

På annan plats än på angivet *försäkringsställe* gäller försäkringen inte för egendom

- som den försäkrade yrkesmässigt hyr ut eller leasar ut, när den är utleasad eller under uthyrning om inget annat sägs i försäkringsbeviset eller i övrigt överenskommit med Försäkrings AB Göta Lejon.
- inom arbetsområde
- bestående av *pengar och värdehandlingar*, annat än vid *rån* enligt punkterna 1.3.2.2.2 och 1.6.4
- bestående av *arbetstagares* eller *elev/vårdtagares egendom*
- under transport, annat än vad som framgår av punkt 1.6.6

1.3.2.2 Särskilda bestämmelser vid *rån* och *inbrott/utbrott*

1.3.2.2.1 *Inbrott/Stöld*

Vid stöld av försäkrad egendom på annan plats än på angivet *försäkringsställe* gäller försäkringen endast om stölden skett genom *inbrott/utbrott* i lokal som uppfyller skyddsklass

1.

Om *säkerhetsföreskrift* inte är uppfylld gäller huvudregeln, i punkt 4.10 och följande föreskrifter.

Högsta ersättning

Vid skadegörelse på eller stöld av *varor* och kunders egendom bestående av *stöldbegärlig egendom* är högsta ersättning per *skadetillfälle*, gällande försäkringsbelopp, dock högst 500 000 SEK gemensamt för egendomsskada, avbrott, *hyresförlust*, extrakostnader samt *räddningskostnader* och röjningskostnader om inget annat sägs i försäkringsbeviset eller i Försäkrings AB Göta Lejons försäkringssystem.

1.3.2.2.2 Rån

Vid *rån* på annan plats än på angivet *försäkringsställe* gäller försäkringen för medförd försäkrad egendom vid *rån* som skett i samband med försäkrads eller dennes arbetstagares tjänsteutövning. Se punkt 1.6.4.

1.4 Försäkrat intresse

Försäkringen omfattar lagligt intresse och endast sådan skada som består i att egendomens värde minskat eller gått förlorat. Försäkringen gäller därmed till exempel inte för kostnad eller förlust som beror på att egendomen inte kan användas under viss tid eller på beräknat sätt.

1.5 Försäkrad egendom och försäkringsbelopp

Försäkringen omfattar egendom som anges i försäkringsbeviset eller i Försäkrings AB Göta Lejons försäkringssystem med objekttyp eller på annat sätt.

1.5.1.1 Undantagen egendom

Försäkringen omfattar nedan angiven egendom endast om denna särskilt anges i försäkringsbeviset eller är överenskommet med Försäkrings AB Göta Lejon.

- egendom utomhus
- trafikförsäkringspliktiga motordrivna fordon och släpfordon till sådana
- avmonterad fordonsdel (till exempel sommar- eller vinterdäck) och annan normal fordonsutrustning till trafikförsäkringspliktigt motordrivet fordon och släpfordon till sådana, då fordonsdelen eller utrustningen och fordonet har samma ägare
- luftfartyg, svävare, hydrokoptrar, segel- eller maskindrivna skepp och båtar, timmersläp, kassuner, pontoner, pontonkranar, mudderverk, undervattensfarkoster och annan egendom som används på och under vatten
- byggnadsverk under bogsering till sjöss
- satelliter, rymdfarkoster och annan egendom som används i rymden, uppskjutningsfordon, uppskjutningsramper och all annan utrustning hörande till dessa
- mobilkranar, tornsvängkranar, gräv-, schakt-, väg- och pålningsmaskiner
- sådana delar av maskinfundament, byggnadsgrund eller grundmur som ligger lägre än såväl lägsta källargolv som angränsande jord- eller vattenyta
- egendom som försäkrad yrkesmässigt hyr ut eller leasar ut, när den är utleasad eller under uthyrning

- *Kulvert* som är längre än 20 meter
- utanför *byggnad* och ovan mark belägna pipelines och ledningssystem samt utrustning hörande till dessa
- vindkraftverk, värmeverk och vattenkraftverk för kommersiellt bruk om sådan verksamhet är försäkrads huvudsakliga verksamhet. Utrustning som hör till sådant verk omfattas inte heller • produktiv skog och skogsmark
- brunn och vattentäkt
- egendom på arbetsområde
- levande djur
- tunnlar, bergrum
- växande gröda, växter och växtkulturer som inte hänförs till trädgård, tomt och markanläggning
  - *Stöldbegärlig egendom*

1.5.1.2 Allmänna undantag

Grov vårdslöshet, uppsåt och risktagande

Försäkringen gäller inte om den försäkrade till någon del har framkallat en skada (försäkringsfall) uppsåtligen eller genom grov vårdslöshet.

Detsamma gäller om den försäkrade annars måste antas ha handlat eller underlåtit att handla i vetskap om att detta innebar en betydande risk för att skadan skulle inträffa.

Försäkringen gäller dock om den försäkrade kan visa att denne inte har varit medveten eller borde ha varit medveten om skaderisken.

Har den försäkrade förvärrat följderna av en skada på sätt som sägs i första stycket, är Försäkrings AB Göta Lejon fritt från ansvar mot den försäkrade i den utsträckning förhållandet har påverkat skadan.

Med den försäkrade likställs den försäkrades företagsledning, personer i arbetsledande ställning inom företaget eller i verksamheten eller på arbetsplatsen.

Detsamma gäller även uppdragstagare, i den mån denne till följd av uppdraget råder över det försäkrade intresset.

Detsamma gäller om ovan angiven person kan antas ha handlat eller underlåtit att handla i vetskap om att detta innebar en betydande risk för att skadan skulle uppkomma.

Det som anges ovan om framkallande av skada, gäller på motsvarande sätt vid förvärrande av en skada.

Försäkrings AB Göta Lejon är fritt från ansvar enligt ovan även när handlandet eller underlåtenheten har skett i avsikt att förebygga skada på egendom i nödläge, om den skadan inte skulle kunna ersättas ur försäkringen enligt övriga villkorsbestämmelser.

Undantaget gäller även i förhållande till annan försäkrad än den som orsakat skadan.

Atomkärnprocess och strålningskada

Försäkringen gäller inte för skada vars uppkomst eller omfattning har samband med atomkärnprocess eller strålning från produkter innehållande radioaktivt material.

Krig, terrorism, upplopp med mera

Försäkringen gäller inte för förlust, skada, kostnad eller utgift vars uppkomst eller omfattning direkt eller indirekt orsakats av eller står i samband med krig, krigsliknande händelse, inbördeskrig, revolution, uppror, upplopp, terrorism, sabotage eller åtgärd av makthavare som obehörigen tagit makten.

Försäkringen gäller inte för åtgärd som vidtagits i syfte att förhindra eller reagera på terroristhandling om inte den försäkrade kan visa att samband saknas mellan terroristhandling eller sådan åtgärd och förlusten, skadan, kostnaden eller utgiften.

Med terroristhandling avses också förfarande, inklusive hot om förfarande, som innebär straffbar gärning där förfarandet vidtas eller där skadan uppstår och som kan antas vara utfört av politiskt, religiöst eller annat ideologiskt skäl i avsikt att framkalla omfattande skada på, eller allmän fruktan för säkerhet till person eller egendom.

Dammgenombrott

Ersättning lämnas inte för skada till följd av genombrott av kraftverksdamm eller regleringsdamm för elkraftproduktion.

Asbest, PCB och formaldehyd

Försäkringen omfattar inte skada som direkt eller indirekt orsakas av asbest, PCB (PolyChlorinated Biphenyls) eller formaldehyd.

Skada som annan svarar för

Försäkringen gäller inte för skada som leverantör, entreprenör eller annan enligt åtagande i avtal eller enligt köprättslig lagstiftning är skyldig att ersätta.

Undantaget tillämpas inte i den mån leverantör, entreprenör eller annan inte kan fullgöra sitt åtagande och den försäkrade kan styrka detta.

Är den försäkrade tillverkare eller försäljare av den försäkrade egendomen, lämnas inte ersättning för skada på denna, om skadan skulle ha omfattats av för branschen gängse garanti vid försäljning eller leverans.

Försäkringen gäller inte för skada på egendom som köpts utan sådan garanti som vanligen tillämpas vid försäljning eller leverans inom aktuell bransch om inte den försäkrade kan visa att skadan inte skulle ha omfattats av sådan garanti.

Myndighetsåtgärder

Försäkringen omfattar inte skada som direkt eller indirekt orsakas av konfiskation, rekvisition, embargo, expropriation eller annan myndighetsåtgärd.

Förmögenhetsbrott

Försäkringen omfattar inte skada som direkt eller indirekt orsakas av

- stöld utan samband med *inbrott* och *utbrott*.

Röta, mögel, svamp eller annan biologisk påverkan

Försäkringen omfattar inte skada som direkt eller indirekt orsakas av röta, mögel, svamp eller annan biologisk påverkan.

Vätska

Försäkringen omfattar inte skada som direkt eller indirekt orsakas av

- vätska på grund av fel i planering, konstruktion eller val av arbetsmetod
- vatten- och vågerosion.

Vind

Försäkringen omfattar inte skada som direkt eller indirekt orsakas av vind och vindpåverkan, om vindhastigheten understiger 21 meter per sekund.

Ras, lavin, jordskalv eller vulkanutbrott utom Norden

Försäkringen omfattar inte skada som inträffar utom Norden, vilken direkt eller indirekt orsakas av ras, lavin, jordskalv eller vulkanutbrott.

Skadedjur och smittoämnen

Försäkringen omfattar inte skada som direkt eller indirekt orsakas av *skadedjur*, insekter, bakterier, virus eller *smittoämnen*.

Undantaget tillämpas dock inte vid *brandskada*.

Grundkonstruktion, sättning eller ingrepp

Försäkringen omfattar inte skada som direkt eller indirekt orsakas av

- felaktig grundkonstruktion (fundament, grund och källarstomme),
- sättning i undergrund eller mark,
- ingrepp i bärande byggnadsdelar.

Markarbeten

Försäkringen omfattar inte skada som direkt eller indirekt orsakas av sprängnings-, schaktnings-, pålnings-, packnings- eller spontningsarbete

Byggnads- och montagearbeten m.m.

Försäkringen omfattar inte skada på, och/eller skada som direkt eller indirekt orsakas av *provdrift*, revision, *byggnads-*, *installations-*, *demontage-*, *montage-*, underhålls- och/eller reparationsarbete, i den mån skadan inträffar utom försäkrads ordinarie anläggning.

Normal service eller justering

Försäkringen omfattar inte skada som inte påverkar egendomens användbarhet eller som kan avhjälpas genom normal service eller justering.

Fel

Försäkringen omfattar inte

- skada på felaktig egendom, avseende kostnader som skulle ha uppkommit vid avhjälpande, inklusive åtkomst av felet omedelbart före skadans uppkomst,
- kostnader, vid ersättningsbar skada till följd av fel, som skulle ha uppkommit vid avhjälpande, inklusive åtkomst av felet omedelbart före skadans uppkomst,
- skada på *varor* eller kunders egendom till följd av fel. Detta undantag gäller dock inte vid *brandskada*,

Gradvis förändring, långtidspåverkan, kontamination

Försäkringen omfattar inte skada som består i

- gradvis förändring eller annan långtidspåverkan som t.ex. fortgående sprickbildning, förslitning, utmattning, förbrukning, diffusion, erosion, *kavitation*, *korrosion*, beläggning eller avsättning,
- kontamination, förorening eller förändring av form, struktur, yta, färg eller lukt,
- förgasning eller förångning.

Smälta

Försäkringen omfattar inte skada som direkt eller indirekt orsakas av eller på smälta.

Förbrukningsmaterial

Försäkringen omfattar inte skada på

- *Förbrukningsmaterial*,

utbytbara verktyg,

- murverk, inmurning eller infodring.

1.5.2 Försäkringsbelopp - Högsta ersättning

Försäkringen gäller med de försäkringsbelopp som anges i försäkringsbeviset eller i Försäkrings AB Göta Lejons försäkringssystem för varje slag av egendom. Vid *fullvärdesförsäkring* avseende *byggnad* anges fullvärde.

För *byggnad* gäller *helvärdesförsäkring* *fullvärdesförsäkring* eller *förstariskförsäkring*.

För *maskinerier* och *varor* gäller *helvärdesförsäkring*.

För fastställande av försäkringsbelopp samt underförsäkring, se punkt 1.9.2.

1.5.2.1 Fribelopp

Försäkringen omfattar utöver belopp som anges i försäkringsbeviset eller i Försäkrings AB Göta Lejons försäkringssystem följande egendom intill högst nedan angivna belopp.

Om det i försäkringsbeviset framgår att *byggnad* är försäkrad omfattas även

Egendom	Belopp i SEK
<i>Trädgård, tomt och markanläggning</i>	500 000 SEK
<i>Fastighetsinventarier</i>	250 000 SEK
Merkostnad till följd av myndighetsbeslut, i enlighet med punkt 21.2.4	250 000 SEK
Merkostnad till följd av <i>byggnads/byggnadsdels</i> kulturhistoriska värde eller konstnärliga utsmyckning, i enlighet med punkt 21.2.4	250 000 SEK
Vid försäkring av <i>byggnad</i> som är bostadsfastighet omfattas <i>byggnad</i> med area understigande 30 kvm utan att den är angiven försäkringsbeviset. Detta gäller dock inte för stugbyar, semesterstugeområde, campingområde och liknande.	

Om det i försäkringsbeviset framgår att *maskinerier* eller *varor* är försäkrade omfattas även

Egendom	Belopp i SEK
<i>Varor</i> bestående av <i>stöldbegärlig egendom</i>	100 000 SEK

Kunders egendom dock inte <i>pengar och värdehandlingar</i>	200 000 SEK
Förhyrd lokal som försäkrad enligt skriftligt hyreskontrakt är skyldig att svara för	5 <i>prisbasbelopp</i>
Egen bekostad fast inredning utöver i försäkringsbeviset angivet försäkringsbelopp för <i>maskinerier</i>	100 000 SEK

Gemensamt vid försäkring av *byggnad, maskinerier* eller *varor* gäller att även följande omfattas

Egendom	Belopp i SEK
Ritningar, arkivalier, <i>datainformation</i> och programlicenser	1 000 000 SEK
<i>Pengar och värdehandlingar</i>	
förvarade i <i>försäkringslokal</i> på <i>försäkringsstället</i> i låst godkänt värdeskåp, beloppet omfattas inte vid <i>rån</i>	200 000
förvarade på annat sätt i <i>försäkringslokal</i> på <i>försäkringsstället</i> , beloppet omfattas inte vid <i>rån</i>	100 000
Skylt och markis	100 000 SEK
<i>Arbetstagares egendom</i> , dock inte <i>pengar och värdehandlingar</i> , per arbetstagare eller enligt kollektivavtal	20% av <i>prisbasbeloppet</i>
Barn och <i>elevs/vårdtagares egendom</i> dock icke <i>pengar och värdehandlingar</i>	5% av <i>prisbasbeloppet</i> per person
<i>Konstverk</i>	1 000 000
Kunders Egendom	200 000

1.5.2.2 Högsta ersättning

Ersättningen är begränsad enligt vissa av egendomsförsäkringens villkorspunkter och enligt följande stycke, även om försäkringsbeloppet är högre.

Byggnads- och montagearbeten, förflyttning, utlyft med mera

Sammanlagd ersättningskyldighet till följd av alla skador på, och/eller som orsakas av, *provdrift*, revision, förflyttning, *byggnads-*, *installations-*, *demontage-*, *montage-*, underhålls- och/eller reparationsarbete, och som inträffar inom försäkrads ordinarie anläggning, är vid varje *skadetillfälle* begränsad till högst 250 *prisbasbelopp*. Vid skador i samband med egendomens normala underhåll inom försäkrads ordinarie anläggning är motsvarande ersättningsbegränsning 500 *prisbasbelopp*.

Försäkringen gäller dock utan dessa begränsningar

- vid skada som omfattas av egendomsförsäkringens punkt 1.6.1–1.6.3
- vid skada i samband med egendomens löpande underhåll på *försäkringsstället*.

Bryggor

Sammanlagd ersättningskyldighet till följd av brand- eller stormskada på brygga är vid varje *skadetillfälle* begränsad till högst 2 MSEK och 10 MSEK per år

1.5.3 Investering och prisändring

Har egendomens värde ökat under försäkringstiden, från försäkringstidens början fram till skadedagen, genom investering eller prisändring, höjs försäkringsbeloppet respektive kalkylbeloppet enligt nedan.

Om skadeersättningen reduceras på grund av bestämmelserna i punkt 1.9.2 ska försäkringsbelopp eller kalkylbelopp räknas upp i den mån det är möjligt enligt bestämmelserna i punkt 1.5.3, innan reducering görs.

1.5.3.1 Byggnad

För *byggnad* gäller att vid *fullvärdesförsäkring* är värdestegring genom investering begränsad till 20 % av det vid

försäkringstidens början premiegrundande kalkylbeloppet (enligt tillämplig värderingsmetod) per *byggnad*

- *helvärdesförsäkring* är sammanlagd värdestegring genom investering och prisändring begränsad till 20 % av det senast angivna försäkringsbeloppet per *byggnad*
- *förstariskförsäkring* är värdestegring begränsad till prisändring, dock högst 20 % av det senast angivna försäkringsbeloppet per *byggnad*.

1.5.3.2 Maskinerier

För *maskinerier* gäller att vid

- *helvärdesförsäkring* är sammanlagd värdestegring genom investering och prisändring begränsad till 20 % av det senast angivna försäkringsbeloppet
- *förstariskförsäkring* är värdestegring begränsad till prisändring, dock högst 20 % av det senast angivna försäkringsbeloppet.

1.5.3.3 Varor

För *varor* gäller att värdestegring är begränsad till prisändring, dock högst 20 % av det senast angivna försäkringsbeloppet.

1.5.4 Indexering av premien vid fullvärdesförsäkring för byggnad

I samband med förnyelse av *fullvärdesförsäkring* för *byggnad* har Försäkrings AB Göta Lejon rätt att uppdatera premiegrundande värden i takt med tillämpligt prisindex som utges av Statistiska Centralbyrån, samt att, utan särskilt meddelande, avisera ändrad premie som följer av indexeringen.

1.6 Vad försäkringen gäller för

Försäkringens omfattning framgår av försäkringsbeviset.

1.6.1 Brandförsäkring

I *brandförsäkring* en ingår punkterna 1.6.1.1 - 1.6.1.8 enligt nedan.

1.6.1.1 Eld som kommit lös

Försäkringen gäller för skada genom *brand*, varmed förstås eld som har kommit lös. Som *brand* anses inte skada genom hetta från eldstad eller genom att glöd eller upphettat föremål, som inte är i *brand*, sveder eller bränner hål utan att *brand* uppstår.

Försäkringen gäller även för skada genom torrkokning som inträffar i bostads- eller kontorslokaler även om eld inte kommit lös.

1.6.1.2 Sotutströmning

Försäkringen gäller för skada genom utströmning av sot från eldstad för uppvärmning av bostad eller annan lokal om utströmningen är plötslig och oförutsedd och uppstår i samband med eldning.

1.6.1.2.1 Undantag

Försäkringen gäller inte för skada genom sotutströmning från rökkanals mynning eller från byggtork.

1.6.1.3 Explosion

Försäkringen gäller för skada genom explosion varmed förstås en ögonblicklig uppträdande kraftyttring, förorsakad av gasers eller ångors strävan att utvidga sig. För att explosion ska anses föreligga ifråga om behållare eller kärl av vad slag som helst (såsom ångpanna, cylinder eller annat kärl *förånga*, gas eller vätska samt kokare) förutsätts dessutom att behållarens väggar skadas till så stort omfång, att genom utströmning av gas eller ånga eller ångbildande vätska trycket inom och utom behållaren ögonblickligen utjämnas.

Som explosion anses inte bristning som orsakats av centrifugalkraften hos roterande kropp eller som uppkommit genom inre materialspänningar, t ex gjutspänningar och inte heller bristning som uppkommer genom undertryck - implosion.

Som explosion anses inte heller skada genom skjutvapen.

1.6.1.4 Åkslag, strömavbrott och elfenomen

Försäkringen gäller för skada genom plötsligt och oförutsett åkslag, strömavbrott och elfenomen.

1.6.1.4.1 Undantag

Försäkringen gäller inte för skada

- på egendom i kyl- eller frysnet.
- genom åskslag, strömavbrott eller elfenomen som lett till sönderfrysning av *installation* och utströmning av vatten eller annan vätska från *installation*.

1.6.1.5 Frätande gas

Försäkringen gäller för skada genom frätande gas som bildas vid plötslig och oförutsedd upphettning av plast.

1.6.1.6 Luftfartyg

Försäkringen gäller för skada genom luftfartyg som havererar eller genom föremål som faller ned från luftfartyg.

1.6.1.7 Motordrivet fordon

Försäkringen gäller för skada genom påkörning med motordrivet fordon i de fall trafikskadeersättning enligt Trafikskadelagen inte lämnas eller Trafikskadelagen inte gäller.

1.6.1.7.1 Undantag

Försäkringen gäller inte för skada på

- det påkörande fordonet
- egendom under hantering eller transport med fordonet.

1.6.1.8 Storm, hagel, snötryck och snöoras

Försäkringen gäller för skada på försäkrad *byggnad* inklusive fast anbringad egendom som hör till *byggnad* enligt Jordabalken och på försäkrad egendom i *byggnad* . genom

- *storm*, varmed förstås vind med hastighet av minst 21 meter per sekund
- hagel
- snötryck och snöoras på tak.

Försäkringen gäller även för stormskada på försäkrad brygga. Ersättningsbelopp är begränsat i enlighet med 1.5.2.2

Med skada genom *storm*, hagel, snötryck och snöoras avses endast skada på egendom som direkt uppkommer av vindkraften

- föremål som vindkraften blåst omkull, ryckt loss eller fört med sig
- att hagel slår sönder egendomen
- snötyngden eller av snöoras från tak
- nederbörd eller kyla som står i direkt samband med och är en oundviklig följd av ersättningsbar skada enligt detta stycke.

1.6.1.8.1 Undantag

Försäkringen gäller inte för skada

- genom översvämning, sjöhävning eller isskruvning
- genom smältande snö eller hagel
- på revetering, puts, eller skorstensbeklädning om inte egendomen skadats av annan egendom som vinden fört med sig i samband med *storm*
- vars uppkomst eller omfattning väsentligt påverkats av bristfälligt utförande, konstruktionsfel, ingrepp i den bärande stommen, försummat underhåll eller angrepp av röta, mögel, *skadedjur* eller skadeinsekter.

1.6.2 Vattenskadeförsäkring

Försäkringen gäller för skada genom oförutsedd utströmning av

- vatten - dock inte vattenånga - från *installation*, akvarium eller vattensäng
- vattenånga, olja eller annan vätska från *installation* för uppvärmning av bostäder eller andra lokaler
- vatten från invändigt utrymme som har golvbrunn och som för sin funktion försetts med *tätskikt* i golv och väggar som är avsett för att förhindra utströmning
- vatten från pumpgrop vid plötsligt och oförutsett fel på pumpmaskineriet eller vid oförutsett strömavbrott
- vätska eller kylmedel från kyl- eller frysenhet.

Lokalisering och friläggning

Vid skada som kan ersättas enligt punkt 1.6.2 ersätts även kostnad för lokalisering och friläggning av läckagestället inom *byggnad* för att möjliggöra reparation av det fel som orsakat skadan. Även kostnad för *återställande* efter sådan reparation ersätts.

Reparation av felet ersätts inte.

1.6.2.1.1 Undantag

Försäkringen gäller inte för

- skada på den *installation* varifrån utströmningen skett eller kostnad för reparation av det fel som orsakat skadan
- skada på ytbeklädning och *tätskikt* i golv och vägg vid utströmning, som orsakats av att *tätskiktet* var bristfälligt. Här anses *tätskikt* i golv och vägg vara en enhet
- skada genom bristande *tätskikt* i våtutrymme om *tätskiktet* är äldre än 35 år när skada upptäcks
- skada genom utströmning från dräneringssystem annat än från pumpgrop enligt punkt 1.6.2 första stycket, rökkanal, ventilationskanal, utvändigt stuprör, takränna, tak, altan, balkong, lanternin, innergård eller parkeringsdäck
- skada genom otätheter i grundmur, oavsett ursprunglig skadeorsak

•

skada genom vatten som vid regn, snösmältning eller högvatten trängt in i *byggnad* ur avloppsledning

- skada genom röta, mögel, svamp, *korrosion*, frätning eller annan långtidspåverkan. Försäkringen gäller dock om den försäkrade kan visa att detta orsakats av en utströmning som är ersättningsbar enligt punkt 1.6.2 i övrigt och att sådan utströmning inträffat under den tiden försäkringen varit i kraft hos Försäkrings AB Göta Lejon
- skada på egendom i kyl- och frysenhet varifrån utströmning av vätska eller kylmedel skett
- vatten eller annan vätska, ånga eller kylmedel som strömmat ut.

1.6.3 Inbrottsförsäkring

I inbrottsförsäkringen ingår punkterna 1.6.3.1 – 1.6.3.6 enligt nedan.

Om inte annat anges i försäkringsbeviset ska *försäkringslokal* minst uppfylla kraven för skyddsklass 1.

1.6.3.1 Stöld och skadegörelse i *försäkringslokal*

Försäkringen gäller för skada genom stöld och skadegörelse då någon olovligen

- med våld brutit sig in i *försäkringslokal* som uppfyller gällande krav på inbrottsskydd
- med våld brutit sig ut ur *försäkringslokal* som uppfyller gällande krav på inbrottsskydd, under förutsättning att detta genomförs av någon som olovligen stannat kvar i *försäkringslokalen* efter stängning (*utbrott*)
- tagit sig in i *försäkringslokal* med dyrk eller med för låset avsedd nyckel, passerkort eller kod om nyckel, passerkort eller kod stulits
- då någon olovligen brutit sig in i annan lokal som uppfyller samma skydds krav som skydds kraven på den *försäkringslokal* där gärningspersonen tagit sig in med den stulna nyckeln, passerkortet eller koden
- då någon olovligen brutit sig in i försäkrads eller dennes arbetstagares bostad på annan plats än det *försäkringsställe* där *inbrottet* eller *utbrottet* skett och bostadens ytterdörrar var låsta och öppningsbara fönster var stängda och inifrån reglade
- då någon olovligen brutit sig in i försäkrads eller dennes arbetstagares bostad på det *försäkringsställe* där *inbrottet* eller *utbrottet* skett, när den som haft hand om nyckel, passerkort eller kod vistats där och bostadens ytterdörrar var låsta och öppningsbara fönster var stängda och inifrån reglade
- vid *rån* i försäkrads eller dennes arbetstagares bostad på *försäkringsställe* - vid *rån* utanför *försäkringsställe*
- tagit sig in i pannrum, soprum, hissmaskinrum och liknande utrymme, i *byggnad* som är försäkrad enligt försäkringsbeviset, med för låset avsedd nyckel som åtkommit genom att någon olovligen brutit sig in i nyckeltub/nyckelförvaringsenhet som minst uppfyller kraven enligt Stöldskyddsföreningen, SSFN 024, klass 2. Se även *Säkerhetsföreskrift* er, punkt 1.11.5.

- Som lokal eller *försäkringslokal* anses inte fordon, arbetsredskap, *fartyg*, luftfartyg, plasthall, tält, container, skåp, kista, försäljningsautomat eller liknande.

1.6.3.1.1 Undantag

Försäkringen gäller inte för skada

- som omfattas av punkt 1.6.1 Brandförsäkring
- på glas i *byggnad* på skylt eller markis.

1.6.3.2 Stöld utifrån genom fönster

Försäkringen gäller för skada genom stöld och skadegörelse av någon som utifrån genom krossat eller uppbrutet fönster stulit egendom, utan att ta sig in i *försäkringslokal*.

1.6.3.2.1 Undantag

Försäkringen gäller inte för skada

- som omfattas av punkt 1.6.1 Brandförsäkring
- på glas i *byggnad*.

1.6.3.2.2 Högsta ersättning

För *stöldbegärlig egendom* är ersättningen begränsad till högst 25 000 SEK per *skadetillfälle* i det fall särskild *säkerhetsföreskrift* enligt punkt 1.11.5.3 inte följts.

1.6.3.3 Bevakningskostnader

Försäkringen gäller för nödvändig bevakning av *försäkringslokal* i anslutning till upptäckten av ersättningsbar skada enligt punkt 1.6.3.1 eller 1.6.3.2 Ersättning lämnas endast för bevakning utförd av vaktbolag.

1.6.3.3.1 Högsta ersättning Ersättningen är begränsad till högst 100 000 SEK per *skadetillfälle*.

1.6.3.4 Låsändringar

Försäkringen gäller för kostnader för låsändring om nyckel, som förvaras hos försäkrad, dennes arbetstagare, uppdragstagare, hyresgäst eller ombud, stulits vid *inbrott* eller *utbrott* som kan ersättas enligt punkt 1.6.3.1 eller då någon olovligen med våld brutit sin in i

- *försäkringslokal* som uppfyller den skyddsklass som gäller för *försäkringslokalen*
- annan lokal som uppfyller kraven för skyddsklass 1
- bostad vars ytterdörrar var låsta och öppningsbara fönster var stängda och inifrån reglade
- nyckeltub/nyckelförvaringsenhet som uppfyller kraven enligt Stöldskyddsföreningen, SSFN 024, klass 2. Se även *Säkerhetsföreskrift* er, punkt 1.11.5.

Försäkringen gäller dock endast för kostnader för

- nödvändiga låsändringar i dörr, port och fönster i omslutningsyta till *försäkringslokal* på *försäkringsställe* som anges i försäkringsbeviset
- nödvändiga låsändringar i omslutningsyta till försäkrads *byggnad* som är försäkrad hos Försäkrings AB Göta Lejon
- nödvändiga ändringar av lås till bostadslägenheter eller lokaler som försäkrad i egenskap av hyresvärd eller bostadsrättsförening ansvarar för.

1.6.3.4.1 Högsta ersättning

Ersättningen är begränsad till högst 1000 000 SEK för samtliga låsändringar per *skadetillfälle*.

1.6.3.5 Skadegörelse utan samband med *inbrott* eller *utbrott*

Försäkringen gäller för skada på försäkrad egendom genom olovlig skadegörelse i och på *byggnad* utan samband med *inbrott* eller *utbrott*. I sådant fall gäller försäkringen även för

•

skada på fast monterade *installationer* såsom antenn, luftvärmepump och luftkonditioneringsaggregat samt på markis.

1.6.3.5.1 Undantag

Försäkringen gäller inte för skada

- när skadegörelse sker i obemannad *försäkringslokal* som inte uppfyller försäkringens krav på inbrottskydd för aktuell lokal
- som omfattas av punkt 1.6.1 Brandförsäkring
- på glas i *byggnad* och inredning samt på skylt
- på utvändig jalousi som är av sådan art att den inte påverkar egendomens användbarhet.

1.6.3.5.2 Högsta ersättning

Den sammanlagda ersättningen för egendom, avbrott, *hyresförlust*, extrakostnad *räddningskostnader* och röjningskostnader är begränsad till 5 MSEK per *skadetillfälle*.

För skada genom olovlig målning, färgning, klotter, inristning eller liknande är dock ersättningen begränsad till 5 MSEK per *skadetillfälle*.

1.6.3.6 Stöld och skadegörelse i godkänt värdeskåp, kassavalv eller värdevalv Om det i försäkringsbeviset anges eller genom överenskommelse med Försäkrings AB Göta Lejon bestämts att försäkringen omfattar egendom i godkänt värdeskåp, kassavalv eller värdevalv gäller försäkringen för stöld av egendom i skåpet eller valvet och skadegörelse på detta, om stölden eller skadegörelsen skett genom *inbrott* eller *utbrott* i *försäkringslokal* och som kan ersättas av försäkringen enligt punkt 1.6.3.1.

Har skåpet eller valvet öppnats med nyckel, passerkort eller kod lämnas dock ersättning endast om den försäkrade eller annan som för den försäkrades räkning haft hand om nyckeln, passerkortet eller koden, från tagits denna genom

- att någon olovligen brutit sig in i annan lokal, än den *försäkringslokal* vari stölden skett, som uppfyller samma krav på inbrottskydd som försäkringens krav på inbrottskydd för den *försäkringslokal* vari stölden skett
- att någon olovligen brutit sig in i försäkrads eller dennes arbetstagares bostad på annan plats än det *försäkringsställe* där stölden skett och bostadens ytterdörrar var låsta och öppningsbara fönster var stängda och inifrån reglade
- att någon olovligen brutit sig in i försäkrads eller dennes arbetstagares bostad på det *försäkringsställe* där *inbrottet* eller *utbrottet* skett, när den som haft hand om nyckel, passerkort eller kod vistats där och bostadens ytterdörrar var låsta och öppningsbara fönster var stängda och inifrån reglade
- *rån* i försäkrads eller dennes arbetstagares bostad på *försäkringsställe*
- *rån* utanför *försäkringsställe*.

1.6.3.6.1 Undantag

- Försäkringen gäller inte för skada som omfattas av punkt 1.6.1 Brandförsäkring som inträffat då nyckeln, passerkortet eller koden åtkommit genom *rån*, våld eller hot, om den som utsatts för övergreppet medverkat till eller främjat skadan.

1.6.3.6.2 Högsta ersättning för *pengar och värdehandlingar*

Ersättning för *pengar och värdehandlingar* kan lämnas upp till försäkringsbeloppet för *pengar och värdehandlingar* i godkänt värdeskåp, kassavalv eller värdevalv, dock högst till det rekommenderade belopp som anges för aktuellt värdeskåps skyddsvärdepoäng

1.6.3.6.3 Säkerhetsföreskrift avseende stöldbegärlig egendom

Om det är ett krav för inbrottsförsäkringens giltighet eller en *säkerhetsföreskrift* att *stöldbegärlig egendom* ska förvaras i godkänt värdeskåp, enligt försäkringshandlingarna, gäller som särskild *säkerhetsföreskrift* att egendomen måste förvaras i värdeskåp som är godkänt för egendomens värde enligt FTR 1028 Beloppsgränser för värdeskåp, utgiven av Svensk Försäkring. Om så inte är fallet gäller påföljd som framgår av punkt 4.10, *Säkerhetsföreskrift* er, huvudregeln.

1.6.4 Rånförsäkring

Försäkringen gäller för skada genom *rån* som den försäkrade eller dennes arbetstagare utsätts för eller som är riktat mot den försäkrade eller dennes arbetstagare.

Utanför *försäkringslokal* gäller försäkringen endast för egendom som medförts av den försäkrade eller dennes arbetstagare vid *rån* som sker i samband med den försäkrades eller dennes arbetstagares tjänsteutövning.

1.6.4.1 Undantag

Försäkringen gäller inte för skada

- då den som utsatts för *rån*et medverkat till eller främjat skadan
- på egendom som omhändertagits av annat företag, till exempel transportföretag
- genom utpressning eller kidnappning eller där någon satt någon i vanmakt
- genom utpressning eller kidnappning som omfattas av Inbrottsförsäkring, punkt 1.6.3.

1.6.4.2 Högsta ersättning

Vid *rån* utanför *försäkringslokal* gäller försäkringen för stulen och skadad egendom upp till försäkringsbeloppet för aktuell egendom, dock är högsta ersättning

- 100 000 SEK för egendom bestående av *pengar och värdehandlingar*,
- 500 000 SEK för *varor* och kunders egendom som består i föremål helt eller delvis av ädel metall, äkta pärlor eller ädelstenar, *konstverk* samt ur, inklusive armband, avsedda att bäras.

1.6.4.3 Låsändringar i samband med *rån*

Försäkringen gäller för kostnader för låsändring om nyckel stulits i samband med *rån* som kan ersättas av försäkringen enligt punkt 1.6.4 i övrigt.

Försäkringen gäller dock endast för kostnader för

- nödvändiga låsändringar i dörr, port och fönster i omslutningsyta till *försäkringslokal* på *försäkringsställe*
- nödvändiga låsändringar i omslutningsyta till *byggnad* som är försäkrad enligt försäkringsbeviset
- nödvändiga ändringar av lås till bostadslägenheter eller lokaler som försäkrad i egenskap av hyresvärd eller bostadsrättsförening ansvarar för.

1.6.4.3.1 Högsta ersättning för låsändring i samband med *rån*

Ersättningen är begränsad till högst 100 000 SEK för samtliga låsändringar per *skadetillfälle*.

1.6.5 **Glasförsäkring**

Försäkringen gäller för skada genom bräckage, sönderslagning och stöld av

- glas i fönster och dörr i försäkrad *byggnad*
- glas i inredning
- skylt.

Försäkringen gäller även för skada genom inristning om den försäkrade kan visa att skadan är av sådan art, att det för den försäkrade skulle innebära uppenbara olägenheter att behålla glaset eller skylten.

Med glas jämställs plastmaterial som används istället för glas, såsom polykarbonat, akryl eller liknande.

Vid ersättningsbar skada enligt punkt 1.6.5 i övrigt gäller försäkringen även för skada på försäkrad egendom i *försäkringslokal*, som är en direkt följd av glasskadan

1.6.5.1 Undantag

Försäkringen gäller inte för skada på glas, skylt eller ytbehandling på glas som omfattas av punkt 1.6.1 Brandförsäkring

- i eller på *byggnad* som mer än tillfälligt saknar verksamhet eller hyresgäster
- som består i eller uppkommer genom kondens
- som orsakas av fel eller brist i konstruktionen av glaset, fönstret eller skylten.
- i och på *byggnad* under uppförande, om- eller tillbyggnad
- i och på rivningsobjekt

1.6.6 **Transportförsäkring**

Försäkringen gäller för plötslig och oförutsedd fysisk skada på eller förlust av försäkrad egendom som är under transport till eller från i försäkringsbeviset angivet *försäkringsställe* med försäkrads egna, hyrda, leasade, lånade eller arbetstagares transportmedel samt under pågående lastning och lossning i samband med sådan transport.

1.6.6.1 Undantag

Försäkringen gäller inte för

- skada eller förlust vid yrkesmässig transportverksamhet
- skada på eller förlust av egendom som normalt finns i fordonet, till exempel utrustning och *verktyg* i servicebil
- skada på eller förlust av egendom under transport till och från arbetsområde
- skada eller förlust vid transport som inte har direkt samband med den försäkrade verksamheten
- skada eller förlust vid transport eller lastning och lossning inom *försäkringsställe*, såvida detta inte är ett led i och står i direkt samband med transport till eller från *försäkringsstället*
- skada på eller förlust av egendom på annan plats än i transportmedlet annat än under pågående lastning och lossning

- stöld av *stöldbegärlig egendom*, om inget annat framgår av försäkringsbeviset (Se särskilda regler för Kulturförvaltningen i försäkringsbeviset av museiobjekt)
- stöld av *dator* och mobiltelefon
- *pengar och värdehandlingar*.

1.6.6.2 Högsta ersättning

Ersättningen är begränsad till högst 30 *prisbasbelopp* per *skadetillfälle*. Geografisk omfattning Europa. Båda dessa begränsningar gäller om inget annat sägs i försäkringsbeviset.

1.6.7 **Hyrd lokal**

Försäkringen gäller för plötslig och oförutsedd skada, som försäkrad är skyldig att svara för, på hyrd lokal enligt skriftligt hyreskontrakt.

1.6.7.1 Högsta ersättning

För skada på glas i fönster och dörrar gäller att högsta ersättning är 5 basbelopp.

För skada på annan byggnadsdel än glas i fönster och dörrar gäller att högsta ersättning är 5 basbelopp.

1.6.8 **Naturskadeförsäkring**

Försäkringen gäller för skada genom

- *jordskred*, jordras, bergras, lavin, jordskalv, vulkanutbrott och tsunami
- genombrott av damm för magasinering av vatten såsom vattenmagasin vid vattenverk, kvarn- eller *branddamm*
- *skyfall*, snösmältning, stigande hav, sjö eller vattendrag när vatten strömmar från markytan direkt in i *byggnad* eller inomhus tränger upp ur avloppsledning.

Med *skyfall* menas regn med en intensitet av minst 1 millimeter per minut eller 50 millimeter per dygn.

1.6.8.1 Undantag

Försäkringen gäller inte för skada

- på lös egendom utomhus
- på båthus, sjöbod, badhytt, eller kallbadhus och inte heller egendom i dessa
- genom förskjutning eller sättning i mark eller grundkonstruktion
- genom sprängnings-, schaktnings-, pålnings- eller spontningsarbete, uppläggning av jord- eller stenmassor eller gruvdrift
- genom vatten- eller vågerosion
- genom otätheter i grundmur, väggar eller tak
- genom vatteninströmning från altan, balkong, lanternin, innergård, parkeringsdäck och liknande.

1.6.8.2 Högsta ersättning

Dammgenombrott

Sammanlagd ersättningsskyldighet till följd av alla skador inom en och samma fastighet enligt fastighetsregistret, vilka orsakas av genombrott av damm för magasinering av vatten såsom vattenmagasin vid kraftverk, vattenverk, kvarn eller *branddamm* och liknande, inkl ersättning enligt *Hyresförlust-* och Extrakostnadsförsäkring och ersättning för räddnings- och röjningskostnad är vid varje *skadetillfälle* begränsad i enlighet med vad som anges i försäkringsbeviset. 1.6.8.2.1 och 1.6.8.2.2 nedan är också tillämpliga.

Ras, lavin, jordskalv

Sammanlagd ersättningsskyldighet till följd av alla skador inom en och samma fastighet enligt fastighetsregistret, vilka orsakas av ras, lavin, jordskalv med en styrka av minst 4 enligt den regionala Richterskalan eller vulkanutbrott, inkl ersättning enligt *Hyresförlust-* och Extrakostnadsförsäkring, är vid varje *skadetillfälle* begränsad i enlighet med vad som anges i försäkringsbeviset. 1.6.8.2.1 och 1.6.8.2.2 nedan är också tillämpliga. Alla skador som orsakas av ras, lavin, jordskalv eller vulkanutbrott, var för sig, vilka inträffar inom en tid av 72 timmar, anses här vara ett och samma *skadetillfälle*, vilket inträffar när den första skadan under tidsperioden inträffar.

Förhöjd vattennivå i hav, sjö eller vattendrag

Sammanlagd ersättningsskyldighet till följd av alla skador inom en och samma fastighet enligt fastighetsregistret, vilka orsakas av förhöjd vattennivå i hav, sjö eller vattendrag, inkl ersättning enligt *Hyresförlust-* och Extrakostnadsförsäkring, är vid varje *skadetillfälle* begränsad i enlighet med vad som sägs i försäkringsbeviset.

Alla skador som orsakas av förhöjd vattennivå i hav, sjö eller vattendrag, var för sig, vilka inträffar inom en tid av 72 timmar, anses här vara ett och samma *skadetillfälle*, vilket inträffar när den första skadan under tidsperioden inträffar. Villkor 1.6.8.2.1 och 1.6.8.2.2 nedan är också tillämpliga.

Storm, hagel och skyfall

Sammanlagd ersättningsskyldighet till följd av alla skador inom en och samma fastighet enligt fastighetsregistret, vilka orsakas av *storm* hagel eller *skyfall*, inkl ersättning enligt *Hyresförlust-* och Extrakostnadsförsäkring, är vid varje *skadetillfälle* begränsad i enlighet med vad som sägs i försäkringsbeviset. 1.6.8.2.1 och 1.6.8.2.2 nedan är också tillämpliga.

1.6.8.2.1 Om återförsäkringsbeloppet är otillräckligt

Om flera skadelidande har rätt till ersättning för en skada som omfattas av försäkringen men Försäkrings AB Göta Lejons återförsäkringsbelopp inte är tillräckligt för att tillgodose allas anspråk, skall försäkringsersättningen beräknas i förhållande till varje skadelidandes berättigade anspråk.

I den mån Göta Lejon har betalat mer än som ålåg bolaget, ansvarar det för senare anmälda skador upp till det belopp som följer av första stycket. Vad Försäkrings AB Göta Lejon utger utöver försäkringsbeloppet får det kräva tillbaka av den försäkrade.

1.6.8.2.2 Högsta sammanlagda ersättning

Den sammanlagda ersättningen för egendom, avbrott, *hyresförlust*, extrakostnad, *räddningskostnader* och röjningskostnader är om inget sägs ovan ytterst begränsad till vad som anges i försäkringsbeviset för naturskador och dammgenombrott.

1.6.9 Allriskförsäkring

Försäkringen gäller för oförutsedd fysisk skada på eller förlust av försäkrad egendom, såvitt sådan skada inte är undantagen nedan.

1.6.9.1 Undantag för skadehändelser enligt 1.6.1– 1.6.8

Allriskförsäkringen gäller inte för skada som omfattas av villkorspunkterna 1.6.1– 1.6.8 och inte heller för de däri angivna undantagen och begränsningarna. Detta gäller oavsett om försäkringen i sig är tecknad för sådana händelser eller inte.

1.6.9.3 Undantag för skada genom

Försäkringen gäller inte för skada genom

- *skadedjur*, insekter, bakterier, virus eller *smittoämnen* undantaget tillämpas inte vid *brandskada*
- husdjur eller sällskapsdjur
- sprängningsarbete
- stöld och skadegörelse. Försäkringen gäller dock, vid försäkring av *byggnad*, för stöld av fast monterad byggnadsdel under förutsättning att den försäkrade kan precisera stöldtillfället
- svinn
- att egendom glömts, tappats bort eller förlagts
- bedrägeri, förskingring eller liknande förmögenhetsbrott
- ändring av temperatur eller luftfuktighet till följd av fel i automatisk klimatanläggning
- temperaturändring i kyl- eller frysenhet
- förskjutning eller sättning i mark eller grundkonstruktion, oavsett orsak till sådan händelse
- *jordskred*, jordras, bergras och lavin, oavsett om jordmassor, klippblock eller stenar oförutsett och plötsligt kommit i rörelse
- jordskalv, oavsett skalvets styrka enligt den regionala Richterskalan
- *datavirus* (malware)
- beröring med smälta eller genom hetta, rök eller sot från smälta, som kommer ut från ugn, tackjärnsblandare, skänk eller annat förvaringskärl
- vind, snö och hagel
- röta, mögel och svamp
- vatten eller annan vätska. Försäkringen gäller dock om den försäkrade kan visa att skadan orsakats av en plötslig och oförutsedd påvisbar händelse som kan preciseras till ett specifikt tillfälle under försäkringstiden. Försäkringen gäller dock inte för skada
- som omfattas av eller undantas i villkorspunkterna 1.6.1-1.6.8,
- genom vind, snö och hagel, regn, snösmältning och översvämning av hav, sjö eller vattendrag, - genom fukt och kondens,
- som beror på bristfälligt utförande, konstruktionsfel, ingrepp i den bärande stommen eller försummat underhåll.

1.6.9.4 Undantag för skada på

Försäkringen gäller inte för

- skada på *varor*, produkter i arbete eller kunders egendom, om skadan beror på fel i konstruktion, råd eller anvisning, fel i beräkningar eller beskrivningar, materialfel eller felaktigt utförd bearbetning, tillverkning, montering, reparation, förvaring eller annan hantering
- utrunnen vätska eller smälta
- skada på egendom under transport eller vid förvaring i transportmedel
- skada på eller förlust av byggnadens.

Försäkringen gäller dock om den försäkrade kan visa att skadan/förlusten är en direkt följd av en ersättningsbar fysisk skada på annan egendom än *datamedia* eller byggnadens.

1.6.9.5 Undantag för skada som består i

Försäkringen gäller inte för skada som består i

- förslitning, förbrukning, fortgående sprickbildning, utmattning, *korrosion* (till exempel rost eller frätning), *kavitation*, beläggning eller avsättning. Försäkringen gäller dock om den försäkrade kan visa att skadan beror på en plötslig och oförutsedd händelse och det som inträffat ligger utanför ramen för vad som kan förväntas med hänsyn till det sätt egendomen brukats/använts
- förlust av vatten eller annan vätska, kyla, kylmedia, värmeenergi eller elenergi, värmebärare eller köldbärare.

1.6.9.6 Undantag för skada av annan art

Försäkringen gäller inte för skada som är av sådan art att den inte påverkar egendomens användbarhet och inte heller skada som kan avhjälpas genom normal service eller justering.

1.6.9.7 Högsta ersättning

1.6.9.7.1 Skada genom vatten eller annan vätska

För skada genom vatten eller annan vätska som kan ersättas enligt punkt 1.6.9.3 gäller att högsta ersättning som kan lämnas är 250 *prisbasbelopp* per *skadetillfälle*.

1.6.9.7.2 Skada på glas

För skada på glas i *byggnad* eller inredning, inklusive målning, plastfilm, etsning, blåstring och larmkomponent, solfilm, solceller och liknande i eller på glaset, som kan ersättas enligt punkt 1.6.9, gäller att högsta ersättning som kan lämnas är 2 500 000 SEK per *skadetillfälle*.

1.6.10 Maskinförsäkring

Försäkringen gäller för annan plötslig och oförutsedd fysisk skada på, eller förlust av försäkrad egendom än de som, bortsett från beloppsbegränsningar och självrisk, kan omfattas enligt övriga skadehändelser i 1.6.1-1.6.9. Försäkringen ersätter skada på sådan egendom som utgör elektrisk, elektronisk eller mekanisk anläggning eller anordning, exempelvis maskin, panna, ugn, apparat, kärl, pump, aggregat eller datorer, samt till sådana föremål hörande utrustning eller ledningar – som är avsedd för produktion, reparation,

transport, distribution, energiförsörjning, ventilation, klimatförsörjning, vatten och avlopp, avfallshantering, service eller administration.

Maskinförsäkringen gäller även för skada genom *inre orsak* på maskin

Lokalisering och friläggning

Vid skada på fastighetsmaskin eller *fastighetsinventarier*, ersätts även skälig kostnad för att, inom *byggnad*, lokalisera felet och att frilägga det skadade föremålet, för att möjliggöra reparation av skadan.

1.6.10.2 Undantag för andra skadehändelser

Maskinförsäkringen gäller inte för skada som omfattas av villkorspunkterna 1.6.1 - 1.6.8 och inte heller för de däri angivna undantagen och begränsningarna. Detta gäller oavsett om försäkringen i sig är tecknad för sådana händelser eller inte.

Maskinförsäkringen gäller inte heller för skada som omfattas av punkt 1.6.9, Allriskförsäkring, oavsett om försäkringen i sig är tecknad att gälla för skada enligt 1.6.9 eller inte.

1.6.10.3 Undantag för skada genom

Försäkringen gäller inte för skada genom

- *skadedjur*, insekter, bakterier, virus eller *smittoämnen*
- sprängningsarbete
- stöld och skadegörelse
- bedrägeri, förskingring eller liknande förmögenhetsbrott
- ändring av temperatur eller luftfuktighet till följd av fel i automatisk klimatanläggning
- temperaturändring i kyl- eller frysenhet
- förskjutning eller sättning i mark eller grundkonstruktion, oavsett orsak till sådan händelse
- *datavirus* (maleware)
- beröring med smälta eller genom hetta, rök eller sot från smälta, som kommer ut från ugn, tackjärnsblandare, skänk eller annat förvaringskärl
- vind, snö och hagel
- röta, mögel och svamp
- vatten eller annan vätska.
- levande djur
- markarbeten
- projekt/entreprenad

1.6.10.4 Undantag för skada på

Maskinförsäkringen gäller inte för skada på

- elpatron i värmepanna eller på varmvattenberedare
- rökgång, fundament, murverk, inmurning eller infodring

- modeller, formar, mönster eller på utbytbara *verktyg*
- *Förbrukningsmaterial*, till exempel bränsle, drivmedel, smörjmedel, dukar, däck, slangar, filter, filter, linor, viror, packningar, remmar, kedjor, stenar, larvband, transportband, transportplåtar och valsbeklädnad
- borrhäfte, borrhång, skarvhylsa och borkrona (bormejsel) som hör till berg- och brunnborrningsutrustning.

Försäkringen gäller dock om den försäkrade kan visa att skada har orsakats av en plötslig och oförutsedd händelse och det som inträffat ligger utanför ramen för vad som kan förväntas med hänsyn till det sätt egendomen brukats/använts.

Försäkringen gäller inte heller för

- utrunnen vätska eller smälta
- kontaminerad egendom
- skada på egendom under transport eller vid förvaring i transportmedel
- skada på motorfordon
- skada på pool, simbassäng, plaskdamm, fontänbassäng, fundament eller liknande. Försäkringen gäller dock för maskinell utrustning till sådan egendom.

1.6.10.5 Undantag för skada som består i

Försäkringen gäller inte för skada som består i

- förslitning, förbrukning, fortgående sprickbildning, utmattning, *korrosion* (till exempel rost eller frätning), *kavitation*, beläggning eller avsättning. Försäkringen gäller dock om den försäkrade kan visa att skadan beror på en plötslig och oförutsedd händelse och det som inträffat ligger utanför ramen för vad som kan förväntas med hänsyn till det sätt egendomen brukats/använts
- förlust av vatten eller annan vätska, kyla, kylmedia, värmeenergi eller elenergi, värmebärare eller köldbärare.

1.6.10.6 Undantag för skada av annan art

Försäkringen gäller inte för skada som är av sådan art att den inte påverkar egendomens användbarhet och inte heller skada som kan avhjälpas genom normal service eller justering.

1.7 Röjningskostnad

I samband med skada som omfattas av försäkringen lämnas även ersättning för röjningskostnad (rivning, röjning, sanering, borttransport, destruktion samt deponering). Ersättning lämnas endast för röjningskostnad avseende försäkrad egendom och endast för kostnad som uppkommer inom ett år från *skadetillfället*. Enbart röjningskostnad som understiger självriskens ersätts inte.

1.7.1 Högsta ersättning

Försäkrings AB Göta Lejons åtagande att betala röjningskostnader är, om inte annat avtalats, vid varje skada begränsat enligt nedan.

1.7.1.1 *Helvärdesförsäkring*

För röjningskostnader avseende egendom som är helvärdesförsäkrad får försäkringsbeloppet överskridas, dock högst med 10 % av försäkringsbeloppet för helvärdesförsäkrad egendom på det *försäkringsställe* där skadan inträffat. Denna utökning är begränsad till 20 MSEK.

1.7.1.2 *Fullvärdesförsäkring* och annan beloppslös försäkring

Ersättning för röjningskostnader avseende *byggnad* som är fullvärdesförsäkrad kan lämnas utöver ersättning för egendomsskada med 10 % av det premiegrundande kalkylbeloppet som beräknats av Försäkrings AB Göta Lejon för fullvärdesförsäkrade *byggnader*, på det *försäkringsställe* där skadan inträffat, dock högst 20 MSEK.

För röjningskostnader avseende annan fullvärdesförsäkrad egendom än *byggnad* eller egendom som på annat sätt är beloppslöst försäkrad är röjningskostnaden begränsad till 50 *prisbasbelopp*.

1.7.1.3 *Förstariskförsäkring* och annan angiven högsta ersättning

För röjningskostnader avseende *förstariskförsäkrad* egendom och annan angiven högsta ersättning får försäkringsbeloppet respektive angiven högsta ersättning inte överskridas.

Vad gäller *förstariskförsäkrad* egendom begränsas ersättning avseende kostnaderna för egendomsskada, röjningskostnad och *räddningskostnad* till respektive objekttyps försäkringsbelopp.

Vad gäller annan angiven högsta ersättning begränsas ersättning avseende kostnaderna för egendomsskada, röjningskostnad och *räddningskostnad* till sådan angiven högsta ersättning. Detta gäller oavsett vilken försäkringsform som gäller för egendomen.

1.7.1.4 Förening av mark

Ersättning för röjningskostnader vid förening av eller annan inverkan på mark är begränsad till 5 MSEK per skada.

1.7.1.5 *Naturskada*

Den sammanlagda ersättningen för egendomsskada, avbrott, *hyresförlust*, extrakostnader och röjningskostnader är begränsad till den högsta ersättning som är angiven för *Naturskada* enligt villkorets punkt 1.6.8.2 eller försäkringshandlingarna i övrigt.

Om flera skadelidande har rätt till ersättning för en skada som omfattas av försäkringen men Försäkrings AB Göta Lejons återförsäkringsbelopp inte är tillräckligt för att tillgodose allas anspråk, skall försäkringsersättningen beräknas i förhållande till varje skadelidandes berättigade anspråk.

I den mån Försäkrings AB Göta Lejon har betalat mer än som ålåg bolaget, ansvarar det för senare anmälda skador upp till det belopp som följer av första stycket. Vad Försäkrings AB Göta Lejon utger utöver försäkringsbeloppet får det kräva tillbaka av den försäkrade.

1.7.1.6 Skadegörelse utan samband med *inbrott* eller *utbrott*

Den sammanlagda ersättningen för egendomsskada, avbrott, *hyresförlust*, extrakostnader och röjningskostnader är begränsad till den högsta ersättning som är angiven för Skadegörelse utan samband med *inbrott* eller *utbrott* enligt villkorets punkt 1.6.3.5 eller försäkringshandlingarna i övrigt.

1.8 Skadevärderingsregler

Skada på egendom värderas enligt nedan angivna regler. Skadad och oskadad egendom värderas efter samma grunder.

1.8.1 **Gemensamt**

Villkorspunkterna 1.8.2 och 1.8.2.1 gäller övergripande, tillsammans med övriga skadevärderingsregler i punkt 1.8.

1.8.2 **Eget arbete**

Ersättning för kostnad för egen arbetstagare som arbetar med *återställande* av skadad egendom, begränsas till försäkrads faktiska egenkostnad för arbetstagaren, dock högst marknadsmässig lön plus lönebikostnader för den typen av arbete arbetstagaren utfört avseende skadan. Med egenkostnad menas här direkt lön plus lönebikostnader.

Om försäkrad kan visa att *täckningsbidrag* förloras när arbetstagaren utför samma typ av arbete, som denne normalt utför och återställer skada i stället för arbete som direkt annars skulle ha debiterats kund, ersätts försäkrads externa timdebitering för arbete som arbetstagaren normalt utför.

För det fallet ersättning lämnas i enlighet med avbrottsförsäkring, ska ersättning för eget arbete enligt ovan och ersättning från sådan avbrottsförsäkring samordnas så att kostnader och vinst inte ersätts från bägge momenten.

Försäkringen ersätter inte kostnader för försäkrads arbete avseende återköp, uppdrag till eller förhandlingar med leverantör, reparatör, entreprenör eller liknande och inte heller kostnad för någon som den försäkrade anlitar för att utföra sådant arbete.

Vad gäller kostnader för försäkrads skyldighet att lämna upplysningar, medverkan i skaderegleringen med mera, se Allmänna avtalsbestämmelser GL20:1.

1.8.2.1 Övrigt

Ett föremåls ålder beräknas från tidpunkten då den första gången togs i bruk som ny.

Vid skadevärdering beaktas ändrade kostnader på grund av prisändring under *återställandetiden*.

Skadevärdering i enlighet med reglerna för *återställande* av egendom får tillämpas endast då *återställande* sker av försäkrad för egen räkning. Om så inte sker tillämpas skadevärderingsreglerna avseende egendom som inte återställs.

Med tillämpning av skadevärderingsreglerna i övrigt värderas skada vid *återställande* till det alternativ som ger den lägsta kostnaden av alternativ a, b eller c.

- a) reparation om sådan är möjlig
- b) anskaffning, inklusive *installation*, av ett likvärdigt begagnat föremål om sådant finns att tillgå på marknaden
- c) anskaffning, inklusive *installation*, av ett likvärdigt nytt föremål.

I det fall aktuellt föremål ska värderas till högst föremålets tekniska värde eller annat begränsat värde enligt skadevärderingsreglerna i övrigt, värderas skada dock högst till sådant *tekniskt värde* eller annat begränsat värde. Den värdeminskning egendomen efter reparation kan anses ha genomgått på grund av skadan ersätts inte.

Vid skadevärderingen ska avdrag göras för det restvärde skadad egendom har i skadat skick.

Merkostnad för forceringsåtgärder, till exempel genom reparation på övertid, inköp till överpris eller genom transport på annat sätt än med sedvanligt transportmedel ersätts inte.

Kan *återställande* ske utan väsentlig olägenhet i samband med pågående eller nära förestående underhålls- eller reparationsarbete eller om- eller tillbyggnad, värderas skada till uppskattad del av vad *återställandet* av skadan ökar underhålls- eller reparationskostnaden, om- eller tillbyggnadskostnaden.

Avdrag som föranleds av att egendom minskat i värde i enlighet med försäkringsvillkoren i övrigt, görs på samtliga kostnader som är nödvändiga för *återställande* av skadad egendom. Exempel på sådana kostnader är material- och arbetskostnader, rese- och transportkostnader, kostnader för kranlyft och ställningar, åtkomst- och *återställandekostnader* avseende ingrepp i oskadad egendom samt förstärkning eller byggnation av väg med mera. Vid *återställande* av egendom som kräver uppgrävning av mark görs avdrag även på kostnader för lokalisering, friläggning, åtkomst och igenläggning.

Om det i samband med en skadereparation uppkommer gemensamma kostnader för åtkomst- och *återställande*åtgärder, till exempel ingrepp i oskadad egendom, demontering, återmontering, flyttning eller transporter, för att möjliggöra reparation av såväl, av försäkringen, ersättningsbar egendom som annan egendom, ersätts hälften av kostnaderna efter åldersavskrivning, för sådana gemensamma åtkomst- och *återställandekostnader*. Med gemensamma kostnader avses kostnader som inte kan härledas till respektive ersättningsbar egendom eller egendom som inte ersätts av försäkringen.

Var byggnadsdel eller annat föremål redan skadad eller bristfällig innan försäkringsskadan, görs avdrag för reparationskostnaden för den skada/bristfällighet som redan fanns, utöver aktuellt avdrag för värdeminskning enligt skadevärderingsreglerna.

Vid *återställande* är avdrag för värdeminskning begränsat till 80 % för egendom som före skadan var i funktionsdugligt skick och normalt underhållen. Med normalt underhållen menas underhåll eller service enligt tillverkares eller leverantörs anvisningar eller om sådana inte finns, normalt underhåll för att upprätthålla föremålets funktion och livslängd. För egendom vars underhåll varit eftersatt eller som utsatts för onormalt slitage görs utöver avdrag enligt skadevärderingsreglerna i övrigt ytterligare avdrag på kostnaden för *återställande*. Var egendomen uttjänt redan före skadan eller som orsak till skadan kan avdrag göras upp till 100 %.

1.8.3 Värdering av skada på byggnad som återställs

Vid *återställande* av skadad *byggnad* värderas skadan, med beaktande av bestämmelserna i punkt 21.1, till kostnaden för att utan dröjsmål återställa skadad *byggnad* med samma eller likvärdigt utförande, på ett rationellt och modernt sätt vad avser metoder och material*.

Återställandet måste påbörjas snarast och vara fullgjort senast inom tre år från skadedagen. Sker *återställandet* senare på grund av hinder, som inte beror på den försäkrade, får tiden, tre år, räknas från den dag då hindret upphörde, dock längst fyra år från skadedagen.

*Med rationellt och modernt sätt vad avser metoder och material menas till exempel att *återställande* med gammaldags *verktyg*, maskiner och metoder inte ersätts och inte heller med specialtillverkat material som vid tidpunkten för *återställandet* inte tillhandahålls som standardsortiment i den allmänna byggvaruhandeln.

Om återställning sker på annan plats får skadekostnaden inte överstiga vad det skulle kostat att återställa den skadade *byggnaden* på samma grund.

1.8.3.1 Begränsning *byggnaden* i sin helhet

Skada på *byggnad* som i sin helhet vid *skadetillfället* har ett *tekniskt värde* som är lägre än halva *nyanskaffningsvärdet*, värderas högst till *byggnadens* tekniska värde.

1.8.3.2 Begränsning *kulvert*

Skada på *kulvert* värderas till kostnaden för *återställande* inklusive kostnad för lokalisering och friläggning av skadestället samt återfyllning efter utförd reparation med avdrag för värdeminskning som är 5 % av *återställandekostnaden* per påbörjat år, räknat från den dag som egendomen första gången togs i bruk, dock lägst 0,5 *prisbasbelopp*.

1.8.3.3 Begränsning ytbeklädnad, *installationer* och andra byggnadsdelar

Skada på ytbeklädnad, *installationer* och andra byggnadsdelar värderas med avdrag enligt punkt 1.8.3.3.1. Detta gäller oberoende av värdeminskning för *byggnaden*.

För installationer gäller att varje föremål och ledningssystem bedöms för sig. För ytbeklädnad gäller att varje rum eller annan naturlig avgränsning bedöms för sig. Vid skada på våtutrymme betraktas golv och väggar som en enhet. För andra byggnadsdelar gäller att varje del bedöms för sig.

1.8.3.3.1 Alderstabell ytbeklädnad, *installationer* samt andra föremål och byggnadsdelar

Föremål/Byggnadsdel (även utanför <i>byggnad</i> inom fastigheten)	Antal år utan åldersavdrag *)	Avdrag per påbörjat år därefter
<i>Installation</i> för VVS och maskinell utrustning med mera		
rörssystem, vattenradiator och sanitetsgods	15 år	5 %
relinade rör	25 år från rörets ursprungsår	5 %
separat varmvattenberedare	5 år	8 %
luft/luftvärmepump inklusive kompressor	2 år	15 %
andra värmepumpar inklusive kompressor och varmvattenberedare som ingår i värmepumpsenhet	4 år	10 %
värmepanna	10 år	8 %
solfångare, takvärme och värmeväxlare	5 år	8 %
kylanläggning och komfortkyl	5 år	10 %
kylbafflar och kylbatteri	10 år	8 %

grundvattenpump och avloppspump	5 år	8 %
korg och fästanordningar i hisschakt	25 år	5 %
maskinell utrustning till hiss, exklusive kretskort och elektronik	10 år	8 %
ventilationssystem exklusive motor och styrning	20 år	5 %
motor och styrning till ventilationssystem	5 år	8 %
elledning, strömbrytare och eluttag, exklusive el-slingor i golv och el-radiator	25 år	5 %
el-central och styrsåp	10 år	8 %
el-slingor i golv och elradiator	5 år	8 %
armatur, ledning för tele och larm, ledning och utrustning för datoruppkoppling, kabel-TV samt parabol och TVantenn	5 år	8 %
hushållsmaskin och spis i bostadslägenhet samt maskinell utrustning i tvättstuga/gemensamhetsutrymme i bostadshus	2 år	10 %
Vindkraftverk och komponenter till sådant värderas i enlighet med punkt 1.8.7.1.7		
andra <i>installationer</i> för VVS och annan maskinell utrustning med mera än angivna ovan samt kretskort och elektronik	5 år	10 %
Markis och persienn	5 år	8 %

Köksinredning, garderober och badrumsinredning som inte är sanitetsgods eller maskinell utrustning	20 år	5 %
Dörrar, portar och fönster inklusive lås och beslag	15 år	5 %
Fasad		
träpanel, plåt, tegel och puts	25 år	5 %
annan fasadbeklädnad, till exempel målning	5 år	8 %
Föremål/Byggnadsdel (även utanför byggnad inom fastigheten)	Antal år utan åldersavdrag *)	Avdrag per påbörjat år därefter
Väggbeklädnad inomhus, exklusive våtrum		
keramiska plattor, natursten och sjösten	15 år	5 %

målning, tapeter och annat material	5 år	8 %
Golvbeklädnad exklusive våtrum		
trä- och parkettgolv av massivt trä	20 år	5 %
slipning och ytbehandling av massivt trä- och parkettgolv	10 år	10 %
linoleum och lamellparkett	10 år	5 %
keramiska plattor, natursten och sjösten	15 år	5 %
textil, laminat och plast	5 år	10 %
annat material	10 år	10 %
Våtrumsbeklädnad inklusive tätskikt		
- keramiska plattor, natursten och sjösten	10 år	5 %
- trådsvetsad golv- och väggmatta	5 år	8 %
- andra material och utförande samt målning	2 år	10%
Takbeläggning		
- papp, plast och gummi (även som underlag)	5 år	8 %
- tegel, betongplattor och koppar	25 år	5 %
- plåt och annan beklädnad	20 år	5 %
Skorsten och röckanal		
- stål och plåt	5 år	8 %
- annat material	20 år	2 %
Murade värmeinstallationer (kakelugn och öppen spis)	20 år	2 %
Annan <i>ytbeklädnad, installation</i> och byggnadsdel med mera som inte finns uppräknad i tabellen ovan	Den första fjärdedelen av beräknad livslängd	Aktuell procentsats beräknad efter rak avskrivning av den återstående livslängden

*) Räknat från den tidpunkt då föremålet/byggnadsdelen första gången togs i bruk som ny

Avdrag för värdeminskning är begränsat till 80 % för egendom som före skadan var i funktionsdugligt skick och normalt underhållen, se punkt 1.8.2.1.

1.8.3.4 Merkostnad till följd av myndighetsbeslut och *byggnads/byggnadsdels* kulturhistoriska värde eller konstnärliga utsmyckning

1.8.3.4.1 Merkostnad till följd av myndighetsbeslut

Försäkringen gäller även för merkostnad som föranleds av att skadad *byggnad* enligt myndighetsbeslut eller för *byggnad* gällande normer i något hänseende måste ges annan konstruktion eller utförande än före skadan. Det innebär att ersättning inte lämnas för merkostnader som enbart hänförs till branschregler. Ersättningsbar merkostnad enligt detta villkor avser anpassning till gällande

- energihushållningsnormer
- normer avseende krav på tillgänglighet vid funktionsnedsättningar
- *brand* skyddsnormer
- krav på sophantering, skyddsrum eller arbetsmiljö enligt byggnadsstadgan och föreskrifter utfärdade med stöd av svensk byggnorm.

Undantag

Försäkringen gäller inte för kostnad

- för förelägganden som utfärdats före skadan
- avseende ny konstruktion eller utförande som enbart beror på ändrade branschregler
- föranledd av arkeologiska undersökningar
- som uppkommer till följd av att högre krav efter skadan ställs på funktionen hos anläggning eller maskinell utrustning för industriell process som bedrivs i *byggnaden*
- som uppkommer på *förstariskförsäkrad byggnad*.

1.8.3.4.2 Merkostnad till följd av *byggnads/byggnadsdels kulturhistoriska värde eller konstnärliga utsmyckning*

Försäkringen gäller även för merkostnad som föranleds av att skadad *byggnad/byggnadsdel* med kulturhistoriskt värde eller konstnärlig utsmyckning måste återställas i samma utförande, avseende metoder och material, som före skadan.

Egendom som avses här ska vara dokumenterad, till exempel genom särskild inventarieförteckning, foto eller liknande. Dokumentationen ska förvaras så att den inte förstörs i samband med att ifrågavarande egendom skadas.

Undantag

Försäkringen gäller inte för kostnad

- föranledd av arkeologiska undersökningar
- som uppkommer till följd av att högre krav ställs efter skadan på funktionen hos *byggnaden/föremålet*
- för konsultation, rådgivning eller utlåtande av antikvarie eller liknande expert.

1.8.3.4.3 Försäkrads skyldigheter avseende myndighetsbeslut och *byggnads/byggnadsdels kulturhistoriska värde eller konstnärliga utsmyckning*

Utöver vad som framgår i Allmänna Avtalsbestämmelser punkt 7.1 gäller att den försäkrade är skyldig att följa Försäkrings AB Göta Lejons anvisningar och på Försäkrings AB Göta Lejons bekostnad vidta erforderliga åtgärder i ärendet, såsom att söka dispens och överklaga beslut i det fall uppfyllande av beslut eller norm måste bedömas medföra oskäligen och ej befogade kostnader för den försäkrade. Följs inte anvisningarna, är den försäkrade inte berättigad till ersättning för kostnad som uppstår härigenom.

1.8.4 Annan byggnad uppförs eller anskaffas av försäkrad

Om försäkrad inom tre år uppför eller anskaffar annan *byggnad* inom samma land som den skadade *byggnaden* finns, för samma eller liknande ändamål, värderas skada till uppförande- eller anskaffningskostnaden, dock högst till kostnaden som om *återställande* skulle ske och därmed värderas enligt punkt 1.8.1 och 1.8.3. Avdrag görs i så fall för ökning i värde genom ändrad ändamålsenlighet, dock inte för ändrad belägenhet.

1.8.5 Byggnad som inte återställs och annan byggnad uppförs inte och anskaffas inte

Återställs inte den skadade *byggnaden* eller uppförs eller anskaffas inte annan *byggnad* för samma ändamål inom tre år, värderas skadan till skillnaden mellan *byggnadens* ekonomiska värde omedelbart före och omedelbart efter skadan, dock högst till *återställandekostnaden* enligt punkt 1.8.1 och 1.8.3.

1.8.6 Restvärde vid hinder på grund av lag eller myndighets föreskrift

Om *återställande* av *byggnad* hindras på grund av lag eller myndighets föreskrift, är den försäkrade även berättigad till ersättning för restvärdet för vad kvarvarande delar därigenom förlorat i värde.

Den försäkrade är skyldig att följa Försäkrings AB Göta Lejons anvisningar och på Försäkrings AB Göta Lejons bekostnad vidta nödvändiga åtgärder, såsom att söka dispens eller överklaga beslut. Följs inte anvisningarna är den försäkrade inte berättigad till ersättning för den förlust som uppstår genom att kvarvarande delar av *byggnad* inte kan användas.

1.8.7 Värdering av skada på maskinerier och fastighetsinventarier som återställs

Vid *återställande* av skadade *maskinerier* eller *fastighetsinventarier* värderas skadan, med beaktande av bestämmelserna i punkt 1.8.1, till kostnaden för att utan dröjsmål återställa skadat föremål med samma eller likvärdigt utförande, på ett rationellt och modernt sätt vad avser metoder och material. *Återställandet* måste påbörjas snarast och vara fullgjort senast inom tre år från skadedagen.

Merkostnader på grund av beslut, krav eller normer från myndighet avseende konstruktion, utförande, användning eller liknande ersätts inte.

Utökas i samband med *återställandet* skadat föremåls avkastningsförmåga, reduceras skadeersättningen med värdet av den vinstökning som kan beräknas uppkomma inom två år från det att *återställandet* är fullgjort. För vinstökning understigande 1 000 000 SEK görs ingen reduktion.

1.8.7.1 Begränsning

Om skadat föremål vid *skadetillfället* har ett *tekniskt värde* som är lägre än halva *nyanskaffningsvärdet* värderas skadan högst till föremålets tekniska värde.

Vid värdering av *maskinerier* och *fastighetsinventarier* bedöms varje avskiljbar och utbytbar enhet var för sig. För egendom som anges i punkt 1.8.7.1.1 – 1.8.7.1.7 värderas skada med avdrag, som anges för respektive typ av egendom, från *återställandekostnaden* enligt ovan.

1.8.7.1.1 Vissa maskinerier och fastighetsinventarier

Föremål – tabellen gäller inte för föremål som särskilt anges i punkt 1.8.7.1.2 - 1.8.7.1.7	Tid utan åldersavdrag *)	Avdrag per påbörjad tidsperiod därefter
Dator och mobiltelefon		> 6 mån - 12 mån = 20 % > 12 mån - 18 mån = 40% > 18 mån - 36 mån. = 60 % > 36 mån = 80 %
Handverktyg och redskap som inte är el-, tryckluft- eller motordrivna då enskilt föremåls <i>nyanskaffningsvärde</i> understiger 50 000 SEK	2 år	10 %
Eldrivna <i>verktyg</i> , redskap och maskiner då enskilt föremåls <i>nyanskaffningsvärde</i> understiger 50 000 SEK	1 år	20 %
Elektrisk motor och omformare	8 år	5 %
Generator och transformator	10 år	4 %
Laserrör och laserhuvuden	1 år	15 %
Kyl- och fryskompressor	3 år	10 %
Ställning, container och bod	5 år	10 %
Duk i plasthall och tält	1 år	15 %

*) Räknat från den tidpunkt då föremålet första gången togs i bruk som ny

Avdrag för värdeminskning är begränsat till 80 % för egendom som före skadan var i funktionsdugligt skick och normalt underhållen, se punkt 1.8.2.1.

1.8.7.1.2 Motordrivna fordon, borrhög med mera

Är motordrivna fordon försäkrade enligt detta villkor gäller följande. Skada på motordrivna fordon (motorfordon, traktor, motorredskap och terrängfordon) och släpfordon till dessa samt skogsmaskin (till exempel processor eller fällare) och borrhög värderas till högst egendomens marknadsvärde.

1.8.7.1.3 Modeller, formar, mönster och utbytbara verktyg

Skada på modeller, formar, mönster samt utbytbara *verktyg* värderas till högst egendomens tekniska värde. Inaktuella föremål värderas dock till högst 20 % av *återställandekostnaden*.

1.8.7.1.4 Murverk, inmurning och infordring

Skada på murverk, inmurning och infordring värderas till högst egendomens tekniska värde.

1.8.7.1.5 Förbrukningsmaterial och slitdelar

Skada på slitdelar till förbränningsmotor, till exempel cylinderfoder, kolv, lager och cylinderblock utan lösa foder, värderas med avdrag för värdeminskning. Avdrag för värdeminskning görs med 15 % av delarnas *återställandekostnad* per påbörjat år, räknat från den dag som motorn första gången togs i bruk eller senast reoverades.

Skada på annat *Förbrukningsmaterial* och andra slitdelar, än till förbränningsmotor, till exempel bränsle, drivmedel, smörjmedel, dukar, däck, slangar, filter, linor, viror, packningar, remmar, kedjor, stenar, larvband, transportband, transportplåtar och valsbeklädnad, värderas till högst egendomens tekniska värde.

1.8.7.1.6 Egen bekostad fast inredning

Skada på egen bekostad fast inredning värderas enligt tillämpliga regler i punkt 1.8.1 - 1.8.3.

1.8.7.1.7 Vindkraftverk

Skada på *vindkraftverk* värderas enligt nedan.

Föremål	Tid utan åldersavdrag *)	Avdrag per påbörjat år därefter *)
Växellåda	2 år	10 %
Generator	5 år	10 %
Vingar	5 år	10 %
Elmotor	5 år	10 %
Hydraulik	5 år	10 %
Drivaxlar och transmission	5 år	10 %
Torn, inklusive fundament	10 år	5 %
Lager i och utanför komponenter och enheter enligt ovan	2 år	15 %
Elektriska komponenter, kablar och andra föremål i <i>vindkraftverk</i> som inte upptas i denna tabell	10 år	5 %

*) Räknat från den tidpunkt då föremålet första gången togs i bruk som ny av den försäkrade. Om den försäkrade anskaffat föremålet begagnat räknas åldersavdrag från den tidpunkt då föremålet första gången togs i bruk, som ny. Om den försäkrade anskaffat föremålet som renoverad utbytesdel i sådant fall med aktuell procentenhet enligt höger kolumn i tabellen ovan, med början då föremålet första gången togs i bruk i försäkrads anläggning.

Avdrag för värdeminskning är begränsat till 80 % för egendom som före skadan var i funktionsdugligt skick och normalt underhållen, se punkt 1.8.2.1.

1.8.8 Maskinerier och fastighetsinventarier som inte återställs

Återställs inte den skadade egendomen av försäkrad inom tre år värderas skadan till skillnaden mellan egendomens ekonomiska värde omedelbart före och efter skadan.

Nedanstående föremål värderas dock enligt reglerna i punkt 1.8.7 ovan oavsett om *återställande* sker eller inte

- *dator* och mobiltelefon
- *handverktyg* och redskap som inte är el-, tryckluft- eller motordrivna då enskilt föremåls *nyanskaffningsvärde* understiger 50 000 SEK
- eldrivna *verktyg*, redskap och maskiner då enskilt föremåls *nyanskaffningsvärde* understiger 50 000 SEK.

1.8.9 Värdering av varor

Skada på *varor* värderas enligt nedan efter avdrag för eventuellt restvärde.

Vid värdering av skadade *varor* enligt nedan som innefattar *täckningsbidrag*, ska samordning av sådan värdering göras med värdering av skada som ersätts av avbrottsförsäkring så att kostnader och vinst inte ersätts från bägge momenten.

1.8.9.1 Varor anskaffade för försäljning

Varor som den försäkrade har anskaffat för försäljning värderas till vad det vid *skadetillfälle t* skulle ha kostat att ersätta dem med nya *varor* av samma slag.

Om återanskaffning av *varor* av samma slag sker inom skälig tid* efter *skadetillfälle t*, beaktas vid skadevärderingen ändrade kostnader på grund av prisändring.

Om återanskaffning av *varor* av samma slag inte sker inom skälig tid* efter *skadetillfälle t*, avräknas inbesparade anskaffnings- och försäljningskostnader, till exempel transportkostnader och hanteringskostnader.

*Med skälig tid avses här den tid som, utan dröjsmål, åtgår för att anskaffa *varor* av samma slag åter till försäkrades *försäkringsställe* eller till annan permanent eller provisorisk plats där verksamheten kan bedrivas, dock längst två år.

Varor som före skadan har ett lägre värde än anskaffningsvärdet vid *skadetillfälle t* på grund av inkurans eller annan omständighet värderas högst till *varornas* ekonomiska värde omedelbart före skadan, dock högst till den försäkrades faktiska inköpspris för de skadade *varorna*.

1.8.9.2 Varor som den försäkrade tillverkat

Varor som den försäkrade tillverkat eller har haft under tillverkning värderas till tillverkningskostnaderna direkt material, materialomkostnader, direkt arbetslön, tillverkningsomkostnader och administrationskostnader vid *skadetillfälle t*, dock högst till det pris för vilket egendomen då hade kunnat säljas.

Varor som före skadan har ett lägre värde än det högsta värdet enligt föregående stycke på grund av inkurans eller annan omständighet värderas högst till *varornas* ekonomiska värde omedelbart före skadan, dock högst till den försäkrades faktiska tillverkningskostnad för de skadade *varorna*.

1.8.9.3 Varor som är sålda och färdiga för leverans

Varor sålda och färdiga för leverans värderas i den mån leverans inte kan fullgöras med andra *varor* till det avtalade försäljningspriset, minskat med inbesparade kostnader.

1.8.10 Ritningar, arkivalier, datainformation och programlicenser

Skada på ritningar, arkivalier, *datainformation* och programlicenser värderas till de normala kostnader* som inom två år läggs ned för att återställa den information som är nödvändig för försäkrad rörelses fortsatta verksamhet.

1.8.10.1 Datainformation

Med normala kostnader avseende *datainformation* avses kostnader för

- *återställande* av data från säkerhetskopior, inbegripet manuell inmatning av data där sådan erfordras

- *återställande* av system -, standard- och applikationsprogram från säkerhetskopia, dock beaktas inte de kostnader som
- avser avlägsnande av programfel eller ändringar av program när program återställs eller ersätts
- orsakats av att information inte kan återskapas
- avser rättning av felaktiga av användare manuellt registrerade data - avser merkostnad genom arbete på övertid.

1.8.10.2 Programlicenser

Med normala kostnader avseende programlicenser avses kostnader för ny programlicensavgift om försäkrad enligt användaravtal med leverantör/konstruktör åtagit sig att svara för förlorat hårdvarulås.

1.8.10.3 Ritningar och andra arkivalier

Med normala kostnader avseende ritningar och andra arkivalier såsom register, kartotek och dylikt, som vid skada inte kan rekonstrueras utan anlitan av särskild expertis, avses kostnader för *återställande* från mikrofilm eller annan kopia. Om mikrofilm eller annan kopia inte finns eller har blivit obrukbar i samband med den skada som ska värderas, lämnas ingen ersättning.

1.8.11 **Pengar och värdehandlingar**

För *pengar och värdehandlingar* som inte kan återställas värderas skada till kontantvärdet vid *skadetillfälle* t. För övriga värdehandlingar värderas skada till de normala kostnader som inom två år läggs ned på *återställandet*.

1.8.12 **Kunders eller annans egendom**

Skada värderas efter de regler som gäller för den objekttyp egendomen skulle ha tillhört om den varit försäkrad, till exempel *maskinerier* eller *varor*.

I skadevärderingen ska även inräknas nedlagt arbete som utförts av försäkrad på skadad egendom som tillhör kund. Beträffande värdering av eget arbete, se inledningen av punkt 1.8.

Kan för egendomen, t ex motordrivna fordon och båtar, tecknas separat försäkring sker värdering enligt för denna separata försäkring gällande värderingsregler.

1.8.13 **Arbetstagares egendom**

Skada på *arbetstagares egendom* som den försäkrade är skyldig att ersätta enligt kollektivavtal värderas enligt kollektivavtalets regler. *Arbetstagares egendom* i övrigt värderas enligt allmänna hemförsäkringsvillkor.

1.8.14 **Trädgård, tomt och markanläggning**

Skada värderas till vad det kostar att återställa trädgård och tomt. Vid nyplantering av buskar, träd och blommor, lämnas ersättning endast för plantor som normalt saluförs som standardvara i handelsträdgård i det land där skada inträffat.

Skada på markanläggning värderas lika som för *maskinerier* och *fastighetsinventarier*.

Skada på ledningar och *installationer* utanför *byggnad*, inom fastigheten, värderas enligt tillämpliga regler i punkt 1.8.1 - 1.8.3.

1.8.15 Lös egendom

I det fall försäkrad egendom inte är angiven med objekttyp eller tillhör annan än försäkrad värderas skada efter de regler som gäller för den objekttyp egendomen tillhör enligt definitionerna för objekttyp, till exempel *maskinerier* eller *varor*.

1.8.16 Skadevärdering konstverk

Vid förlust av konst värderas skadan m h t marknadsvärdet vid tidpunkten för förlusten. Marknadsvärdet fastställs av värderare som utses av skadereglerande part och försäkringstagare i samråd.

Vid skada på konst värderas skadan till kostnaden för att på ett fackmannamässigt sätt återställa *konstverket*. Om konsten trots detta anses ha minskat i värde skall en värderare utses enligt ovan. Skadan värderas i detta fall till *återställandekostnaden* samt skillnaden i värde före skadan respektive efter *återställandet*.

Den högsta försäkringsersättningen som utbetalas är dock alltid den som försäkringstagaren angett i specifikation av konstsamlingen.

1.8.17 Skadevärdering barn och elevers/vårdtagares egendom

Barn och *elevers/vårdtagares* egendom värderas enligt allmänna hemförsäkringsvillkor.

1.9 Ersättningsregler

Försäkringen ska inte bereda den försäkrade någon vinst utan endast lämna ersättning för liden skada, även om försäkringsbeloppet är högre.

1.9.1 Skadeersättning

Ersättning ska beräknas enligt följande

- ersättningsbar skadekostnad värderad enligt punkt 1.8
- röjningskostnad enligt punkt 1.7
- *räddningskostnad* enligt Allmänna avtalsbestämmelser punkt 5.3
- med avdrag för självrisk enligt punkt 1.10

I förekommande fall görs reducering

- på grund av *underförsäkring* eller otillräckligt kalkylbelopp enligt punkt 1.9.2
- avseende skadekostnad som överstiger förstariskbelopp eller angiven högsta ersättning
- på grund av brott mot Upplysningsplikt och Riskökning enligt Allmänna avtalsbestämmelser, punkt 4

Till sist görs nedsättning om *säkerhetsföreskrift* inte följts.

1.9.2 Försäkringsformer, försäkringsbelopp och underförsäkring

För *byggnad* gäller *helvärdesförsäkring*, *fullvärdesförsäkring* eller *förstariskförsäkring*. Om inte annat anges i försäkringsbeviset gäller att *byggnad* är *helvärdesförsäkrad*.

För *maskinerier* och *varor* gäller *helvärdesförsäkring* om inte annat anges i försäkringsbeviset.

För övriga *objekttyper* gäller *förstariskförsäkring*.

Är försäkringsbeloppet gemensamt för flera *objekttyper* men lägre än *objekttypernas* sammanlagda värde enligt bestämmelserna för respektive objekttyp, ersätts vid skada endast så stor del av skadan som motsvarar förhållandet mellan försäkringsbeloppet och det gemensamma värdet som ska vara angivet för att full försäkring ska föreligga för aktuella *objekttyper*.

I det fall försäkrad egendom inte är angiven med objekttyp eller är angiven som lös egendom, gäller bestämmelserna för sådan egendom lika som för den objekttyp egendomen tillhör enligt definitionerna för objekttyp, till exempel *maskinerier* eller *varor*.

Om skadeersättningen reduceras på grund av bestämmelserna i punkt 4.8.2 ska försäkringsbelopp eller kalkylbelopp räknas upp i den mån det är möjligt enligt bestämmelserna i punkt 1.5.3, Investerings- och prisändringsskydd, innan reducering görs

- motsvarande reducering görs på *räddningskostnader* och *röjningskostnader*.

1.9.2.1 *Helvärdesförsäkring*

Vid *helvärdesförsäkring* ersätts uppkommen skada i dess helhet intill försäkringsbeloppet med de begränsningar som framgår av punkt 1.8, Skadevärderingsregler, och andra bestämmelser i villkoren samt försäkringshandlingar i övrigt, under förutsättning att full försäkring föreligger.

Full försäkring vid *helvärdesförsäkring* föreligger om försäkringsbeloppet motsvarar minst belopp enligt nedan.

1.9.2.1.1 *Byggnad och maskinerier*

Full försäkring

För *byggnad* och *maskinerier* ska försäkringsbeloppet motsvara *byggnadens* respektive *maskineriernas nyanskaffningsvärde* för att full försäkring ska föreligga. Om *nyanskaffningsvärdet* ökar under försäkringstiden, mer än vad som ryms inom punkt 1.5.3, Investerings- och prisändringsskydd, ska försäkringstagaren meddela höjning av försäkringsbeloppet till Försäkrings AB Göta Lejon så att försäkringsbeloppet motsvarar *nyanskaffningsvärdet*.

För *maskinerier* gäller dessutom att det i försäkringsbeloppet ska ingå samtliga *maskinerier* i den försäkrade rörelsen, inklusive *maskinerier* som den försäkrade ansvarar för eller har åtagit sig att försäkra, till exempel hyrd, leasad eller lånad egendom.

Underförsäkring

Föreligger inte full försäkring innebär det att *underförsäkring* föreligger. Vid *underförsäkring* ersätts vid skada endast så stor del av skadan som motsvarar förhållandet mellan försäkringsbeloppet och *nyanskaffningsvärdet*.

1.9.2.1.2 *Varor*

Full försäkring

För *varor* ska försäkringsbeloppet motsvara *varornas* högsta värde under försäkringstiden avseende samtliga *varor* i den försäkrade rörelsen, inklusive *varor* som den försäkrade ansvarar för. Detta värde ska för *varor*

- som den försäkrade anskaffat för försäljning, motsvara vad det kostar att anskaffa dem som nya,

- som den försäkrade tillverkat eller har under tillverkning, motsvara tillverkningskostnaderna, det vill säga direkt material, materialomkostnader, direkt arbetslön, tillverkningsomkostnader och administrationskostnader,
- som är sålda och färdiga för leverans, motsvara i den mån leverans inte kan fullgöras med andra *varor* till det avtalade försäljningspriset, minskat med inbesparade kostnader.

Underförsäkring

Föreligger inte full försäkring innebär det att *underförsäkring* föreligger. Vid *underförsäkring* ersätts vid skada endast så stor del av skadan som motsvarar förhållandet mellan försäkringsbeloppet och det högsta värdet som borde ha varit uppgivet som försäkringsbelopp enligt föregående stycke.

1.9.2.2 Fullvärdesförsäkring

Anges det i försäkringsbeviset att egendom är fullvärdesförsäkrad ersätts uppkommen skada i dess helhet med de begränsningar som framgår av punkt 1.8, Skadevärderingsregler, och andra bestämmelser i villkoren samt försäkringshandlingar i övrigt.

1.9.2.2.1 Byggnad - nybyggnad, ombyggnad eller tillbyggnad

Vid *fullvärdesförsäkring* avseende *byggnad* gäller att premien är beräknad med utgångspunkt från byggnadsbeskrivning och andra uppgifter som försäkringstagaren lämnat. Försäkringstagaren ska därför förutom att lämna rätt uppgifter inför tecknandet av försäkringen underrätta Försäkrings Göta Lejon vid nybyggnad, ombyggnad eller tillbyggnad utöver vad som inom försäkringstiden rymms inom punkt 1.5.3, Investerings- och prisändringsskydd. Försummar försäkringstagaren detta, ersätts endast så stor del av skada som motsvarar förhållandet mellan erlagd premie för den aktuella byggnaden och den premie som rätteligen skulle ha erlagts för denna *byggnad*. Försäkringstagaren är vidare skyldig att bistå Försäkrings Göta Lejon vid framtagande av kalkylvärde. Se även bestämmelserna om Upplyningsplikt och riskökning i Allmänna avtalsbestämmelser, punkt 4.

1.9.2.3 Förstariskförsäkring

Vid förstarisk/*förstariskförsäkring* utgörs försäkringsbeloppet av ett avtalat förstariskbelopp.

Vid *förstariskförsäkring* ersätts uppkommen skada, inklusive *räddningskostnader* och röjningskostnader, intill försäkringsbeloppet med de begränsningar som framgår av punkt 21, Skadevärderingsregler, och andra bestämmelser i villkoren samt försäkringshandlingar i övrigt.

1.10 Självrisk

Vid varje *skadetillfälle* dras från beräknad skadekostnad enligt punkt 1.8, röjningskostnad enligt punkt 1.7 och *räddningskostnad* enligt Allmänna avtalsbestämmelser, punkt 5.3 ett belopp som utgör den försäkrades självrisk.

Lägsta självrisk för försäkringen anges i försäkringsbeviset (grundsjälvrisk).

För vissa typer av skador kan en särskild självrisk gälla, vilket i så fall framgår i respektive villkorspunkt, i särskilt villkor eller i försäkringsbeviset. Är den valda grundsjälvrisk högre än vad den särskilda självrisk utgörs av, gäller den högre grundsjälvrisk.

Avser försäkringen flera fastigheter enligt fastighetsregistret tillämpas en självrisk för varje fastighet. Ligger flera fastigheter inom samma kvarter tillämpas dock endast en självrisk för dessa.

Skador orsakade av *storm*, hagel, jordskalv, *jordskred* eller översvämning inträffade inom en period av 72 timmar räknas som ett *skadetillfälle*. Den försäkrade har rätt att välja den tidpunkt från vilken varje sådan 72 timmars period skall räknas. Dock gäller att två sådana 72 timmars perioder icke får överlappa varandra.

1.11 Säkerhetsföreskrifter

Försäkringstagaren svarar gentemot Försäkrings AB Göta Lejon för att *säkerhetsföreskrifterna* följs av

- försäkringstagarens företagsledning
- övriga arbetstagare hos försäkringstagaren
- entreprenörer och andra uppdragstagare som anlitas av försäkringstagaren
- annan som har att tillse att föreskriften följs.

Säkerhetsföreskrifterna gäller för egendoms-, avbrotts-, hyresförlust- och extrakostnadsförsäkring.

För extrakostnadsförsäkringen gäller samma *säkerhetsföreskrifter* samt påföljd vid åsidosättande, som för egendomsförsäkringen. Se även allmänna avtalsbestämmelser GL 20:1.

- För avbrottsförsäkringen gäller samma *säkerhetsföreskrifter* samt påföljd vid åsidosättande, som för egendomsförsäkringen. Se även Allmänna Avtalsbestämmelser GL 20:1.
- För *hyresförlustförsäkringen* gäller samma *säkerhetsföreskrifter* samt påföljd vid åsidosättande, som för egendomsförsäkringen. Se Allmänna Avtalsbestämmelser GL 20:1.
- Om ett och samma försäkringsfall inträffar på grund av att flera *säkerhetsföreskrifter* med olika påföljder har försummats, gäller den påföljd som leder till lägst försäkringsersättning.

Påföljd enligt ovan vid försummelse att följa *säkerhetsföreskrifter*; gäller även när detta har skett i avsikt att förebygga skada på egendom i nödläge, om den skadan inte skulle kunna ersättas ur försäkringen enligt omfattningsbestämmelserna.

1.11.1.1 Av Försäkrings AB Göta Lejon meddelade föreskrifter

Den försäkrade ska utöver angivna föreskrifter i detta villkor följa de föreskrifter som anges i försäkringsbeviset och i övriga försäkringshandlingar.

1.11.1.2 Övriga föreskrifter

Den försäkrade ska utöver i punkt 1.11.1.1 angivna föreskrifter även följa

- De föreskrifter som meddelas av tillverkare, leverantör, uppdragsgivare, besiktningsman eller motsvarande, i syfte att förhindra eller begränsa skada

- De föreskrifter som i syfte att förhindra eller begränsa skada utgivits av tillämplig branschorganisation
- De föreskrifter med tillämpningsföreskrifter som i syfte att förhindra eller begränsa skada meddelas i lag, förordning eller i myndighetsföreskrift om till exempel
  - *brandfarliga och explosiva varor* i lag (2010:1011) och förordning (2010:1075) om *brandfarliga och explosiva varor*
  - elektrisk starkströmsanläggning i elsäkerhetsförordning (2017:218) om elektriskt material
- Arbetsmiljöverkets föreskrifter som är tillämpliga i den försäkrade verksamheten
- Övriga lagar och förordningar eller myndighetsföreskrifter som är tillämpliga i den försäkrade verksamheten.

1.11.1.3 Påföljd vid åsidosättande av *säkerhetsföreskrift*

Reglerna om påföljd och minskning av skadeersättning då *säkerhetsföreskrift* inte har följts, gäller för sammanlagd ersättning från egendoms-, avbrotts-, extrakostnads-, och *hyresförlustförsäkring*.

1.11.1.3.1 Huvudregel

Har den försäkrade försummat att följa en *säkerhetsföreskrift* betalas ersättning från försäkringen endast i den utsträckning det kan antas att skadan skulle ha inträffat även om föreskriften hade följts.

Om den försäkrade kan göra antagligt att skadan delvis skulle ha inträffat oavsett om *säkerhetsföreskriften* hade följts kan ersättning lämnas för denna del.

Om inte annat anges vid respektive *säkerhetsföreskrift* gäller huvudregeln. **1.11.2**

Säkerhetsföreskrifter för vissa objekt samtliga skadehändelser

1.11.2.1 *Datorer, datamedia, datainformation* och programlicenser.

Påföljd vid åsidosättande av *säkerhetsföreskrift* - avvikelser från huvudregeln

Har den försäkrade försummat att följa *säkerhetsföreskrift* en görs avdrag med 20 % av den sammanlagda ersättning som annars skulle ha betalats från försäkringen, dock med lägst 0,5 och högst 20 *prisbasbelopp*.

1.11.2.1.1 *Datormiljö*

Datoranläggning och maskinutrymme ska vara försedd med tillförlitlig och nödvändig kraftförsörjning samt sådan utrustning som skyddar mot skada genom åskslag, strömavbrott eller variationer i nätspänningen.

1.11.2.1.2 *Förvaring av originalprogram*

Original exemplar av *programvara* ska förvaras på sådant sätt att inte exemplaret och installerade program kan skadas eller förloras vid samma *skadetillfälle*.

1.11.2.1.3 *Förvaring av bevis på nyttjanderätt*

Licensbevis ska förvaras på sådant sätt att licensen och installerade program inte kan skadas eller förloras vid samma tillfälle.

1.11.2.1.4 *Rutiner för säkerhetskopia*

- Säkerhetskopia ska framställas dagligen under arbetsdag eller med den högre frekvens som vanligen tillämpas inom den försäkrades verksamhetsområde.

- Säkerhetskopior ska vara aktuell, komplett och funktionsduglig.
- Säkerhetskopior ska förvaras skild från originalet på ett sådant sätt att kopian och originalet inte kan skadas eller förloras vid samma *skadetillfälle*.

1.11.2.1.5 Programvara försedd med hårdvarulås

Hårdvarulåset ska förvaras på sådant sätt att *datorn* och hårdvarulåset inte kan skadas eller förloras vid samma *skadetillfälle*.

1.11.2.2 Byggnad eller lokal som inte är i bruk

1.11.2.2.1 Tomma byggnader och lokaler

- För att förhindra eller begränsa skada på *byggnad* eller del av denna, som inte är i bruk, ska *byggnaden* eller lokalen stå under regelbunden, och efter omständigheterna lämplig, tillsyn.
- Om *byggnad* eller lokal lämnas evakuerade eller tomma under en längre period skall om möjligt inkommande vatten stängas och värme vara inkopplat.
- Befintliga *installationer* som innehåller vatten ska vara tömda och avstängda.
- Om avsevärd inbrottsrisk föreligger, t.ex. risk för kopparstölder skall *byggnaden* eller lokalen förses med provisoriskt inbrottslarm med larmöverföring.
- Tillsyn skall ske regelbundet och skriftligen dokumenteras.

Påföljd vid åsidosättande av *säkerhetsföreskrift* - avvikelser från huvudregeln Har den försäkrade försummat att följa *säkerhetsföreskrift* en görs avdrag med 20 % av den sammanlagda ersättning som annars skulle ha betalats från försäkringen, dock med lägst 0,5 och högst 20 *prisbasbelopp*.

1.11.3 Säkerhetsföreskrifter Brandförsäkring

1.11.3.1 Revisionsbesiktning av elektrisk starkströmsanläggning

Elektrisk starkströmsanläggning ska på försäkringstagarens bekostnad revisionsbesiktigas i den omfattning som föreskrivs av Brandskyddsföreningens Elektriska nämnd, eller av Försäkrings AB Göta Lejon.

Elektrisk starkströmsanläggning är enligt gällande statliga föreskrifter varje elanläggning för sådan spänning, strömstyrka eller frekvens som kan vara farlig för person eller egendom.

Revisionsbesiktning ska enligt överenskommelse mellan försäkringsbolagen, handhas av Svenska Brandskyddsföreningens Elektriska Nämnd (EN), genom av nämnden auktoriserad besiktningsingenjör.

All administration och dokumentation gällande revisionsbesiktning ska ske i EN:s webbaserade objektregister EN2010.

Försäkrad ska uppvisa intyg om revisionsbesiktning på begäran av Försäkrings AB Göta Lejon.

Vid revisionsbesiktningen påtalade fel och brister ska av behörig person rättas till inom den tid som anges i besiktningsingenjörens revisionsbesiktningsprotokoll.

Den första revisionsbesiktningen ska utföras inom ett år efter det att hela anläggningen blivit besiktningspliktig. Därefter ska revisionsbesiktning normalt ske vart tredje kalenderår med högst 36 månader mellan besiktningsarna. Annan besiktningsfrekvens kan gälla.

Påföljd vid åsidosättande av säkerhetsföreskrift - avvikelse från huvudregeln Har den försäkrade försummat att följa *säkerhetsföreskrift* en görs avdrag med 20 % av den sammanlagda ersättning som annars skulle ha betalats från försäkringen, dock med lägst 0,5 och högst 20 *prisbasbelopp*.

1.11.3.2 Brandsläckningsredskap, sprinkler och larmanordningar

- Brandsläckningsredskap, sprinkler och larmanordningar ska finnas i den utsträckning som anges av kommunen genom bygglov eller räddningstjänsten, i brandskyddsdokumentation eller av Försäkrings AB Göta Lejon.
- Permanenta lastnings- och lossningsplatser ska vara försedda med handbrandsläckningsredskap.
- Samtliga föreskrivna skyddsanordningar ska vara i funktion.

Riktlinjer och krav beträffande automatiska brandlarm

- Larmanläggningen ska kontrolleras, skötas och underhållas regelbundet så att dess funktion alltid upprätthålls. Detta ska dokumenteras och kunna uppvisas vid förfrågan från försäkringsbolaget.
- Anläggningsskötare skall finnas där så erfordras.
- På enplans träbyggnader krävs utvändigt detektion alt. rökdetektorer på vinden.

Följande lägsta krav beträffande automatlarm på byggnader och anläggningar gäller:

- Brandlarm ska finnas där *byggnads-* och/eller inventarievärde överstiger 10 Mkr.
- Brandlarmet ska vara SBF-godkänt beträffande komponenter.
- Larmlagring accepteras när en utbildad larmorganisation finns.
- Larmöverföring ska ske direkt till Räddningstjänsten eller Larmcentral med ständigt kontrollerad överföring.

Vid entreprenadarbeten i byggnad

Då det enligt *säkerhetsföreskrifterna* skall finnas larmanordning och då larmanordningen helt eller delvis stängts av på grund av arbetena skall, då tillsyn av personal inte finns, arrangeras med portabel larmanordning. Allmänt gäller att avstängning av anläggning i samband med arbeten el. likn. endast får ske av den del/sektion som berörs av arbetet.

Påföljd vid åsidosättande av säkerhetsföreskrift - avvikelse från huvudregeln

Har den försäkrade försummat att följa *säkerhetsföreskrift* en görs avdrag med 20 % av den sammanlagda ersättning som annars skulle ha betalats från försäkringen, dock med lägst 0,5 och högst 20 *prisbasbelopp*.

1.11.3.3 Branddörrar och annan sektionering

Branddörr, brandlucka och annan liknande sektionering ska vara stängd eller vara uppställd med anordning som stänger dörren, brandluckan eller sektioneringen vid rökutveckling.

Genomföringar och andra öppningar i brandsektionering ska vara tätade med typgodkända brandtättningsmetoder så att de motsvarar väggens brandmotståndsklass.

Påföljd vid åsidosättande av säkerhetsföreskrift - avvikelse från huvudregeln

Har den försäkrade försummat att följa *säkerhetsföreskrift* en görs avdrag med 20 % av den sammanlagda ersättning som annars skulle ha betalats från försäkringen, dock med lägst 0,5 och högst 20 *prisbasbelopp*.

1.11.3.4 Uppvärmningsanordningar

Brännbart material ska hållas på nödvändigt avstånd från heta ytor på eldstäder och rökkanaler eller skyddas med isolering mot överhettning.

Flyttbara uppvärmningsanordningar får inte användas inom *brand* - eller explosions-farliga utrymmen. Byggtork får användas för uppvärmning av *byggnad* endast i samband med byggnads- och anläggningsarbeten.

Påföljd vid åsidosättande av säkerhetsföreskrift - avvikelse från huvudregeln

Har den försäkrade försummat att följa *säkerhetsföreskrift* en görs avdrag med 20 % av den sammanlagda ersättning som annars skulle ha betalats från försäkringen, dock med lägst 0,5 och högst 20 *prisbasbelopp*.

1.11.3.5 Brännbart material förvarat utomhus

Soptunnor, containrar, emballage, avfall, eller annat brännbart material skall förvaras i låst och reglat utrymme eller på lastkaj/ plats utomhus som är försedd med godkänd sprinkleranordning, i övrigt får de inte förvaras på lastkaj eller plats utomhus inom sex meter från *byggnad*.

Påföljd vid åsidosättande av säkerhetsföreskrift - avvikelse från huvudregeln

Har den försäkrade försummat att följa *säkerhetsföreskrift* en görs avdrag med 20 % av den sammanlagda ersättning som annars skulle ha betalats från försäkringen, dock med lägst 0,5 och högst 20 *prisbasbelopp*.

1.11.3.6 Tobaksrökning

Tobaksrökning får endast ske på av den försäkrade särskild för ändamålet anvisad plats och i enlighet med gällande lagstiftning.

Påföljd vid åsidosättande av säkerhetsföreskrift - avvikelse från huvudregeln

Har den försäkrade försummat att följa *säkerhetsföreskrift* en görs avdrag med 20 % av den sammanlagda ersättning som annars skulle ha betalats från försäkringen, dock med lägst 0,5 och högst 20 *prisbasbelopp*.

1.11.3.7 Motordrivna fordon och mobila maskiner

Motordrivna fordon och mobila maskiner (t.ex. motorfordon, traktor, truck, motorredskap och terrängmotorfordon) får i för arbetet erforderlig omfattning införas eller användas i lokal eller upplag under förutsättning att:

- fyllning, tömning eller byte av bränslebehållare samt laddning av batteri sker på ett betryggande sätt
- permanenta lastnings och lossningsplatser försetts med brandsläckningsredskap
- lokalen eller upplaget inte är *brand* - eller explosionsfarliga.

På förbränningsmotordrivna fordon som inte tillhör verksamheten, får reparationer eller service inte utföras inom *försäkringslokal*. Föreskriften gäller inte om den normala verksamheten i *försäkringslokalen* är reparation/service av motordrivna fordon.

Gällande föreskrifter och standarder ska följas.

Påföljd vid åsidosättande av säkerhetsföreskrift - avvikelse från huvudregeln

Har den försäkrade försummat att följa *säkerhetsföreskrift* en görs avdrag med 20 % av den sammanlagda ersättning som annars skulle ha betalats från försäkringen, dock med lägst 0,5 och högst 20 *prisbasbelopp*.

1.11.3.8 Timer

Elektriska apparater som kan orsaka överhettning, till exempel bastuaggregat, kokplattor, kaffebryggare, vattenkokare och liknande, ska vara försedda med en fast installerad timer. Föreskriften avser inte produktionsapparater, fasta uppvärmningsanordningar och liknande.

Påföljd vid åsidosättande av säkerhetsföreskrift - avvikelse från huvudregeln

Har den försäkrade försummat att följa *säkerhetsföreskrift* en görs avdrag med 20 % av den sammanlagda ersättning som annars skulle ha betalats från försäkringen, dock med lägst 0,5 och högst 20 *prisbasbelopp*.

1.11.3.9 Brandfarliga heta arbeten

Reglerna för heta arbeten, utarbetade av försäkringsbolagen och Brandskyddsföreningen ska följas.

Med heta arbeten avses svetsning, skärning, lödning, takläggning, bearbetning med snabbgående *verktyg* och annat arbete som medför uppvärmning eller gnistbildning. Den försäkrade svarar gentemot försäkringsgivaren för att nedanstående föreskrifter följs av

- den försäkrades företagsledning/förvaltningsledning eller motsvarande,
- övriga anställda hos den försäkrade,
- entreprenörer och andra uppdragstagare som anlitas av den försäkrade.

Påföljd vid åsidosättande av säkerhetsföreskrift - avvikelse från huvudregeln

Har den försäkrade försummat att följa *säkerhetsföreskrift* en görs avdrag med 30 % av den sammanlagda ersättning som annars skulle ha betalats från försäkringen, dock med lägst 1 och högst 100 *prisbasbelopp*.

1.11.3.9.1 Allmänna säkerhetsföreskrifter

Dessa *säkerhetsföreskrifter* för heta arbeten gäller för tillfällig arbetsplats där heta arbeten utförs och fara för *brand* kan föreligga.

Säkerhetsregel nr 0 Tillstånd

Den som avser att bedriva eller låta bedriva heta arbeten på tillfällig arbetsplats (till exempel ägare eller brukare av fastighet eller total- eller generalentreprenör) ska skriftligen utse en tillståndsansvarig som ska bedöma om arbetena medför fara för *brand*.

Om fara för *brand* bedöms föreligga, får heta arbeten utföras endast under förutsättning att den tillståndsansvarige

- utfärdar tillstånd för arbetena på Brandskyddsföreningens blankett Tillstånd/Kontrollista för heta arbeten eller motsvarande, som ska vara fullständigt ifyllt
- under arbetenas utförande förvissas sig om att nedanstående säkerhetsregler följs.

Den tillståndsansvarige får delegera sitt ansvar endast om den som utsett honom skriftligen medgivit detta. Den tillståndsansvarige får inte utföra de heta arbetena.

Säkerhetsregel nr 1 - Behörighet

Den som ska utföra brandfarliga heta arbeten ska ha behörighet och erfarenhet av brandskydd. Detsamma gäller den som ska vara brandvakt. Behörighetsutbildning ska vara genomförd enligt den plan som beslutats av försäkringsbolagens och Brandskyddsföreningens utbildningskommitté för heta arbeten. Den som är utsedd att regelbundet vara tillståndsansvarig ska ha motsvarande utbildning och erfarenheter.

Säkerhetsregel nr 2 - Brandvakt

Brandvakt ska utses och finnas på arbetsplatsen även under arbetsrast under den tid som de heta arbetena utförs och under den efterbevakningstid minst en timme eller annan tid som den tillståndsansvarige angett i tillståndet. Brandvakten får inte lämna arbetsplatsen förrän faran för *brand* upphört. Brandvakt krävs inte när den tillståndsansvarige bedömer att det är uppenbart att arbetet kan utföras med samma säkerhet utan brandvakt.

Säkerhetsregel nr 3 - Brandfarlig vara

För heta arbeten i utrymmen som innehåller eller har innehållit brandfarlig vara, ska tillstånd inhämtas från den som är utsedd att vara föreståndare för hanteringen.

Säkerhetsregel nr 4 - Städning och vattning

Arbetsplatsen ska vara städad och vid behov vattnad.

Säkerhetsregel nr 5 - Brännbart material

Brännbart material på och i närheten av arbetsplatsen ska flyttas bort, skyddas genom övertäckning eller avskärmas.

Säkerhetsregel nr 6 - Dolda brännbara byggnadsdelar

Värmeledande konstruktioner och dolda brännbara byggnadsdelar ska undersökas med hänsyn till brandfaran, samt vid konstaterad brandfara skyddas och göras åtkomliga för omedelbar släckinsats.

Säkerhetsregel nr 7 - Otätheter

Springor, hål, genomföringar och andra öppningar på och i närheten av arbetsplatsen ska vara tätade och även kontrollerade med hänsyn till brandfaran.

Säkerhetsregel nr 8 - Släckutrustning

Godkänd, fungerande och tillräcklig släckutrustning ska finnas tillgänglig för omedelbar släckinsats. Här avses slang med vatten eller två certifierade handbrandsläckare med minsta effektivitetsklass 34A 233BC (minst 2 x 6 kg pulver).

Vid takläggning krävs:

Slang med vatten och två certifierade handbrandsläckare med minsta effektivitetsklass 34A 233BC (minst 2 x 6 kg pulver). Alternativt gäller tre certifierade handbrandsläckare med minsta effektivitetsklass 34A 233BC (minst 3 x 6 kg pulver). Vid taklägningsarbeten krävs alltid att brytverktyg och handstrålkastare finns på arbetsplatsen.

Säkerhetsregel nr 9 - Svetsutrustning

Svetsutrustning ska vara felfri. Acetylenflaska ska vara försedd med bakslagsskydd. Svetsbrännare ska vara försedd med backventil för bränningsgas och syrgas. Skyddshandske och avstängningsnyckel ska finnas.

Säkerhetsregel nr 10 - Larmning

Räddningstjänsten/brandkåren ska kunna larmas omedelbart. Fungerande mobiltelefon ska finnas tillgänglig om inte stationär telefon finns inom räckhåll. Den som uppdras att larma ska känna till arbetsplatsens adress.

Säkerhetsregel nr 11 - Torkning, uppvärmning och upptining

Vid torkning eller uppvärmning genom förbränning med gas, ska lågan vara innesluten så att den inte kan orsaka antändning.

Säkerhetsregel nr 12 - Torkning av underlag och applicering av *tätskikt* Vid torkning av underlag och applicering av *tätskikt* får material uppvärmas till högst 300°C.

Säkerhetsregel nr 13 - Smältning av asfalt

Vid smältning av asfalt ska utrustningen ställas upp, hanteras och tillses enligt Brandskyddsföreningens säkerhetsregler för smältning av asfalt vid arbeten på tak och balkonger.

1.11.4 Säkerhetsföreskrifter Skada genom vatten eller annan vätska

För att förhindra skada genom utströmning ska

- invändig *installation* för regn- och smältvatten uppfylla de krav som ställs på avloppsledningar enligt Boverkets byggregler och gällande normer vid tidpunkten för uppförandet eller utbyte vid senare reparation eller renovering
- *tätskikt* i *våtutrymme* uppfylla de funktionskrav som uppställs enligt Boverkets byggregler och vara utförda enligt de branschregler och normer som är gällande vid tidpunkten för uppförandet eller reparationen eller renoveringen
- *installation* för vatten eller annan vätska vara utförd enligt de branschregler och normer som är gällande vid tidpunkten för uppförandet eller utbyte vid senare reparation eller renovering samt vara provad och godkänd i vedertagen ordning
- För att förhindra egendom i källarlokal skadas, ska denna vara uppallad minst 10 cm över golvet

Påföljd vid åsidosättande av *säkerhetsföreskrift* - avvikelser från *huvudregeln* Har den försäkrade försummat att följa *säkerhetsföreskriften* görs avdrag med 20 % av den sammanlagda ersättning som annars skulle ha betalats från försäkringen, dock med lägst 0,5 och högst 20 *prisbasbelopp*.

1.11.5 Säkerhetsföreskrifter Inbrottsförsäkring

Om inte annat anges i försäkringsbeviset gäller krav på skydd mot *inbrott* och *utbrott* som minst uppfyller Skyddsklass 1. enligt Svenska Stöldskyddsföreningens norm. För inbrottsförsäkringen gäller att föreskrivna skyddskrav ska vara uppfyllda och att samtliga föreskrivna skyddsanordningar ska vara i funktion.

De *säkerhetsföreskrifter* som gäller för inbrottsförsäkringen gäller även vid *utbrott*.

I lokaler där nattlås, efter överenskommelse med Försäkrings AB Göta Lejon, har ersatts med utökat larm skall larm vara i drift och stöldbegärlig utrustning förvaras enligt skyddsklass 2.

Påföljd vid åsidosättande av säkerhetsföreskrift - avvikelse från huvudregeln Har den försäkrade försummat att följa *säkerhetsföreskrift* en görs avdrag med 20 % av den sammanlagda ersättning som annars skulle ha betalats från försäkringen, dock med lägst 0,5 och högst 20 *prisbasbelopp*.

1.11.5.1 Handhavande av, lås, kod, låskombination och nyckel

Nyckel eller kod ska handhas och förvaras på betryggande sätt. Den får t.ex. inte vara märkt eller placerad så att den kan identifieras av obehörig. Den får inte heller förvaras på sådant sätt i berörd lokal att den är lättillgänglig för obehörig.

Utkvittering och återlämnande av huvudnycklar skall skriftligen dokumenteras.

Generellt gäller att nyckel, kod eller låskombination skall förvaras i utrymme som uppfyller samma krav på inbrottskydd som gäller för *försäkringsstället*.

Nyckelskåp

I oklassat nyckelskåp får endast förvaras sådan nyckel som uteslutande går till allmänt utrymme – såsom pannrum, soprum, hissmaskinrum eller liknande – vilket är betryggande avskilt från berörda lokaler i övrigt.

Huvudnycklar skall förvaras i Nyckelsäkerhetsskåp enligt SS 3492 i låst och larmad lokal. Huvudnycklar bör vara försedda med Nyckelbricka typ SSF standard.

Lås och låskombination

Lås, kod eller låskombination ska omedelbart bytas eller ändras om det finns anledning misstänka att någon obehörigen innehar nyckel, passerkort eller har kännedom om koden resp. låskombinationen.

1.11.5.2 Pannrum, soprum, hissmaskinrum och liknande utrymme

För pannrum, soprum, hissmaskinrum och liknande gäller som särskild *säkerhetsföreskrift* att

- dörr, port och lucka ska vara låsta, varvid nyckel inte får lämnas synlig i närheten av utrymmet eller märkt så att lås dit nyckeln går kan härledas
- öppningsbart fönster ska vara stängt och invändigt reglat
- om nyckel till utrymmet förvaras i nyckeltub/nyckelförvaringsenhet ska sådan vara låst och minst uppfylla kraven enligt Stöldskyddsforeningen, SSFN 024, klass 2.

Påföljd vid åsidosättande av säkerhetsföreskrift - avvikelse från huvudregeln Har den försäkrade försummat att följa *säkerhetsföreskriften* görs avdrag med 20 % av den sammanlagda ersättning som annars skulle ha betalats från försäkringen, dock med lägst 0,5 och högst 20 *prisbasbelopp*.

1.11.5.3 Förvaring i container

Med tillämpning av egendomsvillkoren i övrigt föreskrivs nedan vad som gäller för försäkrad egendom i container. Containers vikt får inte utan särskilt avtal understiga 1 ton och får inte ha andra öppningar än dörrar.

Omslutningsyta

Vägg, golv och tak skall vara utförda av minst 2 mm stålplåt. Fönster eller annan öppning ska vara försedd med inkrypningskydd motsvarande omslutningsytans motståndskraft i enlighet med Stöldskyddsföreningen SSF 012 lägst klass 3.

Dörrenhet

Dörrenhet (dörr, port och lucka) skall vara av minst samma material som containern i övrigt. Dörrenhet skall vara spärrad med stålbom i dimensionen minst 10x60 mm som antingen är fastsvetsad eller monterad med genomgående rundskallig bult i dörr som är upphängd i containerns hörnstolpar. Alternativt skall bommen vara monterad i containerns väggparti med stålbeslag av minst klass 4 och monterad med genomgående rundskallig bult. Bommen skall vara låst med minst ett godkänt hänglås av minst klass 4. Hänglåset skall vara skyddat av stålkåpa.

Påföljd vid åsidosättande av säkerhetsföreskrift - avvikelse från huvudregeln Har den försäkrade försummat att följa *säkerhetsföreskriften* görs avdrag med 20 % av den sammanlagda ersättning som annars skulle ha betalats från försäkringen, dock med lägst 0,5 och högst 20 *prisbasbelopp*.

1.11.5.4 Krav på skydd av *datorer* och *datorinformation*

Säkerhetspolicy för Göteborgs Stad samt Riktlinjer för informationssäkerhet i Göteborgs Stad ska följas.

Om den försäkrade har försummat att följa en *säkerhetsföreskrift* ansvarar Försäkrings AB Göta Lejon för kostnaden för *återställande* av förlorad endast till den del det får antas att kostnaden skulle ha uppkommit även om föreskriften hade blivit iakttagen.

Med den försäkrade likställs härvid annan som har att tillse att *säkerhetsföreskriften* följs.

Om ett och samma försäkringsfall inträffar på grund av att flera *säkerhetsföreskrifter* med olika påföljder har försummats, gäller den påföljd som leder till lägst försäkringsersättning.

Påföljd enligt ovan vid försummelse att följa *säkerhetsföreskrifter*, gäller även när detta har skett i avsikt att förebygga skada på egendom i nödläge, om den skadan inte skulle kunna ersättas ur försäkringen enligt omfattningsbestämmelserna.

Särskilt krav på skydd av persondatorer, laptops, surfplattor, elektronik och liknande objekt.

Objekten skall vara stöldskyddsmärkta och hanteras aktsamt så att skada eller förlust undviks, bland annat genom att:

- Objekten placeras på sådant sätt som begränsar inbrotts- och eller stöldrisk.
- När fler än 10 objekt tillfälligt förvaras på ett och samma ställe skall objekten förvaras:
- I särskilt dataskåp klass ss3492 alternativt
- I ett utrymme som motsvarar skyddsklass 2 enligt Stöldskyddsföreningens definition och vara kontinuerligt larmat

Påföljd vid åsidosättande av säkerhetsföreskrift - avvikelse från huvudregeln Har den försäkrade försummat att följa *säkerhetsföreskriften* görs vid enklare försummelse avdrag med 50 % av den sammanlagda ersättning som annars skulle ha betalats från försäkringen och vid grovt åsidosättande av *säkerhetsföreskriften* görs avdrag med 100 % av den sammanlagda ersättning som annars skulle ha betalats från försäkringen

1.11.6 **Säkerhetsföreskrifter Rånförsäkring**

Utöver nedanstående föreskrifter gäller särskilda *säkerhetsföreskrifter* enligt särskilt villkor om sådant är åsatt försäkringen.

1.11.6.1 Hantering av *pengar och värdehandlingar* inom *försäkringslokal* på *försäkringsställe*

Den som hanterar *pengar och värdehandlingar* inom *försäkringslokal* på *försäkringsställe* ska ha fyllt 18 år, såvida inte annan arbetstagare som uppnått samma ålder samtidigt vistas i lokalen.

Påföljd vid åsidosättande av *säkerhetsföreskrift* - avvikelse från huvudregeln Har den försäkrade försummat att följa *säkerhetsföreskriften* görs avdrag med 20 % av den sammanlagda ersättning som annars skulle ha betalats från försäkringen, dock med lägst 0,5 och högst 20 *prisbasbelopp*.

1.11.6.2 Hantering av *pengar och värdehandlingar* och viss *stöldbegärlig egendom* utanför *försäkringslokal*

Vid transport av *pengar och värdehandlingar* utanför *försäkringslokal* ska den som utför transporten ha fyllt 18 år.

Om värdet på *pengar och värdehandlingar* överstiger 100 000 SEK gäller dessutom att egendomen ska transporteras i en värdetransportväska med sedelinfärgning som uppfyller kraven enligt Stöldskyddsföreningen SSFN 043 och som är låst med nyckel som inte får medföras av transportören, eller gemensamt av minst två personer som båda har fyllt 18 år.

Om värdet av *varor* och kunders egendom som helt eller delvis består av ädelmetall, äkta pärlor och ädelstenar, ur, inklusive armband, avsedda att bäras eller *konstverk* överstiger 100 000 SEK gäller att egendomen ska transporteras av minst två personer som båda har fyllt 18 år.

Påföljd vid åsidosättande av *säkerhetsföreskrift* - avvikelse från huvudregeln Har den försäkrade försummat att följa *säkerhetsföreskriften* görs avdrag med 20 % av den sammanlagda ersättning som annars skulle ha betalats från försäkringen, dock med lägst 0,5 och högst 20 *prisbasbelopp*.

1.11.7 **Säkerhetsföreskrifter - Transportförsäkring**

För att förhindra skada och stöld av egendom i transportmedel

- ska egendomen före transportens början emballeras, packas, stuvas eller i övrigt iordningställas för transporten på ett ändamålsenligt sätt
- ska, vid lastning eller lossning, transportmedlet och den transporterade egendomen vara under ständig uppsikt samt att förarhytt ska vara låst och fönster vara stängda
- ska transportmedlet, vid uppehåll i färd, vara låst och fönster vara stängda
- ska nyckeln till fordonet inte lämnas kvar i, på eller i närheten av fordonet.
- Föreskrivet fordonslarm ska vara aktiverat, i drift och fungerande enligt tillverkarens eller anläggarfirmas rekommendation.

Påföljd vid åsidosättande av *säkerhetsföreskrift* - avvikelse från huvudregeln

Har den försäkrade försummat att följa *säkerhetsföreskriften* görs avdrag med 20 % av den sammanlagda ersättning som annars skulle ha betalats från försäkringen, dock med lägst 0,5 och högst 20 *prisbasbelopp*.

1.11.8 **Säkerhetsföreskrifter Snötryck och snöras**

Den försäkrade ska fortlöpande skotta eller på annat sätt röja undan förekommande snö på *byggnaders* tak så att risken för överlast och snöras undanröjs. *Säkerhetsföreskrift* en är tillämplig då försäkrad

- äger *byggnaden* eller
- enligt avtal med *byggnads* ägare eller hyresvärd, entreprenadavtal eller annat avtal har ansvaret för skada på entreprenaden, *byggnadens* skötsel och/eller för att skotta eller på annat sätt röja undan förekommande snö på *byggnads* tak. Detsamma gäller för försäkrad som på grundval av omständigheterna kan antas ha ett sådant ansvar.

Påföljd vid åsidosättande av *säkerhetsföreskrift* - avvikelse från huvudregeln

Har den försäkrade försummat att följa *säkerhetsföreskriften* görs avdrag med 20 % av den sammanlagda ersättning som annars skulle ha betalats från försäkringen, dock med lägst 0,5 *prisbasbelopp* och högst 20 *prisbasbelopp*.

1.11.9 **Säkerhetsföreskrifter Maskinförsäkring**

För att förhindra skada på försäkrade *maskinerier*, fastighetsmaskin eller *installation* ska egendomen

- vara installerad enligt tillverkarens rekommendationer eller de branschregler och normer som är gällande vid tidpunkten för uppförande eller reparation samt vara provad och godkänd i vedertagen ordning
- drivas och underhållas enligt tillverkarens rekommendation eller gällande branschregler och normer.

Påföljd vid åsidosättande av *säkerhetsföreskrift* - avvikelse från huvudregeln Har den försäkrade försummat att följa *säkerhetsföreskrift* en görs avdrag med 20 % av den sammanlagda ersättning som annars skulle ha betalats från försäkringen, dock med lägst 0,5 *prisbasbelopp* och högst 20 *prisbasbelopp*.

1.11.10 **Säkerhetsföreskrifter Cistern- och oljeskadeförsäkring**

1.11.10.1 Cistern

För cistern som innehåller brännbar, explosiv eller frätande vätska ska i författning eller av myndighet meddelade föreskrifter följas. Dessa föreskrifter återfinns bland annat i

- Arbetsmiljöverkets författningssamling (AFS 2016:2, AFS 2017:3)
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB:s/Sprängämnesinspektionens MSBFS 2014:5.
- Naturvårdsverkets författningssamling NFS 2003:24 med tillhörande ändringar.

1.11.10.1.1 Avstånd till uppvärmningsanordning

Utan Försäkrings AB Göta Lejons medgivande får inte uppvärmningsanordning för olja, eldstad eller bar eld i någon form finnas närmare än 15 meter från cistern för brännbar vätska.

1.11.10.1.2 Påfyllning och tappning

Vid påfyllning eller tappning dock minst en gång om året ska vätskekvantiteten i cistern, som rymmer mer än 50 kubikmeter mätas och journalföras såväl före som efter påfyllningen respektive tappningen.

Journalen ska vid skada eller då Försäkrings Göta Lejon så begär uppvisas för Försäkrings AB Göta Lejon. Denna bestämmelse avser inte kontinuerlig tappning. Vid sådan tappning ska kontroll av normalt läckage och svinn ske genom annan lämplig åtgärd.

1.11.10.1.3 Jordning och åskledare

Cistern för brännbar vätska ska vara elektriskt jordad. Cistern som inte är av plåt ska dessutom vara försedd med åskledare.

1.11.10.1.4 Uppvärmning

Uppvärms i cistern befintlig brännbar vätska på annat sätt än genom varmvatten eller mättad ånga med högst 0,8 MPa övertryck, ska anordningen vara utförd enligt MSBFS 2014:5.

1.11.10.1.5 Över- och undertryck

Cistern ska vara så utförd eller försedd med sådana anordningar att fara för bristning av cistern genom övertryck eller vakuum undanröjs.

1.11.10.1.6 Oljeskada

Den försäkrade ska följa i författning eller av myndighet meddelad föreskrift i syfte att begränsa skada genom utströmmande olja.

1.11.10.1.7 Säkerhetsutrustning

För att begränsa skada och för att kunna göra ett snabbt ingripande vid oljeutströmning ska anläggningen ha tillgång till nödvändig utrustning för begränsning och sanering av olja samt berörd personal ha nödvändig utbildning i användandet av sådan utrustning.

Påföljd vid åsidosättande av säkerhetsföreskrift - avvikelser från huvudregeln Har den försäkrade försummat att följa *säkerhetsföreskriften* görs avdrag med 20 % av den sammanlagda ersättning som annars skulle ha betalats från försäkringen, dock med lägst 0,5 prisbasbelopp och högst 20 prisbasbelopp.

2 Extrakostnadsförsäkring

2.1 Vem försäkringen gäller för och försäkrad verksamhet

Försäkringen avser i försäkringsbeviset angiven verksamhet och gäller för den försäkrade såsom utövare av försäkrad verksamhet eller ägare av försäkrad *byggnad*.

2.2 När försäkringen gäller

Försäkringen gäller under *ansvarstiden* för extrakostnader till följd av egendomsskada, enligt extrakostnadsförsäkringens punkt 7, som inträffat under den tiden försäkringen är i kraft (försäkringstiden).

2.2.1 Ansvarstid

Ansvarstiden är 24 månader om inte annat anges i försäkringsbeviset och räknas från den tidpunkt ersättningsbar egendomsskada, enligt extrakostnadsförsäkringens punkt 7, inträffat.

2.3 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller för extrakostnader som uppkommer i den försäkrade rörelsen till följd av att egendom skadats på *försäkringsställe* som anges i försäkringsbeviset eller i Försäkring AB Göta Lejons försäkringssystem.

Försäkringen gäller även för skada som inträffat på plats i omedelbar närhet till *försäkringsstället*.

2.4 Försäkrat intresse

Försäkringen omfattar lagligt intresse och avser skäligena extrakostnader i syfte att upprätthålla den försäkrade rörelsen i den omfattning den skulle ha haft under *ansvarstiden* om skada inte hade inträffat.

2.5 Försäkringsbelopp

Försäkringen gäller med i försäkringsbeviset angivet försäkringsbelopp avseende extrakostnadsförsäkring. Extrakostnadsförsäkringen är en *förstariskförsäkring*.

2.6 Vad försäkringen gäller för

2.6.1 På försäkringsstället

Försäkringen gäller för extrakostnader som uppkommer i den försäkrade rörelsen till följd av att ersättningsbar skada inträffat på *försäkringsställe* som anges i försäkringsbeviset eller i Försäkring AB Göta Lejons försäkringssystem.

Med ersättningsbar skada avses här egendomsskada som kan ersättas i enlighet med omfattning och villkor som gäller för egendomsförsäkringen enligt den tecknade försäkringen vari även extrakostnadsförsäkringen ingår. Detta gäller även om den skadade egendomen inte ägs av försäkrad.

2.6.2 Undantag

Undantag anges nedan och i villkoren i övrigt. Vad avser skada som annan svarar för, gäller försäkringen dock för extrakostnad som kan ersättas av extrakostnadsförsäkringen i övrigt, till den del leverantör, entreprenör eller annan enligt åtagande i avtal eller enligt köprättslig lagstiftning inte är skyldig att lämna ersättning.

Försäkringen gäller inte för extrakostnad som beror på:

- att den försäkrade inte utan dröjsmål vidtar lämpliga åtgärder, även av provisorisk art, för att återuppta eller upprätthålla den försäkrade rörelsens drift, till exempel att skadad egendom inte omedelbart återställs, såvida inte dröjsmål beror på hinder utanför den försäkrades kontroll
- förlängd avbrottsid på grund av den försäkrades ekonomiska förhållanden, till exempel bristande försäkringsskydd eller kapitalbrist,
- att en del av *ansvarstiden* används till förbättring, utvidgning eller annan förändring av verksamheten eller den skadade egendomen utöver dess *återställande* till samma skick som före skadan. Detta gäller även sådan förändring som är en följd av myndighetsåtgärd Och inte heller för:
- bortfall av intäkter eller värdet av förlorad goodwill

- egendomsskada eller värdeminskning,
- förseningsvite, vite, kostnad för hävning av avtal eller liknande.

2.7 Skadevärderingsregler

Skada värderas löpande under *ansvarstiden*. Skadebeloppet utgörs av verifierad extrakostnad som omfattas av extrakostnadsförsäkringen.

2.8 Ersättningsregler

Försäkringen ska inte bereda den försäkrade någon vinst, utan endast lämna ersättning för extrakostnader som uppkommit till följd av händelse som omfattas av extrakostnadsförsäkringen.

2.8.1 Skadeersättning

Ersättning ska beräknas och betalas löpande under *ansvarstiden* enligt följande ersättningsbar skada värderad enligt punkt 3.8 med avdrag för självrisk enligt punkt 3.10.

I förekommande fall görs reducering avseende skadekostnad som överstiger förstariskbelopp och på grund av brott mot Upplysningsplikt och Riskökning enligt Allmänna avtalsbestämmelser GL20:1.

Till sist görs nedsättning om *säkerhetsföreskrift* inte följts.

2.9 Självrisk

Vid varje *skadetillfälle* dras från beräknad extrakostnad ett belopp som utgör den försäkrades självrisk. Avdraget görs från skadebeloppet enligt punkt 3.8.

Självrisk är 2 *prisbasbelopp*. Avtal kan träffas om annan självrisk, som då anges i försäkringsbeviset.

Vid samtidig egendomsskada, *hyresförlust* och/eller extrakostnad tillämpas endast en självrisk, den högsta.

2.10 Säkerhetsföreskrifter

För extrakostnadsförsäkringen gäller samma *säkerhetsföreskrifter* samt påföljd vid åsidosättande, som för egendomsförsäkringen.

Se punkt 3.11 i egendomsförsäkringens villkor och i Allmänna avtalsbestämmelser GL 20:1.

3 Avbrottsförsäkring

Vid försäkring av rörelse eller verksamhet ingår avbrottsförsäkring om detta anges i försäkringsbeviset.

3.1 Vem försäkringen gäller för och försäkrad verksamhet

Försäkringen gäller för den försäkrade såsom utövare av försäkrad verksamhet eller innehavare av försäkrad rörelse.

3.2 När försäkringen gäller

Försäkringen gäller under *ansvarstiden* för avbrott till följd av egendomsskada eller annan händelse enligt avbrottsförsäkringens punkt 3.7, som inträffat under den tiden försäkringen är i kraft (försäkringstiden).

3.3 Ansvarstid

Ansvarstiden är 24 månader om inte annat anges i försäkringsbeviset och räknas från den tidpunkt egendomsskada eller annan händelse enligt avbrottsförsäkringens punkt 3.7 inträffat.

3.4 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller för avbrott som uppkommer i den försäkrade rörelsen till följd av att egendom skadats på *försäkringsställe* som anges i försäkringsbeviset eller i Försäkring AB Göta Lejons försäkringssystem.

När det anges i avbrottsförsäkringens villkor att försäkringen gäller för skada som inträffat på *försäkringsställe* gäller avbrottsförsäkringen även för skada som inträffat på plats i omedelbar närhet till sådant *försäkringsställe*.

3.5 Försäkrat intresse

Försäkringen omfattar lagligt intresse och avser skada som består i bortfall av *täckningsbidrag* i den försäkrade rörelsen under *ansvarstiden*.

Försäkringen gäller endast för *täckningsbidrag* som den försäkrade kan visa att denne faktiskt redovisar till myndigheter i enlighet med gällande lagar och andra bestämmelser för bokföring och redovisning.

3.6 Försäkringsbelopp

Avbrottsförsäkringen gäller med *täckningsbidraget* som försäkringsbelopp.

Avbrottsförsäkringen är en *helvärdesförsäkring*. För fastställande av försäkringsbelopp samt *underförsäkring* i dessa fall, se punkt 3.9.3.2.

3.7 Vad försäkringen gäller för

3.7.1 På försäkringsstället

3.7.1.1 Egendomsskada

Försäkringen gäller för avbrott som uppkommer i den försäkrade rörelsen till följd av att ersättningsbar skada inträffat på *försäkringsställe* som anges i försäkringsbeviset eller i Försäkring AB Göta Lejons försäkringssystem.

Med ersättningsbar skada avses här egendomsskada som kan ersättas i enlighet med omfattning och villkor som gäller för egendomsförsäkringen enligt den tecknade försäkringen vari även avbrottsförsäkringen ingår. Detta gäller även om den skadade egendomen inte ägs av försäkrad. Avbrott till följd av skada enligt egendomsförsäkringens punkt 1.6.10 (maskinskada), ingår dock inte utan att särskild maskinavbrottsförsäkring också tecknats, se punkt 1.6.1.2.

3.7.1.2 Maskinavbrott (Tilläggsavtal)

Anges det i försäkringsbeviset att maskinavbrottsförsäkring ingår gäller försäkringen för avbrott som uppkommer i den försäkrade rörelsen till följd av att ersättningsbar maskinskada inträffat på *försäkringsställe* som angetts i försäkringsbeviset. Med ersättningsbar skada avses här egendomsskada som kan ersättas i enlighet med omfattning och villkor som gäller för egendomsförsäkringen, med tillägg för maskinförsäkring enligt punkt 1.6.10, enligt den tecknade försäkringen vari även maskinavbrottsförsäkringen ingår. Detta gäller även om den skadade egendomen inte ägs av försäkrad.

3.7.2 Undantag

Undantag anges nedan och i villkoren i övrigt. Vad avser skada som annan svarar för, gäller försäkringen dock för avbrott som kan ersättas av avbrottsförsäkringen i övrigt, till den del leverantör, entreprenör eller annan enligt åtagande i avtal eller enligt köprättslig lagstiftning inte är skyldig att lämna ersättning.

Försäkringen gäller inte för förlust eller kostnad som beror på förlängd avbrottstid som orsakas av

- att den försäkrade inte utan dröjsmål vidtar lämpliga åtgärder, även av provisorisk art, för att återuppta eller upprätthålla den försäkrade rörelsens drift, till exempel att skadad egendom inte omedelbart återställs, såvida inte dröjsmål beror på hinder utanför den försäkrades kontroll
- den försäkrades ekonomiska förhållanden, till exempel bristande försäkringsskydd eller kapitalbrist,
- att en del av *ansvarstiden*
- används till förbättring, utvidgning eller annan förändring av verksamheten eller den skadade egendomen utöver dess *återställande* till samma skick som före skadan. Detta gäller även sådan förändring som är en följd av myndighetsåtgärd

och inte heller för

- *hyresförlust*, extrakostnader och *räddningskostnader* avseende fastighet eller *byggnad*
- värdet av förlorad goodwill
- egendomsskada eller värdeminskning,
- förseningsvite, vite, kostnad för hävning av avtal eller liknande.

3.8 Skadevärderingsregler

Skada värderas efter *ansvarstidens* slut. Skadebeloppet utgörs av förlust beräknad enligt nedan.

3.8.1 Beräkning av täckningsbidrag

Bortfall av *täckningsbidrag* värderas till skillnaden mellan det förväntade* *täckningsbidraget* och det faktiska** *täckningsbidraget* under *ansvarstiden*.

*Med det förväntade *täckningsbidraget* avses det *täckningsbidrag* som den försäkrade rörelsen skulle ha uppnått om skada inte hade inträffat.

Det förväntade *täckningsbidraget* beräknas genom att först beräkna *täckningsbidraget* under en jämförelseperiod som är 12 månader direkt före skadedagen. Därefter justeras jämförelseperiodens *täckningsbidrag* med hänsyn till att andra förhållanden råder under *ansvarstiden* och med hänsyn till statistik, budgets, konjunktur, säsongvariation med mera. Detta justerade *täckningsbidrag* utgör det förväntade *täckningsbidraget*.

** Med det faktiska *täckningsbidraget* avses det *täckningsbidrag* som den försäkrade rörelsen faktiskt uppnått under *ansvarstiden*, trots skadan, ökat med ett belopp som svarar mot sådant bortfall av *täckningsbidrag* som undantas i punkt 1.6.2.

3.8.2 Skadebelopp

Skadebeloppet utgörs av bortfallet av *täckningsbidrag* beräknat enligt punkt 4.7.1, minskat med

- kostnader som inte ingår i *täckningsbidraget* enligt definitionen i punkt 5, till den del de överstiger vad som proportionellt svarar mot rörelsens minskade omfattning, såvida inte den försäkrade kan visa att de medfört minskning av förlusten
- sådana i det förväntade *täckningsbidraget*, enligt punkt 4.7.1, ingående kostnader som under *ansvarstiden* har kunnat inbesparas eller användas för annat ändamål. Exempel på sådana kostnader är inbesparad lön till personal, hyra, teknisk avskrivning på ej nyttjad maskinpark, inbesparad ränta på ej utnyttjat kapital
- det *täckningsbidrag* som ingår i ersättning för egendomsskadan, till exempel ersättning för eget reparationsarbete och för *varor*
- den ränteavkastning som den försäkrade under *ansvarstiden* erhållit på ersättning för egendomsskadan
- sådan ökning av *täckningsbidrag* som, till följd av skadan, uppkommit under *ansvarstiden* i annan rörelse som den försäkrade själv, eller annan för dennes räkning, driver
- ränteavkastning som uppstått om ersättning betalats till den försäkrade tidigare än vad som anges i punkt 4.8 ökat med
- *räddningskostnader* enligt punkt 3,9.2.
- extrakostnader
- skälig ränteförlust och -kostnad som faktiskt uppkommit under *ansvarstiden* på grund av att ersättning betalas efter *ansvarstidens* slut. Vid beräkning av ränteförlust/kostnad betalas avkastningsränta med högst Riksbankens referensränta plus två procentenheter.

3.9 Ersättningsregler

Skada regleras efter *ansvarstidens* slut.

Försäkringen ska inte bereda den försäkrade någon vinst, utöver den som ingår i *täckningsbidraget*, utan endast lämna ersättning för liden skada, beräknad enligt punkt 4.8.1, även om försäkringsbeloppet är högre.

3.9.1 Skadeersättning

Ersättning ska beräknas enligt följande

- ersättningsbar skada värderad enligt punkt 4.7
- *räddningskostnad* enligt punkt 3.9.2 med avdrag för
- *karens* enligt punkt 23.1

I förekommande fall görs reducering

- på grund av *underförsäkring* enligt punkt 3.9.3
- avseende skadekostnad som överstiger förstariskbelopp eller angiven högsta ersättning
- på grund av brott mot Upplysningsplikt och Riskökning enligt Allmänna avtalsbestämmelser, punkt 4.

Till sist görs nedsättning om *säkerhetsföreskrift* inte följts.

3.9.2 Räddningskostnader

Vid skada som omfattas av avbrottsförsäkringen lämnas ersättning för kostnader för sådan åtgärd som försäkrad är skyldig att omedelbart vidta enligt Allmänna avtalsbestämmelser, punkt 5:1. Räddningsplikt, i syfte att begränsa avbrott som redan inträffat eller avvärja avbrott som befaras inträffa. Sådana kostnader ska avse lämpliga åtgärder, även av provisorisk art, för att återuppta eller upprätthålla den försäkrade rörelsens drift och efter förmåga söka bereda sådana arbetstagare, som genom skadan blivit utan sysselsättning, annan produktiv sysselsättning än den ordinarie arbetsuppgiften.

Mer omfattande räddningsåtgärder ska alltid vidtas i samråd med Försäkrings AB Göta Lejon.

Räddningskostnader ersätts med högst det belopp varmed åtgärderna minskat förlusten. Medför sådan kostnad nytta även under eventuell *karenstid* eller efter *ansvarstidens* slut, ersätts högst det belopp som kan anses falla på *ansvarstiden* med undantag av *karenstid* en.

3.9.3 Försäkringsbelopp och Underförsäkring

3.9.3.1 Full försäkring

När det framgår i försäkringsbeviset att försäkringsbeloppet baseras på *täckningsbidraget* ska försäkringsbeloppet motsvara *täckningsbidraget* under *ansvarstid* avseende skada som kan inträffa under försäkringstiden.

3.9.3.2 Underförsäkring

Föreligger inte full försäkring innebär det att *underförsäkring* föreligger. Vid *underförsäkring* ersätts vid skada endast så stor del av skadan som motsvarar förhållandet mellan försäkringsbeloppet och det försäkringsbelopp som borde vara uppgivet för att full försäkring skulle föreligga.

3.10 Karens och karenstid

3.10.1 Karens och karenstid

Vid varje *skadetillfälle* görs ett avdrag som utgör den försäkrades *karens*. Avdraget görs från det förväntade *täckningsbidraget* enligt punkt 3.8.1.

Om inte annat anges i försäkringsbeviset är *karenstid* en 48 timmar.

3.11 Säkerhetsföreskrifter

För avbrottsförsäkringen gäller samma *säkerhetsföreskrifter* samt påföljd vid åsidosättande, som för egendomsförsäkringen. Se punkt 1.11 i egendomsförsäkringens villkor och i Allmänna avtalsbestämmelser GL 20:1.

3.11.1 Allmänna avtalsbestämmelser samt Definitioner och Förklaringar

Utöver ovanstående villkor gäller Allmänna avtalsbestämmelser GL20:1 för försäkringsavtalet.

4 Hyresförlustförsäkring

Vid försäkring av *byggnad* ingår *hyresförlustförsäkring* om detta anges i försäkringsbeviset.

4.1 Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för den försäkrade såsom ägare av försäkrad *byggnad*. Försäkringen gäller även enligt vad som framgår av 4.4 samt 4.6.1.1.

4.2 När försäkringen gäller

Försäkringen gäller under *ansvarstiden* för *hyresförlust* till följd av under försäkringstiden inträffad egendomsskada, enligt *hyresförlustförsäkringens* punkt 7, under den tid som är nödvändig för att återställa *byggnaden*, dock längst till *ansvarstidens* slut.

4.2.1 Ansvarstid

Ansvarstiden är 24 månader om inte annat anges i försäkringsbeviset och räknas från den tidpunkt egendomsskada, enligt *hyresförlustförsäkringens* punkt 4.6, inträffat.

4.3 Var försäkringen gäller

4.3.1 På försäkringsstället

Försäkringen gäller för *hyresförlust* som uppkommer i den försäkrade *byggnaden* till följd av att skada inträffat på *försäkringsställe* som anges i försäkringsbeviset eller i Försäkring AB Göta Lejons försäkringssystem.

När det anges i *hyresförlusts*försäkringens villkor att försäkringen gäller för skada som inträffat på *försäkringsställe* gäller *hyresförlust*försäkringen även för skada som inträffat på plats i omedelbar närhet till sådant *försäkringsställe*.

4.4 Försäkrat intresse

Försäkringen omfattar lagligt intresse och avser skada som består i

- bortfall av hyresintäkter avseende den försäkrade *byggnaden* under *ansvarstiden* och
- bortfall av hyresintäkter under *ansvarstiden* avseende *byggnad* som försäkrad avser att överta enligt gällande kontrakt men ännu inte tillträtt på skadedagen, förutsatt att
- *byggnaden* endera är ett nybyggnadsprojekt på egen fastighet eller ombyggnadsprojekt (ROT)i befintlig *byggnad* på egen fastighet.
- bortfall av hyresintäkter avseende hyrd eller leasad *byggnad* för vidareuthyrning under *ansvarstiden*.
- skäliga extrakostnader i syfte att upprätthålla driften av den försäkrade *byggnaden* i den omfattning den skulle haft under *ansvarstiden*, om skada inte hade inträffat.

4.5 Försäkringsbelopp

4.5.1 Försäkringsbelopp

Försäkringen gäller med i försäkringsbeviset angivet försäkringsbelopp avseende *hyresförlust*försäkring. *Hyresförlust*försäkringen är en *första risk*försäkring. Om skadeersättningen för *byggnaden* minskas på grund av *underförsäkring* eller brott mot Upplysningsplikt/ riskökning görs dock motsvarande minskning av ersättningen från *hyresförlust*försäkringen.

4.6 Vad försäkringen gäller för

4.6.1 På försäkringsstället

4.6.1.1 Egendomsskada

Med ersättningsbar skada avses här egendomsskada som kan ersättas i enlighet med omfattning och villkor som gäller för egendomsförsäkringen enligt den tecknade försäkringen vari även *hyresförlust*försäkringen ingår. Detta gäller även om den skadade egendomen inte ägs av försäkrad.

4.6.2 Uppsägning i förtid

Gör försäkrad eller hyresgäst bruk av sin rätt enligt lag att med anledning av skada säga upp hyresavtalet före hyrestidens utgång och kan lägenheten sedan den reparerats inte hyras ut för den återstående hyrestiden, ersätts *hyresförlust* även för denna tid. Försäkringen gäller för sådan *hyresförlust* som uppkommer under *ansvarstiden*, dock för högst tre månader.

4.6.3 Undantag

Förutom undantag som anges nedan och i villkoren i övrigt, gäller försäkringen för *hyresförlust* avseende skada som annan svarar för, till den del leverantör, entreprenör eller

annan enligt åtagande i avtal eller enligt köprättslig lagstiftning inte är skyldig att lämna ersättning.

Försäkringen gäller inte för *hyresförlust* som beror på förlängd avbrottsid som orsakas av

- att den försäkrade inte utan dröjsmål vidtar lämpliga åtgärder, även av provisorisk art, för att återuppta eller upprätthålla den försäkrade *byggnadens* drift, till exempel att skadad egendom inte omedelbart återställs, såvida inte dröjsmål beror på hinder utanför den försäkrades kontroll
- den försäkrades ekonomiska förhållanden, till exempel bristande försäkringsskydd eller kapitalbrist,
- att en del av *ansvarstiden* används till förbättring, utvidgning eller annan förändring av verksamheten eller den skadade egendomen utöver dess *återställande* till samma skick som före skadan. Detta gäller även sådan förändring som är en följd av myndighetsåtgärd
- och inte heller för
- skada i lägenhet som vid *skadetillfället* var outhyrd om inte den försäkrade kan visa att senare uthyrning var skriftligen avtalad. Ersättning kan i så fall lämnas från sådant hyresavtals begynnelseidag
- förlust av intäkter, extrakostnader och *servisledning* avseende annan del i försäkrads rörelse än *hyresförlust* och *räddningskostnader* avseende försäkrad *byggnad*
- förlorad goodwill
- egendomsskada eller värdeminskning
- förseningsvite, vite, kostnad för hävning av avtal eller liknande.

4.7 Skadevärderingsregler

Skada värderas efter *ansvarstidens* slut. Skadebeloppet utgörs av förlust beräknad enligt nedan.

4.7.1 Skadebelopp

Hyresförlusten beräknas till den nedsättning i hyran som hyresgäst enligt lag kan kräva, minskat med

- inbesparade kostnader för uppvärmning, belysning med mera
- ersättning för eget reparationsarbete i egendomsskadan
- den ränteavkastning som den försäkrade under *ansvarstiden* erhållit på ersättning för egendomsskadan
- den ränteavkastning som uppstått om ersättning betalats till den försäkrade tidigare än vad som anges i punkt 4.8
- för sådan ökning av hyresintäkt som, till följd av skadan, uppstår genom uthyrning av annan lägenhet som den försäkrade äger eller disponerar

ökat med

- *räddningskostnader* enligt punkt 4.8.2

- skäligen ränteförlust och -kostnad som faktiskt uppkommit under *ansvarstiden* på grund av att ersättning betalas efter *ansvarstidens* slut. Vid beräkning av ränteförlust/kostnad betalas avkastningsränta med högst Riksbankens referensränta plus två procentenheter.

För lägenhet som är upplåten som bostadsrätt beräknas skadebeloppet på motsvarande sätt dock endast för den nedsättning i avgiften som bostadsrättsföreningen är skyldig att göra enligt Bostadsrättslagen.

4.8 Ersättningsregler

Skada regleras efter *ansvarstidens* slut.

Försäkringen ska inte bereda den försäkrade någon vinst, utöver den som normalt ingår i hyresbeloppet, utan endast lämna ersättning för liden skada, beräknad enligt punkt 4.8.1.

4.8.1 Skadeersättning

Ersättning ska beräknas enligt följande

- ersättningsbar skada värderad enligt punkt 4.7 • *räddningskostnad* enligt punkt 4.8.2 med avdrag för
- självrisk enligt punkt 4.9.
- *underförsäkring* i egendomsskadan; Om ersättning för egendomsskadan har minskats på grund av *underförsäkring* skall ersättning för *hyresförlust* minskas i motsvarande grad.

I förekommande fall görs reducering

- avseende skadekostnad som överstiger förstariskbelopp eller angiven högsta ersättning
- på grund av brott mot Upplysningsplikt och Riskökning enligt Allmänna avtalsbestämmelser, punkt 4.

Till sist görs nedsättning om *säkerhetsföreskrift* inte följts.

4.8.2 Räddningskostnader

4.8.2.1 Räddningskostnader

Vid skada som omfattas av *hyresförlust*försäkringen lämnas ersättning för kostnader för sådan åtgärd som försäkrad är skyldig att omedelbart vidta enligt Allmänna avtalsbestämmelser, punkt 5.3.

Räddningsplikt, i syfte att begränsa *hyresförlust* som redan inträffat eller avvärja *hyresförlust* som befaras inträffa.

Sådana kostnader ska avse lämpliga åtgärder, även av provisorisk art, för att återuppta eller upprätthålla driften av den försäkrade bygganden och efter förmåga söka bereda sådana arbetstagare, som genom skadan blivit utan sysselsättning, annan produktiv sysselsättning än den ordinarie arbetsuppgiften.

Mer omfattande räddningsåtgärder ska alltid vidtas i samråd med försäkringsgivaren.

Räddningskostnader ersätts med högst det belopp varmed åtgärderna minskat förlusten.

Medför sådan kostnad nytta även efter *ansvarstidens* slut, ersätts högst det belopp som kan anses falla på *ansvarstiden*.

4.9 Självrisk

Vid varje *skadetillfälle* dras från ersättningen ett belopp som utgör den försäkrades självrisk. Avdraget görs från summan av skadebeloppet enligt punkt 4.7 samt *räddningskostnader* enligt punkt 4.8.2

För *hyresförlustförsäkringen* gäller att självrisken är 2 *prisbasbelopp*. Om självrisken för egendomsskadan enligt egendomsförsäkringen är högre, gäller dock samma självriskbelopp som, gäller för egendomsskadan enligt egendomsförsäkringen, om inte annat anges i försäkringsbeviset.

Vid samtidig egendomsskada, *hyresförlust* och/eller extrakostnad tillämpas endast en självrisk, den högsta.

4.10 Säkerhetsföreskrifter

För *hyresförlustförsäkringen* gäller samma *säkerhetsföreskrifter* samt påföljd vid åsidosättande, som för egendomsförsäkringen.

5 Definitioner

Ansvarstid

Med *ansvarstid* vid avbrotts-, *hyresförlust*- och extrakostnadsförsäkring avses den tid för vilken ersättning kan lämnas.

Ansvarstiden räknas från den dag ersättningsbar egendomsskada eller annan ersättningsbar händelse inträffar.

Arbetstagares egendom (objekttyp)

Med *arbetstagares egendom* avses arbetstagares

- Personliga lösegendom som kan försäkras enligt allmänna hemförsäkringsvillkor, dock inte *pengar och värdehandlingar*
- Egendom, som omfattas av gällande kollektivavtal.

Brandförsäkring /Brand

Med *brandförsäkring* avses försäkring som omfattar skada genom

- Eld som kommit lös
- Plötsligt och oförutsett åskslag, strömavbrott eller annat elfenomen dock inte skada på elektrisk utrustning med inkommande eller utgående spänning på högst 400 volt och inte heller skada på egendom i kyl- eller frysenhet
- Explosion
- Utströmning av sot från eldstad för uppvärmning av lokal om utströmningen är plötslig och oförutsedd och uppstår i samband med eldning. I *brandförsäkring* omfattas inte skada genom sotutströmning från rökkanals mynning eller från byggtork

- Frätande gas som bildas vid plötslig och oförutsedd upphettning av plast
- Luftfartyg som havererar eller genom föremål som faller ned från luftfartyg
- Påkörning med motordrivna fordon i de fall trafikskadeersättning enligt Trafikskadelagen, inte lämnas eller Trafikskadelagen inte gäller
- *Storm*, hagel, snötryck och snöoras Cirkulär, info från kommunstyrelsen och kommunfullmäktige som tas upp i Göta Lejons styrelse

Byggnad

Byggnad enligt Plan- och bygglagen är en varaktig konstruktion som består av tak eller av tak och väggar och som är varaktigt placerad på mark eller helt eller delvis under mark eller är varaktigt placerad på en viss plats i vatten samt är avsedd att vara konstruerad så att människor kan uppehålla sig i den.

Med *byggnad* avses även sådan egendom som hör till *byggnad* enligt 2 kap. 2 § Jordabalken: ”Till *byggnad* hör fast inredning och annat varmed *byggnaden* blivit försedd, om det är ägnat åt stadigvarande bruk för *byggnaden* eller del av denna, såsom fast avbalkning, hiss, ledstång, ledning för vatten, värme, ljus eller annat med kranar, kontakter och annan sådan utrustning, värmepanna, element till värmeledning, kamin, kakelugn, innanfönster, markis, brandredskap, civilförsvarsmateriel och nyckel.

I enlighet med vad som sägs i första stycket hör därjämte i regel till *byggnad*, såvitt angår

1. Bostad: badkar och annan sanitetsanläggning, spis, värmeskåp och kylskåp samt maskin för tvätt eller mangling,
2. Butikslokal: hylla, disk och skyltfönsteranordningar,
3. Samlingslokal: estrad och sittplatsanordning
4. Ekonomibygnad till jordbruk: anordning för utfodring av djur och anläggning för maskinmjölkning,
5. Fabrikslokal: kylsystem och fläktmaskineri.

Reservdel och dubblett till föremål som avses i första eller andra stycket, hör ej till *byggnaden*. Om olika delar av en *byggnad* hör till skilda fastigheter, hör ett sådant föremål som avses i första eller andra stycket till den del av *byggnaden* där

Till *byggnad* räknas även följande egendom inom fastigheten, för fastighetens bruk

- Ledningar och utrustning för datoruppkoppling och kabel-tv för boendes gemensamma bruk
- Oljetank och bränsle avsedda för försäkrad *byggnads* uppvärmning
- Sophanteringssystem för hushållssopor i bostadshus

Dagsvärde

Härmed avses marknadsvärdet vid viss tidpunkt. Kan detta inte fastställas utgör *dagsvärdet nyanskaffningsvärdet* med avdrag för värdeminskning genom ålder, slitage, omodernitet, minskad användbarhet och annan omständighet.

Datainformation

Med *datainformation* avses den information som lagras på *datamedia*.

Dator

Med *dator* avses databehandlingsutrustning (maskinvara) med tillhörande in- och utenheter som t.ex. bildskärm, tangentbord, mus, cd-läsare, skrivare, modem, scanner, projektor, digitaliseringsbord, nätverkskablage, nätverksutrustning och digital utrustning (t.ex. digitala kameror och kopiatorer) samt läs- och surfplattor.

Datamedia

Med *datamedia* avses ett maskinläsbart medium (t.ex. band, skivor, CD-rom, diskett, hårddisk o.dyl.) på vilket program, register eller annan information avsedd för behandling i *dator* eller liknande kan lagras.

Datavirus

Med *datavirus* avses att program eller instruktioner kopierar sig själva, ”smittar”, till andra existerande program och filer och åstadkommer oönskade effekter.

Elev

Med *elev* avses även vuxenstuderande och förskolebarn.

Elevers egendom

Härmed avses personlig lös egendom, dock inte *pengar och värdehandlingar*, tillhörande person som är inskriven som *elev* vid verksamhet som kommunen ansvarar för.

Entreprenadarbeten

Med *entreprenadarbeten* avses *byggnads-, anläggnings- och installationsarbeten*.

Med arbeten avses egendom och arbetsprestationer ingående i den försäkrades avtalade åtaganden eller utförande i egen regi samt egendom av förbrukningskaraktär. Med arbeten avses egendom och arbetsprestationer som är avsedda (destinerade) att ingå i en pågående eller avtalad entreprenad. Med arbeten avses även egendom och arbetsprestationer som beställaren tillhandahåller. Till arbeten räknas inte befintlig egendom och inte heller hjälpmedel.

Fartyg

Med *fartyg* avses en farkost som är avsedd att användas till sjöss och som har skrov och konstruktiv styrförmåga (till exempel ett roder).

Sjölagen delar in *fartygen* i skepp och båtar. *Fartyg* vars största längd är minst 12 meter och vars största bredd är minst 4 meter kallas skepp. De *fartyg* som är kortare än 12 meter och smalare än 4 meter kallas båt.

Fastighetsinventarier

Med *fastighetsinventarier* avses på fastigheten

- Befintlig egendom för fastighetens skötsel samt reservdel och dubblett till föremål som tillhör *byggnad*, dock inte trafikförsäkringspliktiga motordrivna fordon och släpfordon till dessa
- Kontorsinventarier för fastighetens förvaltning
- Befintliga inventarier som fastighetsägaren anskaffar för lägenhets- eller lokalinnehavarens gemensamma bruk
- Befintligt *byggnadsmaterial* som fastighetsägaren anskaffat för fastighetens underhåll och som förvaras inom *byggnad*. Som byggnadsmaterial betraktas härvid även sådan

egendom, som utgjort byggnadstillbehör till den fasta egendomen, men som tagits loss från denna.

Fullvärdesförsäkring

Fullvärdesförsäkring för byggnad innebär att ett kalkylvärde fastställs enligt av Göta Lejon godkänd värderingsmetod.

Uppkommen skada ersätts fullt ut, om inte ersättningen begränsas av bestämmelser om högsta ersättning eller försäkringsvillkorens i övrigt

Förstariskförsäkring

Förstariskförsäkring är en försäkring där försäkringsbeloppet utgör ett avtalat belopp.

Uppkommen skada, inklusive räddnings- och röjningskostnader, ersätts intill försäkringsbeloppet och enligt försäkringsvillkorens värderingsregler i övrigt.

Försäkringslokal

Som en och samma *försäkringslokal* avses samtliga lokaler som direkt ansluter till varandra och som disponeras av försäkringstagaren.

Om försäkringstagaren disponerar hela *byggnaden* anses hela *byggnaden* som *försäkringslokal*.

Vid fastighetsförsäkring avses lokal för fastighetens förvaltning och annan lokal som är avskild från allmänna utrymmen som *försäkringslokal*.

Som *försäkringslokal* anses inte fordon, arbetsredskap, *fartyg*, luftfartyg, container, skåp, kista, försäljningsautomat eller liknande.

Försäkringsställe

Med *försäkringsställe* avses sådan plats som anges i försäkringsbeviset med fastighetsbeteckning, gatuadress eller motsvarande belägenhetsangivelse och där försäkrad egendom förvaras och/eller försäkrad verksamhet bedrivs.

Förbrukningsmaterial

Med *Förbrukningsmaterial* avses bränsle, drivmedel och smörjmedel, dukar, däck och slangar, filter, filter, linor, packningar, remmar, kedjor, stenar, larvband, transportband, transportplåtar, viror, valsbeklädnad och annat material som är avsett att vid användning förbrukas under avsevärt kortare tid än den egendom till vilken materialet används.

Helvärdesförsäkring

Vid *helvärdesförsäkring* ersätts uppkommen skada intill försäkringsbeloppet, och enligt försäkringsvillkorens värderingsregler i övrigt.

För att full försäkring ska föreligga vid *helvärdesförsäkring* ska försäkringsbeloppet för *byggnad* och *maskinerier* motsvara egendomens *nyanskaffningsvärde*.

Föreligger inte full försäkring tillämpas reglerna om *underförsäkring* såväl vid delskada som vid totalskada.

Hysesförlust

Med *hysesförlust* avses minskning i hyresintäkt genom att försäkrad *byggnad* blir helt eller delvis oanvändbar.

Inbrott

Med *inbrott* avses att någon olovligen

- Med våld bryter sig in i *byggnad*, lokal eller inhägnat område som uppfyller gällande krav på inbrottsskydd
- Tar sig in i lokal, under förutsättning att den försäkrade kan visa att detta skett
  - med dyrk,
  - med nyckel eller kod som har åtkommits genom *rån* eller genom *inbrott* i annan lokal, bostad, nyckeltub eller nyckelskåp,
- Tillgriper egendom utifrån genom krossat fönster (s.k smash and grab).

Med lokal avses rum i *byggnad*.

Med dyrk avses inte nyckel eller avbildning av nyckel.

Inre orsak

Med *inre orsak* avses skada till följd av

- Åska/blixt eller elfenomen i elektrisk utrustning vars in- eller utspänning är över 400 volt
- Oförutsett avbrott i leverans av media, till exempel el, gas, vatten, värme, kyla eller datainformation
- Mekaniskt haveri som uppkommer i den skadade egendomen
- Fel eller försummelse av maskinoperatör eller annan driftsansvarig
- maskinell bearbetning eller framställning av *varor*
- att den skadade egendomen är i drift.

Installation

Med *installation* avses system eller anordning med anslutna föremål, till exempel värmepanna, cirkulationspump, expansionskärl, värmeväxlare, kyl- eller frysanläggning, ledningar och centralenheter för bredband och ljud/bildöverföring, sopherteringsystem för hushållssopor i bostadshus, hiss, ledningssystem för kallvatten, varmvatten, värme, avlopp, ventilation, gas, elektricitet eller liknande.

Med *installation* avses inte dräneringssystem.

Jordskred med mera

Med skada genom *jordskred*, jordras och bergras förstås att jordmassor, klippblock och stenar oförutsett och plötsligt kommit i rörelse och avsevärt ändrat läge.

Karens /karenstid

Med *karens* avses att ersättning inte lämnas för avbrott under viss tid. *Karenstid* en räknas från den tidpunkt då ersättningsbar egendomsskada eller annan ersättningsbar händelse inträffar.

Karenstid avser kalendertid oberoende av om produktion, försäljning eller annan verksamhet ägt rum.

Kavitation

Kavitation innebär uppkomst av hålrum, blåsor i hastigt strömmande vätska, när vätsketrycket lokalt sjunker till ett värde nära vätskans ångtryck vid ifråga varande temperatur. De invid materialytan uppkomna hålrummen kan störta samman under slagverkan till exempel vid propellrar, vattenturbiner eller rörförträngningar.

Två huvudtyper av kavitationsangrepp kan särskiljas, nämligen

- Kavitationserosion, varvid angreppet är enbart mekaniskt
- Kavitationskorrosion, varvid angreppet utgörs av samtidig korrosions- och kavitationserosion

Konstverk

Med *konstverk* avses statyer, byster, skulpturer, tavlor, textilier med flera föremål som framställs huvudsakligen för utsmyckningsändamål och vars värde betingas av det konstnärliga utförandet.

Korrosion

Med *korrosion* avses angrepp på ett material genom kemisk eller elektrokemisk reaktion med omgivande medium. Kemisk *korrosion* förekommer i torr miljö, t.ex. i torra gaser eller i vattenfria organiska vätskor. I närvaro av vatten sker *korrosion* genom elektrokemiska reaktioner

Kulvert

Med *kulvert* avses en i mark utanför *byggnad* anlagd kulvertkammare med utrustning samt i denna förlagt ledningssystem för distribution av värme, varmvatten, el, gas, kyla, data, telefoni, avlopp och/eller annat media. Med ledningssystem avses rörledningar, värmeisolering och skyddshölje.

Till *kulvert* räknas inte under- eller abonnentcentraler eller därtill hörande utrustning.

Maskinerier (objekttyp)

Med *maskinerier* avses egendom som inte tillhör annan objekttyp och som inte anskaffats eller tillverkats för försäljning eller är särskilt undantagen.

Till *maskinerier* räknas således bland annat

- Maskiner, inventarier, cistern vars innehåll inte är avsett för *byggnads* uppvärmning, ledningar (dock inte *kulvert*), som inte är att hänföra till objekttypen *byggnad*, *dator* och *datamedia*
- Förbrukningsartiklar såsom bränsle och smörjmedel
- Reservdelar till egna maskiner, *verktyg* och redskap
- Utrustning för butik, kontor, laboratorium eller lagerlokal
- Trycksaker såsom kataloger och reklamtryck, varuprover • returemballage
- Fast inredning som tillhör försäkrad i egenskap av hyresgäst
- Egendom anskaffad för uthyrning eller leasing
- Egendom som försäkrad leasad, hyrt och lånat eller köpt på avbetalningskontrakt
- Modeller, press- och stansverktyg, formar och mönster, både aktuella och inaktuella. Med inaktuella modeller, press- och stansverktyg, formar och mönster avses inte

föremål som normalt tillverkas, lagerförs eller anges i gällande katalog eller standardiseringsnorm.

Naturskada

Med *naturskada* avses skada genom

- *Jordskred*, jordras, bergras, lavin, jordskalv, vulkanutbrott och tsunami
- Genombrott av damm för magasinering av vatten såsom vattenmagasin vid vattenverk, kvarn- eller branddamm, dock inte genombrott av kraftverksdamm eller regleringsdamm för elkraftproduktion
- *Skyfall*, snösmältning, stigande hav, sjö eller vattendrag.

Nyanskaffningsvärde

Med *nyanskaffningsvärde* förstås ifråga om

- *Byggnad*, den kostnad som uppkommer, om *byggnaden* färdigställs som ny vid viss tidpunkt. I värdet ska inräknas alla kostnader som fordras för att *byggnaden* ska kunna tas i bruk, dock inte kostnader för *byggnadsgrund* eller grundmur som ligger lägre än såväl lägsta källargolvs undersida som angränsande jord- eller vattenyta

•

Maskinerier och hjälpmedel, den kostnad som uppkommer, om ett föremål av samma eller lika ändamålsenligt slag, samma prestanda och kapacitet, anskaffas som nytt vid viss tidpunkt. I värdet ska inräknas alla kostnader som fordras för att föremålet ska kunna tas i bruk, till exempel för transport, in- och urmontering, material och arbete, dock inte kostnader för maskinfundament under såväl lägsta källargolvs undersida som angränsande jord- eller vattenyta.

Objekttyper

Försäkrad egendom indelas i följande *objekttyper*

- *Arbetstagares egendom*
- Barn och *elevs*/vårdtagares egendom
- *Byggnad*
- *Konstverk*
- Kunders egendom
- *Maskinerier*
- *Pengar och värdehandlingar*
- Ritningar, arkivalier, *datainformation* och programlicenser
- Trädgård, tomt och markanläggning
- *Varor*

Pengar och värdehandlingar (objekttyp) Med *pengar och värdehandlingar* avses

- Pengar och gällande frimärken
- Aktier, obligationer, kuponger, inlösta lottsedlar, växlar, checkar, försäljningsnotor och andra fordringsbevis eller värdebevis, till exempel färd- och inträdesbiljetter, månads- eller årskort, förköpshäften samt telefonkort.

Som värdebevis avses inte bank- och kreditkort eller liknande.

Prisbasbelopp

Med *prisbasbelopp* avses det belopp som fastställs enligt Socialförsäkringsbalken och som gällde för januari månad det år då skadan inträffade om inte annat anges i försäkringsbeviset eller i försäkringsvillkoret.

Programvara

Med *programvara* avses *datorns* immateriella mjukvara, så som operativsystem, systemprogram, användarprogram och applikationer.

Provdrift

Med *provdrift* avses provbelastning, provkörning, *provdrift*, prestandaprov, tillgänglighetsprov och kommersiell drift.

Revision

Med *revision* i egendomsförsäkring avses reoveringar eller andra, i regel omfattande, åtgärder för att återföra en maskins eller annan enhets funktion till acceptabel nivå.

•

Ritningar, arkivalier, *datainformation* och programlicenser (objekttyp)

Med ritningar, arkivalier, *datainformation* och programlicenser avses

- Originalritningar och andra originalhandlingar, till exempel manuskript, bokföringshandlingar, kartotek, korrespondens och exponerad originalfilm
- Tidningars, bildbyråers och fotoateljéers arkiv och liknande
- Den information som är lagrad på *datamedia*
- Ljud- och bildmastrar
- Användarlicenser för *programvara* varmed förstås användarlicens inklusive kodfunktion (hårdvaru- eller mjukvarulås) innebärande rätt att, enligt användaravtal, använda leverantörs eller konstruktörs *programvara*

Rån

Med *rån* avses tillgrepp av eller skada på egendom genom våld på person eller användande av hot som innebär trängande fara. Häri innefattas även lindrigare våld på person förutsatt att våldet och tillgreppet omedelbart uppfattas av den som utsatts för våldet

Räddningskostnad/räddningskostnader

Kostnader för åtgärder enligt räddningsplikt som anges i Allmänna avtalsbestämmelser, punkt 5:1.

Servisledning

Med *servisledning* avses

- va-installation: ledning som sammanbinder *byggnad* eller fastighet med förbindelsepunkt
- el-installation: huvudledning med vilken abonnentanläggning ansluts till elleverantörens distributionsnät.

Skadedjur

Med *skadedjur* avses bostadsohyra såsom loppor, löss, kackerlackor, brödbaggar, mjölbaggar, plattbaggar och andra förrådsskadeinsekter, klädesmal, fläskängor, tjuvbagge, pälsängor och andra ängor, silvorfiskar, tvestjärtar, myror, getingar samt råttor och möss.

Skadetillfälle

Med uttrycket *skadetillfälle* avses en skada eller en serie av skador orsakade av en enda skadehändelse.

Beträffande skador orsakade av *storm*, hagel, jordskalv, *jordskred* eller översvämning skall alla sådana skador inträffade inom en period av 72 timmar räknas som ett *skadetillfälle*.

Den försäkrade har rätt att välja den tidpunkt från vilken varje sådan 72 timmars period skall räknas. Dock gäller att två sådana 72 timmars perioder icke får överlappa varandra.

Skyfall

Med *skyfall* menas regn med en intensitet av minst 1 millimeter per minut eller 50 millimeter per dygn.

•

Storm

Med *storm* förstås vind med hastighet av minst 21 meter per sekund.

Med skada genom *storm* avses endast skada på egendom som direkt uppkommer

- Av vindkraften
- Av föremål som *storm* blåst omkull eller fört med sig av skada som uppstår i direkt samband med, och som en oundviklig följd av, ersättningsbar skada enligt ovan.

Med skada genom *storm* avses inte skada genom översvämning, sjöhävning eller isskrvning i samband med *storm*.

Stöldbegärlig egendom

Med *stöldbegärlig egendom* avses *varor* och kunders egendom bestående av

- Föremål helt eller delvis av ädel metall, äkta pärlor och ädelstenar
- Antikviteter, *konstverk* och äkta mattor
- Ur avsedda att bäras (till exempel fick- och armbandsur, hängur)
- *Datorer*, datorprogram, *dator-* eller TV-spel, läs- och surfplattor, mobiltelefoner och annan mobil elektronisk kommunikations- och navigeringsutrustning samt tillbehör till uppräknade föremål, dock inte kablar, sladdar och kontakter
- Elektroniska musikinstrument, audiovisuell utrustning såsom kameror, projektorer, dvd-, band- och skivspelare, förstärkare, högtalare, radio, video- och TV-apparater och liknande samt tillbehör till uppräknade föremål, dock inte kablar, sladdar och kontakter
- Pälsar och pälsverk samt därför avsedda beredda och oberedda skinn
- Tobak, vin och sprit
- Vapen och delar av vapen. *Varor* eller kunders egendom bestående av *stöldbegärlig egendom* ska försäkras som en separat egendomstyp.

Säkerhetsföreskrift

Med *säkerhetsföreskrift* avses en föreskrift om vissa bestämda handlingssätt eller anordningar som är avsedda att förebygga eller begränsa skada eller om vissa bestämda kvalifikationer hos den försäkrade eller dennes anställda eller andra medhjälpare.

Tekniskt värde

Med *tekniskt värde* avses *nyanskaftningsvärdet* vid viss tidpunkt med avdrag för ålder, slitage och omodernitet, samt värdeminskning på grund av minskad användbarhet, nya produkter och ny teknik.

Med omodernitet avses till exempel minskad användbarhet, tillkomst av nya produkter eller ny teknik.

Utgångspunkten är att det tekniska värdet beräknas till värdet av den skadade egendomens kvarvarande livslängd i förhållande till egendomens normala livslängd. Därefter kan justeringar göras för andra påverkande faktorer enligt föregående stycke som är aktuella avseende den skadade egendomen.

•

Terrorism/terrorhandling

Med *terrorism och terrorhandling* avses en handling, inkluderande men inte begränsad till, användandet av tvång eller våld och/eller hot om detsamma, av person eller grupp(-er), vare sig någon handlar enskilt eller på någons uppdrag av eller i liering med en organisation(-er) eller regering (-ar), utförd av politiska, religiösa, ideologiska eller etniska syften eller skäl, innefattande avsikten att påverka en regering och/eller försätta allmänheten, eller delar av allmänheten, i fruktan.

Tillfällig förvaringsplats

Med *tillfällig förvaringsplats* avses plats inom Sverige som försäkrad tillfälligt nyttjar, dock högst 12 månader.

Med *tillfällig förvaringsplats* avses inte - plats som den försäkrade stadigvarande innehar eller nyttjar - plats där den försäkrade stadigvarande förvarar egendom, till exempel hos kund, leverantör, legotillverkare, lagerföretag eller liknande eller stadigvarande i bostad.

Trädgård, tomt och markanläggning (objekttyp)

Med detta avses fastighetens mark, asfaltbeläggning, växtlighet, stängsel, staket, flaggstång och annan anordning för stadigvarande bruk inom fastigheten (till exempel utomhusbelysning, anslutning för motorvärmare, parkeringsautomat, *konstverk* utomhus, lekplatsutrustning, brygga), dock inte brunn eller vattentäkt.

Med *konstverk* förstås byster, skulpturer med flera föremål som framställs huvudsakligen för utsmyckningsändamål och vars värde betingas av det konstnärliga utförandet.

I denna objekttyp ingår Park varmed avses naturmark i form av större trädgårdsanläggning.

Täckningsbidrag

Med *täckningsbidrag* i avbrottsförsäkring avses försäljningsvärdet för såld, levererad vara eller utförda tjänster exklusive mervärdesskatt och särskilda varuskatter minskat med häremot svarande kostnader för

- Lämnade rabatter
- Frakter, transport- och sjöförsäkringspremier samt tullavgifter
- Licenser, royalties, provisioner och bonus i den mån de inte är garanterade
- Förbrukning av direkt och indirekt material, det vill säga huvudsakligen råmaterial, förbrukningsartiklar och handelsvaror
- Emballage för försäljning eller som ingår i såld vara
- Reparation och underhåll av maskiner, *verktyg* och andra driftinventarier
- Energi-, vatten- och avloppsavgifter i den mån de inte utgör kontrakterade minimiavgifter
- Tillverkningskatter
- Avgifter till kortföretag eller bank, som är relaterade till försäljning. Kostnader av det slag som anges i definitionen ska dras från försäljningsvärdet i den mån de förekommer i den försäkrades rörelse. Andra avdrag ska inte göras. I *täckningsbidraget* inräknas löner och förmåner till alla arbetstagare samt av dessa löner beroende avgifter enligt lag eller i avtal. Om annan definition av *täckningsbidrag* än ovan ska tillämpas anges detta i försäkringsbeviset.

Anvisning till definitionen av täckningsbidrag

Kostnaden för direkt och indirekt material ska så nära som möjligt beräknas efter marknadspriset under den tid som materialförbrukningen avser. Om leverans sker från en avdelning till en annan inom ett företag eller från ett företag till ett annat inom en och samma koncern, ska tillämpat debiteringspris alltid justeras till gängse marknadspris.

Denna bestämmelse behöver inte tillämpas om avbrottsförsäkringen tecknats gemensamt för hela rörelsen respektive hela koncernen.

Vissa avdragsposter i definitionen hänför sig till rörelsens tillverkningsvolym.

Denna överensstämmer i regel inte med försäljningsvolymen varför tillverkningskostnaderna måste korrigeras med värdet av förändrad volym av egentillverkat hel och halvfabrikatlager. Denna korrigering ska ske med förändringen av lagrets inventerade värde mellan räkenskapsårets början och slut. Detta förutsätter att inventeringsprinciperna är oförändrade under året samt att all inverkan genom förändring av dolda reserver elimineras. Förändringen av det inventerade värdet ska omräknas med hänsyn till marknadspris under perioden för direkt och indirekt material. Om lagret ökat måste tillverkningskostnaderna reduceras för att överensstämma med försäljningsvolymen. Om lagret minskat måste tillverkningskostnaderna ökas.

Tätskikt

Med *tätskikt* avses ett *tätskiktssystem* avsett att förhindra utströmning från *våtutrymme*.

Underförsäkring

Föreligger inte full försäkring vid *helvärdesförsäkring* innebär det att *underförsäkring* föreligger. Vid *underförsäkring* ersätts vid skada endast så stor del av skadan som motsvarar förhållandet mellan försäkringsbeloppet och det värde som borde ha varit uppgivet som försäkringsbelopp för respektive objekttyp samt för *täckningsbidrag*.

Utbrott

Med *utbrott* förstås att någon olovligen med våld brutit sig ut ur *försäkringslokal* som uppfyller gällande krav på inbrottsskydd, under förutsättning att detta genomförs av någon som olovligen stannat kvar i *försäkringslokalen* efter stängning.

Som lokal eller *försäkringslokal* anses inte fordon, arbetsredskap, *fartyg*, luftfartyg, container, skåp, kista, försäljningsautomat eller liknande.

Utbytbara verktyg

Med utbytbara *verktyg* avses exempelvis formar, knivar, *krossverktyg*, press- och stansverktyg samt slagor som används i maskindon för bearbetning eller fasthållning, till exempel svarvstål, fräs, skruvstycke och fixtur.

Varor (objekttyp) Med *varor* avses

- Råvaror
- Produkter i arbete
- Hel- eller halvfabrikat
- *Varor* anskaffade för försäljning
- Emballage och annan lös egendom, som är avsedd att ingå i varan eller dess förpackning och att åtfölja varan eller säljas tillsammans med denna.

Emballage av inventariekaraktär, som är avsett för upprepad sändning samt egendom som anskaffats för uthyrning eller leasing hänförs till objekttypen *maskinerier*.

Varor kan även vara *stöldbegärlig egendom* som försäkras som en separat egendomstyp.

Verktyg

Med *verktyg* avses arbetsredskap såsom manuella, el- eller luftdrivna handverktyg och redskap för bearbetning och fasthållning, exempelvis hammare, sax, fil, tång, skruvmejsel,

borr- och slipmaskiner och liknande som används för utförande av *installationer*, montage och andra arbeten.

Med *verktyg* avses inte *dator* eller utbytbara *verktyg*.

Vindkraftverk

Med *vindkraftverk* avses typgodkänd vindkraftsdriven anordning för produktion av elektrisk energi, inklusive fundament och utrusning som krävs för drift av anläggningen, till exempel kablar, transformator och ställverk, fram till offentligt elnät samt sådan fjärrövervakningsutrustning som är monterad på eller i *vindkraftverket*

Våtutrymme

Med *våtutrymme* avses inomhus beläget utrymme som har golvbrunn och som för sin funktion försetts med *tätskikt* avsett att förhindra utströmning.

Ytbeklädnad

Med *ytbeklädnad* avses ytskikt eller ytbeläggning på till exempel ytter- och innerväggar samt golv. I *våtutrymme* inkluderas *tätskikt* i *ytbeklädnad*. *Ytbeklädnad* kan bestå av till exempel målning, tapetsering, stenplattor och keramiska plattor.

Årsomsättning

Med *årsomsättning* avses försäljningsvärdet enligt senast avslutat räkenskapsår för såld, levererad vara och/eller utförda tjänster, exklusive mervärdesskatt för verksamhet som är redovisningsskyldig för moms. Omfattar det senaste räkenskapsåret längre eller kortare tid än 12 månader ska en omräkning till motsvarande 12 månader göras. Nystartad rörelse, som saknar historisk årsomsättning, ska uppge den omsättning som med hänsyn till budget och faktiska omständigheter kan förväntas för kommande 12 månader

Återställande

Återställande innebär för:

- *Byggnad*: reparation eller återuppförande på samma grund av samma eller lika ändamålsenlig *byggnad* för samma eller liknande ändamål.
- *Maskinerier*: reparation eller återanskaffande av egendom av samma eller lika ändamålsenligt slag för samma ändamål

Försäkrings AB Göta Lejon
Telefon: 031-365 00 00 (kontaktcenter)

E-post: gotalcjon@gotalcjon.goteborg.se

Försäkringsbevis

Datum

2026-01-12

Försäkringstagare

Göteborgs stad

Försäkringsnummer

26ESE150739-39

Medförsäkrad (inkl. helägda dotterbolag)

Framtiden Byggutveckling AB

Försäkringsperiod

2026-01-01 - 2026-12-31

Försäkringspremie

Enligt försäkringsöversikt

Egendomsförsäkring inklusive allrisk-, avbrott/hyresförlust- och maskinförsäkring

Försäkringens omfattning

Omfattning: Egendom Staden

Självrisk: 1 PBB

Totalt försäkrat egendomsvärde: 8 437 767 SEK

Begränsade försäkringsbelopp

Nedanstående belopp- och ersättningsbegränsningar gäller gemensamt för hela Göteborgs Stad och medförsäkrade bolag och förvaltningar

	SEK
Maximal ersättning per skadehändelse	2 000 000 000
Maximal ersättning för naturskador	1 000 000 000
Maximal ersättning för extrakostnader	100 000 000
Maximal ersättning för hyresförlust	100 000 000
Maximal ersättning för maskinskada	100 000 000
Konst, museiobjekt och andra liknande föremål på andra platser än museum	40 000 000
Ej namngivna kunder (avbrottsförsäkring)	20 000 000
Ej namngivna leverantörer (avbrottsförsäkring)	20 000 000
Egendom under uppförande på befintlig byggnad	40 000 000
Entreprenad (CAR / EAR)	40 000 000
Röjningskostnad	20 000 000
Terrorism per skada och år	1 000 000 000

Kundspecifika tillägsbestämmelser

Avbrottsförsäkring: 5 000 000 kr, ansvarstid 1 år. Första Risk

Villkor

GL 20:1 Allmänna avtalsbestämmelser Egendomsförsäkring Allriskförsäkring
LMA 3100A Sanctions Limitation Clause
NMA 2915 Electronic Data Endorsement
LMA 5394 Communicable Disease Exclusion for property treaty reinsurance
LMA 5401 Property and Cyber Data exclusion
CL 370 Institute radioactive contamination
LMA 5583A Territorial Exclusion
GL 100:8 Allmänna Försäkringsvillkor Egendomsförsäkring Allriskförsäkring
Terrorism/Sabotage Wording 60.609

Skador eller krav som har orsakats av eller har samband med nedan är undantagna:

- Cyber (även följdskador är undantagna)
- Covid-19, Smittsamma sjukdomar, smittoämnen eller virus.
- Biologiska eller kemiska smittoämnen
- PFAS

Åtgärder vid skada

Egendomsskador regleras av Göta Lejons leverantör Sedgwick.

- Skada anmäls till Sedgwick genom att fylla i blanketten ”skadeanmälan egendom” som finns på Digitala navet – Försäkringar och skador.
- Skadeanmälan skickas så snart som möjligt med e-post till info@se.sedgwick.com
- Sedgwick bekräftar därefter mottagandet till angiven kontaktperson samt informerar er om den vidare hanteringen av skadan.

Har du frågor till Sedgwick, ring 08-98 33 60, kl. 09.00-17.00. Övrig tid jour.

Vid akuta större händelser – ring 031-703 17 27.

Allmän information

Namn och postadress

Försäkrings AB Göta Lejon
Johan Willins gata 5, 416 64 Göteborg
Telefon: 031-368 55 00
gotalcjon@gotalcjon.goteborg.se
www.goteborg.se/gotalcjon
Digitala navet | Service, support och stöd i arbetet - Försäkringar och skador

Finansinspektionen

I egenskap av försäkringsbolag, vilket är en tillståndspliktig verksamhet, står Försäkrings AB Göta Lejon under Finansinspektionens tillsyn.

Kontaktuppgifter till Finansinspektionen:

Adress: Finansinspektionen, Box 7821, 103 97 Stockholm
E-post: finansinspektionen@fi.se
Telefon: 08-408 980 00

Provisioner

Försäkrings AB Göta Lejon tar inte emot eller avger provisioner i samband med försäkringsförmedling.

Överprövning

Ärendet kan omprövas om det tillkommit nya omständigheter eller om missförstånd har uppstått. Följ i så fall stegen nedan.

- Kontakta handläggaren för ärendet. Finns ytterligare fakta i ärendet som handläggaren inte känner till så kan en ny prövning göras. De flesta meningsskiljaktigheter brukar kunna redas ut vid ett personligt samtal.
- Kontakta handläggarens chef. Är ni fortfarande inte nöjda efter ett nytt samtal med handläggaren så kan ni kontakta handläggarens chef.
- Få er sak prövad hos Försäkrings AB Göta Lejons överprövningsnämnd. Ni mailar er begäran till gotalejon@gotalejon.goteborg.se
- Om ni fortfarande inte är nöjda kan ni få er sak prövad i allmän domstol.

Vid övriga frågor än ovan kontakta Göta Lejons klagomålsansvarige, Anders Jonasson tel. 031-368 55 16.

Försäkrings AB Göta Lejon innehar ansvarsförsäkring för rådgivande konsulter hos Länsförsäkringar AB.

Försäkrings AB Göta Lejon företräder Göteborgs stad.

TERRORISM/SABOTAGE INSURANCE

WORDING

1 PROPERTY DAMAGE (LMA 3030)

1.1 Subject to the exclusions, limits and conditions hereinafter contained, this Insurance insures property as stated in the Schedule attaching and forming part of this Policy (hereinafter referred to as the "Schedule") against physical loss or physical damage occurring during the period of this Policy caused by an Act of Terrorism or Sabotage, as herein defined.

For the purpose of this Insurance, an Act of Terrorism means an act or series of acts, including the use of force or violence, of any person or group(s) of persons, whether acting alone or on behalf of or in connection with any organisation(s), committed for political, religious or ideological purposes including the intention to influence any government and/or to put the public in fear for such purposes.

For the purpose of this Insurance, an act of sabotage means a subversive act or series of such acts committed for political, religious or ideological purposes including the intention to influence any government and/or to put the public in fear for such purposes.

2 LOSSES EXCLUDED

This Policy does not insure against:

2.1 Loss or damage arising directly or indirectly from nuclear detonation, nuclear reaction, nuclear radiation or radioactive contamination, however such nuclear detonation, nuclear reaction, nuclear radiation or radioactive contamination may have been caused.

2.2 Loss or damage occasioned directly or indirectly by war, invasion or warlike operations (whether war be declared or not), hostile acts of sovereign or local government entities, civil war, rebellion, revolution, insurrection, martial law, usurpation of power, or civil commotion assuming the proportions of or amounting to an uprising.

2.3 Loss by seizure or legal or illegal occupation unless physical loss or damage is caused directly by an Act of Terrorism or an Act of

Sabotage.

2.4 Loss or damage caused by confiscation, nationalisation, requisition, detention, embargo, quarantine, or any result of any order of public or government authority which deprives the Insured of the use or value of its property, nor for loss or damage arising from acts of contraband or illegal transportation or illegal trade.

2.5 Loss or damage directly or indirectly arising from or in consequence of the seepage and or discharge of pollutants and contaminants, which pollutants and contaminants shall include but not be limited to any solid, liquid, gaseous or thermal irritant, contaminant or toxic or hazardous substance or any substance the presence, existence or release of which endangers or threatens to endanger the health, safety or welfare of persons or the environment.

2.6 Loss or damage arising directly or indirectly from or in consequence of chemical or biological emission, release, discharge, dispersal or escape or chemical or biological exposure of any kind.

2.7 Loss or damage arising directly or indirectly from or in consequence of asbestos emission, release, discharge, dispersal or escape or asbestos exposure of any kind.

2.8 Any fine or penalty or other assessment which is incurred by the Insured or which is imposed by any court, government agency, public or civil authority or any other person.

2.9 Loss or damage by electronic means including but not limited to computer hacking or the introduction of any form of computer virus or corrupting or unauthorised instructions or code or the use of any electromagnetic weapon. This exclusion shall not operate to exclude losses (which would otherwise be covered under this Policy) arising from the use of any computer, computer system or computer software programme or any other electronic system in the launch and/or guidance system and/or firing mechanism of any weapon or missile.

2.10 Loss or damage caused by vandals or other persons acting maliciously or by way of

	protest or strikes, labour unrest, riots or civil commotion.	3.4	Aircraft or any other aerial device, or watercraft.
2.11	Loss or increased cost occasioned by any public or government or local or civil authority's enforcement of any ordinance or law regulating the reconstruction, repair or demolition of any property insured hereunder.	3.5	Any land conveyance, including vehicles, locomotives or rolling stock, unless such land conveyance is declared hereon and solely whilst located at the property insured herein at the time of its damage.
2.12	Loss or damage caused by measures taken to prevent, suppress or control actual or potential terrorism or sabotage unless agreed by Underwriters in writing prior to such measures being taken.	3.6	Animals, plants and living things of all types.
		3.7	Property in transit not on the Insured's premises.
<hr/>			
4 CONDITIONS			
<hr/>			
2.13	Any consequential loss or damage, loss of use, delay or loss of markets, loss of income, depreciation, reduction in functionality, or increased cost of working.	4.1	JOINT INSURED The Underwriters' total liability for any loss or losses sustained by any one or more of the Insureds under this Insurance will not exceed the sum insured shown in the Schedule. The Underwriters shall have no liability in excess of the sum insured whether such amounts consist of insured losses sustained by all of the Insureds or any one or more of the Insureds.
2.14	Loss or damage caused by factors including but not limited to cessation, fluctuation or variation in, or insufficiency of, water, gas or electricity supplies and telecommunications or any type of service.		
2.15	Loss or increased cost as a result of threat or hoax.	4.2	OTHER INSURANCE This Policy shall be excess of any other insurance available to the Insured covering a loss covered hereunder except such other insurance which is written specifically as excess insurance over this Policy. When this Policy is written specifically in excess of other insurance covering the peril insured hereunder, this Policy shall not apply until such time as the amount of the underlying insurance, (whether collectible or not), has been exhausted by loss and damage covered by this Policy in excess of the deductible with respect to each and every covered loss.
2.16	Loss or damage caused by or arising out of burglary, house - breaking, looting, theft or larceny.		
2.17	Loss or damage caused by mysterious disappearance or unexplained loss.		
2.18	Loss or damage directly or indirectly caused by mould, mildew, fungus, spores or other microorganism of any type, nature or description, including but not limited to any substance whose presence poses an actual or potential threat to human health.	4.3	SITUATION This Policy insures property located at the addresses stated in the Schedule.
<hr/>			
3 PROPERTY EXCLUDED			
<hr/>			
	This Policy does not cover physical loss or physical damage to:	4.4	SUM INSURED The Underwriters hereon shall not be liable for more than the sum insured stated in the Schedule in respect of each occurrence and in the Policy aggregate.
3.1	Land or land values.		
3.2	Power transmission, feeder lines or pipelines not on the Insured's premises.	4.5	DEDUCTIBLE Each occurrence shall be adjusted separately and from each such amount the sum stated in the Schedule shall be deducted.
3.3	Any building or structure, or property contained therein, while such building or structure is vacant or unoccupied or inoperative for more than thirty days, unless the property is intended to be unoccupied in its normal operations.	4.6	OCCURRENCE The term "Occurrence" shall mean any one loss and/or series of losses arising out of and directly occasioned by one Act or series of

Acts of Terrorism or Sabotage for the same purpose or cause. The duration and extent of any one "Occurrence" shall be limited to all losses sustained by the Insured at the property insured herein during any period of 72 consecutive hours arising out of the same purpose or cause.

However no such period of 72 consecutive hours may extend beyond the expiration of this Policy unless the Insured shall first sustain direct physical damage by an Act of Terrorism or an Act of Sabotage prior to expiration and within said period of 72 consecutive hours nor shall any period of 72 consecutive hours commence prior to the attachment of this Policy.

4.7 DEBRIS REMOVAL

This Policy also covers, within the sum insured, expenses incurred in the removal from the insured location of debris of property stated in the Schedule damaged by an Act of Terrorism or an Act of Sabotage.

The cost of removal of debris shall not be considered in determination of the valuation of the property covered.

4.8 DUE DILIGENCE

The Insured (or any of the Insured's agents, sub or co-contractors) must use due diligence and do (and concur in doing and permit to be done) everything reasonably practicable, including but not limited to taking precautions to protect or remove the insured property, to avoid or diminish any loss herein insured and to secure compensation for any such loss including action against other parties to enforce any rights and remedies or to obtain relief or indemnity.

4.9 PROTECTION MAINTENANCE

It is agreed that any protection provided for the safety of the property insured shall be maintained in good order throughout the currency of this Policy and shall be in use at all relevant times, and that such protection shall not be withdrawn or varied to the detriment of the interests of the Underwriters without their consent.

4.10 VALUATION

It is understood that, in the event of damage, settlement shall be based upon the cost of repairing, replacing or reinstating (whichever is the least) property on the same site, or nearest available site (whichever incurs the least cost) with material of like kind and

quality without deduction for depreciation, subject to the following provisions:

- The repairs, replacement or reinstatement (all hereinafter referred to as "replacement") must be executed with due diligence and dispatch;
- Until replacement has been effected the amount of liability under this Policy in respect of loss shall be limited to the actual cash value at the time of loss;
- If replacement with material of like kind and quality is restricted or prohibited by any by-laws, ordinance or law, any increased cost of replacement due thereto shall not be covered by this Policy.
- The Underwriters' liability for loss under this Policy shall not exceed the smallest of the following amounts:
  - The Policy limit applicable to the destroyed or damaged property,
  - The replacement cost of the property or any part thereof which was intended for the same occupancy and use, as calculated at the time of the loss,
  - The amount actually and necessarily expended in replacing said property or any part thereof.

The Underwriters will normally expect the Insured to carry out repair or replacement of the insured property, but if the Insured and the Underwriters agree that it is not practicable or reasonable to do this, the Underwriters will pay the Insured an amount based on the repair or replacement costs, less an allowance for fees and associated costs which are not otherwise incurred. The Underwriters will only pay the Insured up to the Sum Insured shown in the Schedule.

4.11 INCORRECT DECLARATION PENALTY

If the values declared as stated in the Schedule are less than the correct insured values as determined above, then any recovery otherwise due hereunder shall be reduced in the same proportion that the values declared bear to the values that should have been declared, and the Insured shall co-insure for the balance.

4.12 NOTIFICATION OF CLAIMS

The Insured, upon knowledge of any occurrence likely to give rise to a claim

hereunder, shall give written advice as soon as reasonably practicable to the Underwriters and or the Broker, named for that purpose in the Schedule, who is to advise the Underwriters within seven (7) days of such knowledge of any occurrence and it is a condition precedent to the liability of Underwriters that such notification is given by the Insured as provided for by this Policy.

If the Insured makes a claim under this Insurance he must give the Underwriters such relevant information and evidence as may reasonably be required and co-operate fully in the investigation or adjustment of any claim. If required by the Underwriters, the Insured must submit to examination under oath by any person designated by the Underwriters.

4.13 PROOF OF LOSS

The Insured shall render a signed and sworn proof of loss within sixty (60) days after the occurrence of a loss (unless such period be extended by the written agreement of Underwriters) stating the time, place and cause of loss, the interest of the Insured and all others in the property, the sound value thereof and the amount of loss or damage thereto.

If the Underwriters have not received such proof of loss within two years of the expiry date of this Policy, they shall be discharged from all liability hereunder.

In any claim and/or action, suit or proceeding to enforce a claim for loss under this Policy, the burden of proving that the loss is recoverable under this Policy and that no limitation or exclusion of this Policy applies and the quantum of loss shall fall upon the Insured.

4.14 SUBROGATION

Any release from liability entered into in writing by the Insured prior to loss hereunder shall not affect this Policy or the right of the Insured to recover hereunder. The right of subrogation against any of the Insured's subsidiary or affiliated companies or any other companies associated with the Insured through ownership or management is waived;

In the event of any payment under this Policy, the Underwriters shall be subrogated to the extent of such payment to all the Insured's right of recovery there for. The Insured shall execute all papers required, shall cooperate with Underwriters and, upon the

Underwriters' request, shall attend hearings and trials and shall assist in effecting settlements, securing and giving evidence, attaining the attendance of witnesses and in the conduct of suits and shall do anything that may be necessary to secure such right. The Underwriters will act in concert with all other interests concerned (including the Insured) in the exercise of such rights of recovery. If any amount is recovered as a result of such proceedings, such amount shall be distributed in the following priorities:

- (i) Any interest, (including the Insured's), exclusive of any deductible or self insured retention, suffering a loss of the type covered by this Policy and in excess of the coverage under this Policy shall be reimbursed up to the amount of such loss (excluding the amount of the deductible);
- (ii) Out of the balance remaining, the Underwriters shall be reimbursed to the extent of payment under this Policy;
- (iii) The remaining balance, if any, shall inure to the benefit of the Insured, or any insurer providing insurance primary to this Policy, with respect to the amount of such primary insurance, deductible, self insured retention, and/or loss of a type not covered by this Policy.

The expense of all proceedings necessary to the recovery of any such amount shall be apportioned between the interests concerned, including that of the Insured, in the ratio of their respective recoveries as finally settled. If there should be no recovery and proceedings are instituted solely on the initiative of Underwriters, the expense thereof shall be borne by the Underwriters.

4.15 SALVAGE AND RECOVERIES

All salvages, recoveries and payments recovered or received subsequent to a loss settlement under this Policy shall be applied as if recovered or received prior to the said settlement and all necessary adjustments shall be made by the parties hereto.

4.16 FALSE OR FRAUDULENT CLAIMS

If the Insured shall make any claim knowing the same to be false or fraudulent, as regards amount or otherwise, this Policy shall become void and all claims and benefit hereunder

- shall be forfeited.
- 4.17 **MISREPRESENTATION**
If the Insured has concealed or misrepresented any material fact or circumstance relating to this Insurance, this Insurance shall become void. If the Insured is unsure what constitutes material fact(s) or circumstance(s), they should consult their broker or agent.
- 4.18 **ABANDONMENT**
There shall be no abandonment to the Underwriters of any property.
- 4.19 **INSPECTION AND AUDIT**
The Underwriters or their agents shall be permitted but not obligated to inspect the Insured's property at any time.
- Neither the Underwriters' right to make inspections nor the making thereof nor any report thereon shall constitute an undertaking, on behalf of or for the benefit of the Insured or others, to determine or warrant that such property is safe.
- The Underwriters may examine and audit the Insured's books and records at any time up to two years after the final termination of this Policy, as far as they relate to the subject matter of this Insurance.
- 4.20 **ASSIGNMENT**
Assignment or transfer of this Policy shall not be valid except with the prior written consent of the Underwriters.
- 4.21 **RIGHTS OF THIRD PARTIES EXCLUSION**
This Policy is effected solely between the Insured and the Underwriters.
- This Policy shall not confer any benefits on any third parties, including shareholders, and no such thirdparty may enforce any term of this Policy.
- This clause shall not affect the rights of the Insured.
- 4.22 **CANCELLATION**
This Policy shall be non-cancellable by the Underwriters or the Insured except in the event of non-payment of premium where the Underwriters may cancel the Policy at their discretion.
- In the event of non-payment of premium this Policy may be cancelled by or on behalf of the Underwriters by delivery to the Insured or by mailing to the Insured or the Broker by registered, certified, or other first class mail, at the Insured's address as shown in this Policy, written notice stating when, not less than fifteen (15) days thereafter, the cancellation shall be effective. The mailing of such notice shall be sufficient proof of notice and this Policy shall terminate at the date and hour specified in such notice.
- If the period of limitation relating to the giving of notice is prohibited or made void by any law controlling the construction thereof, such period shall be deemed to be amended so as to be equal to the minimum period of limitation permitted by such law.
- 4.23 **ARBITRATION**
If the Insured and Underwriters fail to agree in whole or in part regarding any aspect of this Policy, each party shall, within ten (10) days after the demand in writing by either party, appoint a competent and disinterested arbitrator and the two (2) chosen shall before commencing the arbitration select a competent and disinterested umpire.
- The arbitrators together shall determine such matters in which the Insured and Underwriters shall so fail to agree and shall make an award thereon and the award in writing of any two (2), duly verified, shall determine the same, and if they fail to agree, they will submit their differences to the umpire. The parties to such arbitration shall pay the arbitrators respectively appointed by them and bear equally the expenses of the arbitration and the charges of the umpire.
- 4.24 **SEVERAL LIABILITY**
The Underwriters' obligations under this Policy are several and not joint and are limited solely to their individual subscriptions. The Underwriters are not responsible for the subscription of any cosubscribing Underwriter who for any reason does not satisfy all or part of its obligations.
- 4.25 **LEGAL ACTION AGAINST UNDERWRITERS**
No one may bring a legal action against Underwriters unless:
- There has been full compliance by the Insured with all of the terms of this Policy; and
  - The action is brought within two (2) years after the expiry or cancellation of this Policy.

- 4.26 MATERIAL CHANGES
The Insured shall notify the Underwriters of any change of circumstances which would materially affect this Insurance.
- 4.27 EXPERTS FEES
This Insurance includes, within the sum insured, the necessary and reasonable fees of architects, surveyors, consulting engineers and other professional experts which are incurred in reinstating or repairing the insured property following damage insured under this Policy.
- 4.28 LAW
As specified in the Schedule.
- 4.29 JURISDICTION
As specified in the Schedule
- 4.30 SERVICE OF SUIT
This Service of Suit Clause is only applicable to Insureds domiciled in the USA.

This Service of Suit Clause will not be read to conflict with or override the obligations of the parties to arbitrate their disputes as provided for in the Arbitration provision within this Policy. This Clause is intended as an aid to compelling arbitration or enforcing such arbitration or arbitral award, not as an alternative to such Arbitration provision for resolving disputes arising out of this contract of insurance.

It is agreed that in the event of the failure of the Underwriters hereon to pay any amount claimed to be due hereunder, the Underwriters hereon, at the request of the Insured, will submit to the jurisdiction of a Court of competent jurisdiction within the United States. Nothing in this Clause constitutes or should be understood to constitute a waiver of Underwriters' rights to commence an action in any Court of competent jurisdiction in the United States, to remove an action to a United States District Court, or to seek a transfer of a case to another Court as permitted by the laws of the United States or of any State in the United States.

It is further agreed that service of process in such suit may be made upon underwriters representatives stated in the Schedule and that in any suit instituted against any one of them upon this contract, Underwriters will abide by the final decision of such Court or of any Appellate Court in the event of an appeal.

The above-named are authorised and directed

to accept service of process on behalf of Underwriters in any such suit and/or upon the request of the Insured to give a written undertaking to the Insured that they will enter a general appearance upon Underwriters' behalf in the event such a suit shall be instituted.

Further, pursuant to any statute of any state, territory or district of the United States which makes provision therefor, Underwriters hereon hereby designate the Superintendent, Commissioner or Director of Insurance or other officer specified for that purpose in the statute, or his successor or successors in office, as their true and lawful attorney upon whom may be served any lawful process in any action, suit or proceeding instituted by or on behalf of the Insured or any beneficiary hereunder arising out of this contract of insurance, and hereby designate the above-named as the person to whom the said officer is authorised to mail such process or a true copy thereof.

NON USA LEGAL SERVICE

Any summons, notice or process to be served upon the Underwriters for the purpose of instituting any legal proceedings against them in connection with this insurance may be served upon

of

who have authority to accept service on their behalf.

---

5 Business Interruption (LMA 5039)

In consideration of the premium paid, and subject to the EXCLUSIONS, CONDITIONS AND LIMITATIONS of the Policy to which this Extension is attached, and also to the FOLLOWING ADDITIONAL CONDITIONS, EXCLUSIONS AND LIMITATIONS, this Policy is extended to cover loss resulting from necessary Interruption of Business caused by Direct Physical Loss or Damage, as covered by the Policy to which this Extension is attached, to the Property Insured.

In the event of such Direct Physical Loss or Damage, the Underwriters shall be liable for the actual loss sustained by the Insured resulting directly from such necessary Interruption of Business, but not exceeding the reduction in Gross Earnings, as defined hereafter, less charges and expenses which are not necessary during the Interruption of Business, for a period not to exceed the lesser of:-

- a) such length of time as would be required, with the exercise of due diligence and dispatch, to repair, rebuild or replace such part of the property as has been destroyed or damaged,

or

- b) eighteen (18) calendar months, commencing with the date of such Direct Physical Loss or Damage and not limited by the expiration of this Policy.

Due consideration shall be given to the continuation of normal charges and expenses, including payroll expenses, to the extent necessary to resume operations of the Insured with the same operational capability as existed immediately before the loss.

---

6 Conditions

6.1 Direct Loss or Damage

No claim shall be payable under this Extension unless and until a claim has been paid, or liability admitted, in respect of Direct Physical Loss or Damage to Property Insured under the Policy to which this Extension is attached and which gave rise to Interruption of Business.

This Condition shall not apply if no such payment shall have been made, or liability admitted, solely owing to the operation of a Deductible in said Policy which excludes liability for losses below a specified amount.

6.2 Values Declared (and Incorrect Declaration Penalty)

The premium for this Extension has been based on a statement of individual values declared to and agreed by the Underwriters at the inception of the Policy and stated in the Schedule.

If any of the individual values declared are less than the equivalent amount of the Co-insurance percentage, as stated in the Schedule, of the Interruption of Business values, then any recovery otherwise due hereunder shall be reduced in the same proportion that the individual value(s) declared bear to the value(s) that should have been declared and the Insured shall co-insure for the balance.

6.3 Resumption of Operations

If the Insured could reduce the loss resulting from the Interruption of Business,

- a) by complete or partial resumption of operation of the property, and/or
- b) by making use of Merchandise, Stock (Raw, In Process or Finished), or any other property at the Insured's locations or elsewhere, and/or
- c) by using or increasing operations elsewhere,

then such possible reduction shall be taken into account in arriving at the amount of loss hereunder.

6.4 Expenses to reduce Loss

This Extension also covers such expenses as are necessarily incurred for the purpose of reducing loss under this Extension (except expenses incurred to extinguish a fire), and, in respect of manufacturing risks, such expense, in excess of Normal, as would necessarily be incurred in replacing any Finished Stock used by the Insured to reduce loss under this Extension; but in no event to exceed the amount by which loss under this Extension is

thereby reduced. Such expenses shall not be subject to the application of any contribution clause.

---

7 Exclusions

This Extension does not insure against:

- 7.1 increase in loss resulting from interference at the insured premises, by strikers or other persons, with rebuilding, repairing or replacing the property or with the resumption or continuation of operation;
- 7.2 increase in loss caused by the suspension, lapse, or cancellation of any lease, licence, contract, or order, unless such results directly from the insured Interruption of Business, and then Underwriters shall be liable for only such loss as affects the Insured's earnings during, and limited to, the period of indemnity covered under this Policy;
- 7.3 increase in loss caused by the enforcement of any ordinance or law regulating the use, reconstruction, repair or demolition of any property insured hereunder;
- 7.4 loss of market or any other consequential loss.

---

8 Limitations

- 8.1 The Underwriters shall not be liable for more than the smaller of either:
  - a) any specific Business Interruption Sum Insured stated in the Schedule,
  - or
  - b) the Sum Insured stated in the Schedule, where such includes Business Interruption, if such is a combined limit,

in respect of such loss, regardless of the number of locations suffering an interruption of business as a result of any one occurrence.
- 8.2 With respect to loss resulting from damage to or destruction of media for, or programming records pertaining to, electronic data processing or electronically controlled equipment, by the perils insured against, the length of time for which the Underwriters shall be liable hereunder shall not exceed:
  - a) thirty (30) consecutive calendar days or the time required with exercise of due diligence and dispatch to reproduce the

data thereon from duplicates or from originals of the previous generation, whichever is less; or,

- b) the length of time that would be required to rebuild, repair or replace such other property herein described as has been damaged or destroyed, but not exceeding eighteen (18) calendar months,
- whichever is the greater length of time.

---

9 Definitions

- 9.1 Gross Earnings are for the assessment of premium and for adjustment in the event of loss defined as,
The sum of:
  - a) total net sales value of production or sales of Merchandise,
  - and
  - b) other earnings derived from the operations of the business,

less the cost of

  - c) Raw Stock from which production is derived,
  - d) supplies consisting of materials consumed directly in the conversion of such Raw Stock into Finished Stock, or in supplying the services sold by the Insured,
  - e) Merchandise sold including packaging materials therefor,
  - f) materials and supplies consumed directly in supplying the service(s) sold by the Insured,
  - g) service(s) purchased from outsiders (not employees of the Insured) for resale which do not continue under contract,
  - h) the difference between the cost of production and the nett selling price of Finished Stock which has been sold but not delivered.

No other costs shall be deducted in determining Gross Earnings.

In determining Gross Earnings due consideration shall be given to the experience of the business before the date of loss or damage and the probable experience thereafter had loss not occurred.

- 9.2 Raw Stock
Material in the state in which the Insured receives it for conversion into Finished Stock.
- 9.3 Stock in Process
Raw Stock which has undergone any ageing, seasoning, mechanical or other process of manufacture at the Insured's premises but which has not become Finished Stock.
- 9.4 Finished Stock
Stock manufactured by the Insured which in the ordinary course of the Insured's business is ready for packing, shipment or sale.
- 9.5 Merchandise
Goods kept for sale by the Insured which are not the product of manufacturing operations conducted by the Insured.
- 9.6 Normal
The condition that would have existed had no loss occurred.

---

10 The Insurance Company

- 10.1 Any contact in respect of losses, change in risk or any other circumstances shall be addressed to:

RiskPoint AB
Humlegårdsgatan 20
114 46 Stockholm
Phone: + 46 8 666 10 60

E-mail:
claims@rpgroup.com

Försäkringsbevis

Datum

2025-12-22

Försäkringstagare

Göteborgs stad

Försäkringsnummer

26ASE144703-25

Medförsäkrad (inkl. helägda dotterbolag)

Framtiden Byggutveckling AB

Försäkringsperiod

2026-01-01 - 2026-12-31

Försäkringspremie

Enligt försäkringsöversikt

Ansvarsförsäkring

Försäkringens omfattning

Försäkringen omfattar, enligt gällande försäkringsvillkor, skadeståndsskyldighet enligt allmänna skadeståndsrättsliga regler och enligt allmänna leveransbestämmelser utgivna av branschorganisation inom försäkringstagarens verksamhetsområde.

Medförsäkrade

Föreningar/klubbar/samfälligheter/vägföreningar som enligt avtal åtagit sig skötsel eller handhar kommunala anläggningar eller drift av kommunala verksamheter, omfattas subsidiärt vad avser uppdraget för Göteborgs Stad, upp till en limit om 5 000 000 SEK.

Försäkrad verksamhet

Försäkringen omfattar all verksamhet.

Geografisk omfattning

EU/EES

Försäkringsbelopp

Omfattning: Ansvarsförsäkring (GL:130), Allmänt ansvar och produktansvar (person- och sakskada)

Försäkringsbelopp per skada: 300 000 000 SEK

Försäkringsbelopp per år gemensamt för Göteborgs Stad: 300 000 000 SEK

Självrisk: 1 Pbb

Begränsade försäkringsbelopp

Omfattning	Självrisk	Försäkringsbelopp per skada	Försäkringsbelopp per år gemensamt för Göteborgs Stad
Ansvarsförsäkring (GL:130), Åtkomst- och återställandekostnader	1 PBB	20 000 000 SEK	20 000 000 SEK
Byggherreansvarsförsäkring (GL:812), Person- och Sakskada	1 PBB	20 000 000 SEK	300 000 000 SEK
Byggherreansvarsförsäkring (GL:812), Ren förmögenhetsskada	1 PBB	5 000 000 SEK	20 000 000 SEK
Ren förmögenhetsskada (GL:132)	1 PBB	50 000 000 SEK	50 000 000 SEK
Ansvarsförsäkring (GL:130), Allmänt ansvar och produktansvar	1 PBB	300 000 000 SEK	300 000 000 SEK
Ansvarsförsäkring (GL:130) Sakskada - miljöbalken	1 PBB	20 000 000 SEK	20 000 000 SEK
Ansvarsförsäkring (GL:130), Ansvar för drönare	1 PBB	10 500 000 SEK	10 500 000 SEK
Ansvarsförsäkring (GL:130), Damngenombrott	1 PBB	50 000 000 SEK	50 000 000 SEK
Ansvarsförsäkring (GL:130), Hyrd lokal	1 PBB	1 000 000 SEK	20 000 000 SEK
Ansvarsförsäkring (GL:130), Lyft- och transportansvar	1 PBB	2 000 000 SEK	20 000 000 SEK
Ansvarsförsäkring (GL:130), Låsbyte vid nyckelförlust	1 PBB	1 000 000 SEK	20 000 000 SEK
Ansvarsförsäkring (GL:130), Omhändertagen egendom	1 PBB	1 000 000 SEK	20 000 000 SEK

Försäkringsbelopp Ren förmögenhetsskada gäller vid:

- myndighetsutövning
- ansvar enligt LOU/LUF/LUK (såvitt avser upphandlingar Göteborgs stads förvaltningar och bolag)
- ansvar vid rådgivande verksamhet enligt Skl 3 kap. 3§
- ansvar enligt GDPR (för personuppgiftsbiträde är limiten 10 000 000 SEK)
- skadeståndsansvar för lekmanrevisor
- ansvar enligt PBL

Villkor

GL 10:1 Allmänna avtalsbestämmelser, ansvar 2020-01-01

GL 130:4 Allmänna försäkringsvillkor ansvarsförsäkring 2020-01-01

GL 132:4 Ren förmögenhetsskada 2020-01-01

GL 812:4 Ansvar Byggherre 2020-01-01

Skador eller krav som har orsakats av eller har samband med nedan är undantagna:

- Cyber (även följdskador är undantagna)
- Smittsamma sjukdomar, smittoämnen eller virus.
- Terrorism
- Sanktionsöverträdelse (LMA 3100A)

- Biologiska eller kemiska smittoämnen
- PFAS

Tilläggsvillkor

Skadereglering ingår även under självrisk.

Retroaktivt datum (for claims made trigger)

2002-01-01 (skador före detta datum täcks inte av försäkringen)

Ren förmögenhetsskada

Försäkringen gäller inte skadeståndskrav som grundas på eller är en följd av att avtal hävs mellan den försäkrade och annan part.

Ansvar inom samma koncern (Cross liability)

Skadeståndskrav inom samma juridiska person omfattas inte av försäkringen.

Skada enligt Dataskyddsförordningen (GDPR)

Försäkringen omfattar den skadeståndsskyldighet för materiell eller immateriell skada som den försäkrade kan bli skyldig att betala enligt Artikel 82 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter (Dataskyddsförordningen).

Försäkringsbelopp för personuppgiftsbiträdes skadeståndsskyldighet begränsas till 10 000 000 SEK.

De administrativa sanktioner som en tillsynsmyndighet kan besluta om enligt Dataskyddsförordningen (GDPR) omfattas inte av försäkringen.

Drönare

Försäkringen omfattar person- och sakskada. Ren förmögenhetsskada täcks inte.

Följande krav finns:

- Det ska vara för kommersiellt eller offentligt användande
- Drönaren ska alltid vara synlig för föraren
- Flygning ska ske i dagsljus
- Flygning måste ske enligt Transportstyrelsens regler
- Förare ska vara certifierade enligt Transportstyrelsens regler
- Drönarens startvikt får inte överstiga 20 kg inklusive last och/eller utrustning

Åtgärder vid skada

Alla förvaltningar och bolag inom Göteborgs Stad har en ansvarsförsäkring hos Göta Lejon.

Ansvarsskador regleras av Göta Lejons leverantör Van Ameyde. Vid skada:

- Be skadelidande att fylla i blanketten ”skadeståndsanspråk” som finns på Digitala navet - ”Försäkringar och skador”
- Fyll själva i blanketten för ”skadeanmälan ansvar”.
- Skadeanmälan skickas så snart som möjligt med e-post till gotalejon@vanameyde.com.
- Bifoga även:
  - blanketten för skadeståndsanspråk som den skadelidande fyllt i.
  - eventuella handlingar, fotografier och redogörelser för händelsen.
- Van Ameyde bekräftar därefter mottagandet till angiven kontaktperson samt informerar er om den vidare hanteringen av skadan.

Har du frågor till Van Ameyde, ring 0457-250 20.

Allmän information

Namn och postadress

Försäkrings AB Göta Lejon

Johan Willins gata 5, 416 64 Göteborg

Telefon: 031-368 55 00

gotalejon@gotalejon.goteborg.se

www.goteborg.se/gotalejon

Digitala navet | Service, support och stöd i arbetet – Försäkringar och skador

Finansinspektionen

I egenskap av försäkringsbolag, vilket är en tillståndspliktig verksamhet, står Försäkrings AB Göta Lejon under Finansinspektionens tillsyn.

Kontaktuppgifter till Finansinspektionen:

Adress: Finansinspektionen, Box 7821, 103 97 Stockholm

E-post: finansinspektionen@fi.se

Telefon: 08-408 980 00

Provisioner

Försäkrings AB Göta Lejon tar inte emot eller avger provisioner i samband med försäkringsförmedling.

Överprövning

Ärendet kan omprövas om det tillkommit nya omständigheter eller om missförstånd har uppstått. Följ i så fall stegen nedan.

- Kontakta handläggaren för ärendet. Finns ytterligare fakta i ärendet som handläggaren inte känner till så kan en ny prövning göras. De flesta meningsskiljaktigheter brukar kunna redas ut vid ett personligt samtal.
- Kontakta handläggarens chef. Är ni fortfarande inte nöjda efter ett nytt samtal med handläggaren så kan ni kontakta handläggarens chef.
- Få er sak prövad hos Försäkrings AB Göta Lejons överprövningsnämnd. Ni mailar er begäran till gotalejon@gotalejon.goteborg.se
- Om ni fortfarande inte är nöjda kan ni få er sak prövad i allmän domstol.

Vid övriga frågor än ovan kontakta Göta Lejons klagomålsansvarige, Anders Jonasson tel. 031-368 55 16.

Försäkrings AB Göta Lejon innehar ansvarsförsäkring för rådgivande konsulter hos Länsförsäkringar AB.

Försäkrings AB Göta Lejon företräder Göteborgs stad.

Försäkringsbevis

Datum

2025-12-17

Försäkringstagare

Göteborgs stad

Försäkringsnummer

26CISE151274-15

Medförsäkrad (inkl. helägda dotterbolag)

Framtiden Byggutveckling AB

Försäkringsperiod

2026-01-01 - 2026-12-31

Försäkringspremie

Enligt försäkringsöversikt

Förmögenhetsbrottsförsäkring

Försäkringens omfattning

Omfattning: Förmögenhetsbrott

Försäkringsbelopp per skada och år gemensamt för Göteborgs stad: 100 000 000 SEK

Självrisk: 2 500 000 SEK, dock 5 000 000 SEK vid bedrägeri genom social manipulation.

Geografisk omfattning

Sverige

Villkor

WTW Extended Insurance for Commercial Crime 2008 v2 including Endorsements nr 1-20

Skador eller krav som har orsakats av eller har samband med nedan är undantagna:

- Cyber (även följdskador är undantagna)
- Covid-19, smittsamma sjukdomar, smittoämnen eller virus
- Terrorism
- Sanktionsöverträdelse (LMA 3100A)
- Biologiska eller kemiska smittoämnen

Åtgärder vid skada

Förmögenhetsbrottskador regleras av Göta Lejons leverantör Van Ameyde. Vid skada:

- En redogörelse för händelseförloppet och krav skickas så snart som möjligt med e-post till gotalcjon@vanameyde.com
- Bifoga även eventuella handlingar, fotografier och redogörelser för händelsen.
- Van Ameyde bekräftar därefter mottagandet till angiven kontaktperson samt informerar er om den vidare hanteringen av skadan.

Har du frågor till Van Ameyde, ring 0457-250 20.

Allmän information

Namn och postadress

Försäkrings AB Göta Lejon

Johan Willins gata 5, 416 64 Göteborg

Telefon: 031-368 55 00

gotalejon@gotalejon.goteborg.se

www.goteborg.se/gotalejon

Digitala navet | Service, support och stöd i arbetet – Försäkringar och skador

Finansinspektionen

I egenskap av försäkringsbolag, vilket är en tillståndspliktig verksamhet, står Försäkrings AB Göta Lejon under Finansinspektionens tillsyn.

Kontaktuppgifter till Finansinspektionen:

Adress: Finansinspektionen, Box 7821, 103 97 Stockholm

E-post: finansinspektionen@fi.se

Telefon: 08-408 980 00

Provisioner

Försäkrings AB Göta Lejon tar inte emot eller avger provisioner i samband med försäkringsförmedling.

Överprövning

Ärendet kan omprövas om det tillkommit nya omständigheter eller om missförstånd har uppstått. Följ i så fall stegen nedan.

- Kontakta handläggaren för ärendet. Finns ytterligare fakta i ärendet som handläggaren inte känner till så kan en ny prövning göras. De flesta meningsskiljaktigheter brukar kunna redas ut vid ett personligt samtal.
- Kontakta handläggarens chef. Är ni fortfarande inte nöjda efter ett nytt samtal med handläggaren så kan ni kontakta handläggarens chef.
- Få er sak prövad hos Försäkrings AB Göta Lejons överprövningsnämnd. Ni mailar er begäran till gotalejon@gotalejon.goteborg.se
- Om ni fortfarande inte är nöjda kan ni få er sak prövad i allmän domstol.

Vid övriga frågor än ovan kontakta Göta Lejons klagomålsansvarige, Anders Jonasson tel. 031-368 55 16.

Försäkrings AB Göta Lejon innehar ansvarsförsäkring för rådgivande konsulter hos Länsförsäkringar AB

Försäkrings AB Göta Lejon företräder Göteborgs stad.

Tjänstereseförsäkring

Göteborgs Kommun

SP4793400

Välkommen

Vi är glada att kunna erbjuda dig vår Tjänstereseförsäkring under din resa.

Detta är en kortfattad beskrivning av försäkringen. Fullständig information finns i försäkringsvillkoren. (Ifs Allmänna Försäkringsvillkor för Tjänsteresa 1 Januari 2026).

Sverige

If P&C Insurance Ltd (utgikt)

Telefon +46 (0)771-43 00
00

Registrerat kontor: Stockholm,

Address: SE-106 80 Stockholm, Sweden eb.industrial@if.se
Visiting address: Barks väg 15, Solna

Försäkringsinformation

FÖRSÄKRINGSBOLAG: If Skadeföräkring Ltd, Stockholm, Sverige

FÖRSÄKRINGSTAGARE: Göteborgs Kommun

FÖRSÄKRINGSNUMMER: SP4793400

FÖRSÄKRINGSPERIOD: 1 januari 2026 – 31 december 2026

FÖRSÄKRADE FÖRETAG: Samtliga helt och delvis ägda företag, företag ägda av kommunen där kommunen har tagit på sig försäkringsansvaret.

FÖRSÄKRAD:

- Anställda/folkvalda och personer valda av kommunen på affärsresa på kommunens konto.
- Deltagare i kommunal vuxenutbildning och viss utbildning inom utbildningsadministrationen. Resan måste godkännas av organisationen.
- Elever på studie- och övningsresor vid utbildningsadministrationens gymnasium, vuxenutbildning, SFI och högre yrkesutbildningar. Resan måste godkännas av organisationen. Elever på studie- och övningsresor på gymnasiet av den obligatoriska skoladministrationen. Resan måste godkännas av organisationen.

NÄR OCH VAR FÖRSÄKRINGEN GÄLLER: Försäkringen är gällande över hela världen, dygnet runt, under affärsresor under maximalt 365 dagar i sträck. Försäkringen gäller också under semester i samband med affärsresor upp till 45 på varandra följande dagar. En affärsresa är en resa eller ett uppdrag som utförs utanför den vanliga arbetsplatsen.

Alla resor dit under jobbet täcks, inklusive resor utan övernattnig. Denna försäkring gäller även för anställda och folkvalda tjänstemän när de reser mellan deras bostad och deras tillfälliga arbetsplats. För anställda och folkvalda gäller försäkringen när en affärsresa påbörjas från ett tillfälligt boende i Sverige eller utomlands. Krigszoner och andra farliga områden är undantagna.

Kontaktinformation för skadeanmälningar Vid nödsituationer och större skadeanmälningar

I NÖDFALL: Ring det lokala allmänna nödnumret för akut hjälp. När den mest akuta situationen är hanterad, ring Ifs larmcentral för ytterligare hjälp. Om det lokala nödnumret inte är tillgängligt, ring omedelbart Ifs larmcentral.

VID AKUT ALLVARLIG SJUKDOM, OLYCKSSKADA ELLER ÅTERFÖRING: Kontakta alltid

If's Alarm Center för hjälp med sjukhusbehandling och betalningsgarantier för behandlingar som täcks av försäkringen. Vid kontakt bör du alltid ange försäkringsnumret.

IF:s larmcentral

Telefon: E- +46 (0) 8 121 88008 (tillgänglig post:
dygnet runt) travelcare@if.se

Icke-akuta och mindre anspråk

ICKE-AKUTA OCH MINDRE SKADEANMÄLNINGAR, SÅSOM ENKLARE MEDICINSK BEHANDLING, FÖRSENING OCH BORTTAPPAT BAGAGE, HANTERAS AV IF P & C. Anspråk lämnas helst in online via de onlineformulär för anspråk som finns på [Report a Claim](#).

Om du har problem med att använda de online-formulären, vänligen skicka e-post eller ring:

E-post: travel@if.se
Adress: If, F 200, SE-106 80 Stockholm, Sverige
Telefon: +46 40 148 120 (öppettider: 08.00 – 16.00 CET)

Sverige

Sammanfattning

Tjänstereseförsäkring

Göteborgs Kommun

Försäkringsnummer försäkringsperiodSP4793400

Geografiskt område 1 januari 2026 - 31 december 2026

Globalt (krigszoner och andra farliga områden undantagna)

Täckning

Reseområde	Försäkringen gäller på resor över hela världen.
Krigszoner och andra farliga områden	Utesluten
Självrisk	Försäkringen har inga självrisker
Bagage	
Bagage	100 000 SEK
Företagets egendom	100 000 SEK

Försenat bagage de första 24 timmarna	10 000 SEK
Försenat bagage efter 24 timmar	6 000 SEK <i>om en ny affärsresa startar inom 48 timmar</i>
Självriskskydd	Unlimited (hyrd eller leasad bil, se begränsning i villkoren).

Skötsel

Akut tandvård	Obegränsat
Medicinska kostnader	Obegränsat
Kiropraktor, naprapat, osteopat eller Fysioterapeut	Max 5 behandlingar
Teknisk utrustning	40 000 SEK
Konvalescenskompensation	2 000 SEK per månad, upp till 6 månader
Daglig ersättning på grund av sjukhusvistelse	600 SEK per dag
Medicinsk repatriering	Obegränsat
Medicinsk eskort och kallelse av nära släktingar	Obegränsat
Återkomst	Obegränsat
Ersättning	Obegränsat

Kristerapi

Kristerapi	Maximalt 10 behandlingar
------------	--------------------------

Sverige

Reseavvikelser

Försenad avresa	30 000 SEK (efter 3 timmars väntetid)
Försening för kollektivtrafiken	10 000 SEK (efter 3 timmars väntetid)
Nedskärning	Obegränsat
Oanvända resekostnader	50 000 SEK

Juridiskt

Juridiska kostnader	250 000 SEK
---------------------	-------------

Ansvar

Ansvar för tredje part	10 000 000 SEK
------------------------	----------------

Evakuering och brottslighet

Evakuering	Obegränsat
Sök- och räddningsinsatser	150 000 SEK
Överfallet	750 000 SEK
Dagsersättning på grund av kidnappning	2 500 SEK per dag, upp till 90 dagar
Borgen och borgen	Ej inkluderad

Dödsfall till följd av en olycka

Dödsfall till följd av en olycka	1 000 000 SEK
Dödsfall på grund av olycka under 18 år.	45 000 SEK

Medicinsk funktionsnedsättning på grund av en olycka

Medicinsk funktionsnedsättning på grund av en olycka	1 000 000 SEK
--	---------------

Ekonomisk funktionsnedsättning på grund av en olycka

Ekonomisk funktionsnedsättning på grund av en olycka	1 000 000 SEK
--	---------------

Dödsfall på grund av sjukdom

Dödsfall på grund av sjukdom	1 000 000 SEK
Dödsfall på grund av sjukdom under 18 års ålder	45 000 SEK

Medicinsk funktionsnedsättning på grund av sjukdom

Medicinsk funktionsnedsättning på grund av sjukdom	1 000 000 SEK
--	---------------

Ekonomisk funktionsnedsättning på grund av sjukdom

Ekonomisk funktionsnedsättning på grund av sjukdom	1 000 000 SEK
--	---------------

Nedläggning

Avbokningsomslag	30 000 SEK
------------------	------------

Detta dokument ger en sammanfattning av Tjänstereseförsäkring. Begränsningar och undantag för skydd som inte nämns här och som ingår i policyn gäller. Om det finns några skillnader mellan denna sammanfattning och policyns formulering ska policyns formulering gälla.

Sverige

DIRECTORS' ALL RISKS COVER

SPECIFICATION OF COVER

The covers under this policy are afforded for **Claims, Investigations** or Enquiries first made against an **Insured** during the **Period of Insurance**, or the **Extended Reporting Period** (if applicable), and reported to the insurer as required by this policy.

Policy Number: CSE01480-26

- Item 1:   **The Policyholder**
Name: City of Gothenburg
- Original Insured:
City of Gothenburg and/or companies owned by The City and/or subsidiary and/or, associated and/or affiliated companies as now or may hereafter be constituted including Joint Venture and Partnerships and as more fully defined in the Policy Wording.
- Item 2:   **Period of Insurance**
From: 2026-01-01   To: 2026-12-31
Both days inclusive Local Standard Time at the Principal Address stated in Item 1.
- Item 3(a):   Limit of Liability: SEK 100,000,000
- This is the aggregate limit of liability for all **Claims** and **Loss** under this policy except as provided for in Item 3(b)
- Item 3(b):   Non-Executive Directors' Additional Limit: N/A
- Item 4:   Retention: Nil
- Item 5:   Premium: SEK 250,000 net
- Item 6:   Extended Reporting Periods and applicable Premiums
(i) 12 months at **75%** additional premium
24 months at **100%** additional premium
36 months at **125%** additional premium
72 months at **175%** additional premium
120 months at **200%** additional premium
- (ii) Unlimited at Nil additional premium
- Item 7:   Policy Wording
WTW DARCstar 2017 Nordic
- Item 8:   Insurer and e-mail address for Notification of Claims:
- HDI Global Specialty SE Sverige Filial
HDI_Claims@hdi.global
- Item 9:   Endorsements attached at inception: WTW Endorsement pack DARCStar 2017 Nordic

Item 10: Chief Legal Officer, Risk Manager of the **Policyholder**.

Item 11: Local Policy Schedule
N/A

Item 12: Choice of law: Sweden

Date: 2025-10-22

Sandra Bjerke, HDI Global Specialty SE

Endorsement no. 1

2.11 Loss – amended

By way of endorsement it is hereby understood and agreed that clause 2.11 **Loss** last paragraph is deleted and replaced as follows:

In respect of punitive and exemplary damage the enforceability of this paragraph shall be governed by such applicable law that most favours coverage.

Costs included under the definition of Loss herein are intended to and shall be reasonable for the purposes of cover provided under this policy. Loss shall not include any amount which is uninsurable by law according to the law applicable to the Claim or to this policy.

All other terms and conditions remain unchanged.

Endorsement no. 2

Policyholder's Financial and Insurable Interest

By way of endorsement it is hereby understood and agreed that the following clause is added to the policy:

If the **Insurer** is prohibited by law or regulation in a specific country (or jurisdiction) to fulfil its obligations according to the conditions towards a **Subsidiary** domiciled therein the following shall apply:

- 1) The **Policyholder** has a financial and insurable interest in such **Subsidiary's** continued operations or would be prejudiced by a loss incurred by the **Subsidiary**.
- 2) Such **Subsidiary's Loss** shall always also be considered the **Policyholder's Loss**. The enforceability of this paragraph shall be governed in accordance with the law of the country (or jurisdiction) which is most favourable for the fulfilment of the **Insurer's** obligations according to the insurance conditions.
- 3) Subject to the conditions of this policy, the **Insurer** will pay to the **Policyholder** an amount equal to that which would otherwise have been payable to the **Subsidiary** for **Loss**, provided the **Policyholder**:
  - i) act vis-à-vis the **Insurer**, as if the **Policyholder** itself was the **Subsidiary** and ensures that duties otherwise under this policy are complied with by the **Subsidiary**,
  - ii) calculates, determines and proves the amount of compensation and when upon the **Insurer's** request:
    - a) retains, in its own name but on the **Insurer's** cost, any independent loss adjusting expert and/or legal council approved by the **Insurer**,
    - b) grants the **Insurer** right to collaborate with such expert or council, where permitted by applicable national legislation,
    - c) grants the **Insurer** full access to any records produced by such expert or council.
  - iii) secures that the **Subsidiary** evaluates and where appropriate enforces any right to recovery from the party responsible for the **Loss** and that such recovery is repaid to the **Insurer** in accordance with the subrogation clause.
  - iv) in writing confirms to the **Insurer** that the **Subsidiary** in its own name will not make any claim for indemnification under this insurance contract for the same **Loss**.

All other terms, conditions and exclusions of the policy remain unchanged

Endorsement no. 3

Sanction Limitation and Exclusion Clause

By way of endorsement it is hereby understood and agreed that the following clause is added to the policy:

No (re)insurer shall be deemed to provide cover and no (re)insurer shall be liable to pay any claim or provide any benefit hereunder to the extent that the provision of such cover, payment of such claim or provision of such benefit would expose that (re)insurer to any sanction, prohibition or restriction under United Nations resolutions or the trade or economic sanctions, laws or regulations of the European Union, United Kingdom or United States of America.

15/09/10

LMA3100

1. INSURANCE COVER

In consideration of the payment of or agreement to pay the premium by the **Policyholder** on behalf of the **Insured Persons**, the **Insurer** (as identified in Item 8 of the Schedule) will pay **Loss** in respect of:

- 1.1 Any **Claim** first made against the **Insured Persons** during the **Period of Insurance** (or **Extended Reporting Period** if applicable);
- 1.2 **Defence Costs** incurred by the **Insured Persons** in connection with any such **Claim**; and
- 1.3 **Legal Representation Expenses** incurred by the **Insured Persons** in connection with an **Investigation or Enquiry** first instigated during the **Period of Insurance** (or **Extended Reporting Period** if applicable).

2. DEFINITIONS

- 2.1 **Claim** means any written demand, notice before action or civil, criminal, judicial, administrative, regulatory or arbitral proceeding against the **Insured Persons** seeking compensation or other legal remedy directly or indirectly related to a **Wrongful Act**. **Claim** shall include any **Securities Claim**.
- 2.2 **Company** means the **Policyholder** and any **Subsidiary** and any other company, organisation, association or joint venture in which an **Insured Person** was, is or shall become a director or officer at the specific request or consent either of the **Policyholder** or of any **Subsidiary**, provided that such other company does not have any of its **Securities** listed on a **Securities** exchange or market within the United States of America.
- 2.3 **Defence Costs** means reasonable costs, charges and expenses (including but not limited to lawyers' fees and experts' fees) incurred by the **Insured Persons** which relate to the defence, interpretation, settlement or appeal of a **Claim**.
- 2.4 **Extended Reporting Period** means a period after expiry of the **Period of Insurance**, or a period after a change of control in accordance with paragraph 4.17, during which written notice may be given to the **Insurer** either of a **Claim** first made or a circumstance in accordance with paragraph 4.8, in respect of a **Wrongful Act** occurring prior to the expiry of the **Period of Insurance** or in respect of acts or omissions occurring prior to the expiry of the **Period of Insurance** which become the subject of an **Investigation or Enquiry**.
- 2.5 **Foreign Policy** shall mean, the **Insurer's** or its fronting partner's most recent standard Directors and Officers liability policy existing at the inception date of this policy approved by the **Insurer**. Foreign Policy shall not include any manuscript, bespoke or any broker form nor any blended product providing any other cover than Directors & Officers liability.
- 2.6 **Insured** means the **Insured Persons**, the **Policyholder** and any **Subsidiary**.
- 2.7 **Insured Persons** means any natural person who was, is or shall become during the **Period of Insurance**:
  - (i) a director or officer or anyone in a management, or supervisory capacity including any committee member also in situations where such responsibility has been duly delegated to such person, of the **Policyholder** or **Subsidiary**; or
  - (ii) an employee of the **Policyholder** or any **Subsidiary**:
    - a) named as a co-defendant with a director or officer in a **Claim** in which such employee is alleged to have participated or assisted in the commission of a **Wrongful Act**;
    - b) with respect to an actual or alleged environmental violation;

c) joint as a party to an **Investigation** against any person defined in 2.7. (i) or (iii) when requested to attend an **Investigation** of which an **Insured Persons** (defined in 2.7. (i) or (iii)) is also requested to attend; or

(iii) a director, officer or anyone in a management, committee or supervisory capacity of a company, organisation, association or joint venture at the specific request or consent of the **Policyholder** or of any **Subsidiary**, provided that such entity does not have any of its **Securities** listed on a **Securities** exchange or market within the United States of America.

Insured Person shall include shadow directors, de facto directors, approved persons, heirs, estate, legal representatives, lawful spouse and domestic partner, but shall not include external auditors.

2.8 **Internal Enquiry** means any internal investigation or enquiry either following notification of a potential problem to a regulatory, judicial or governmental authority or in response to a direct regulatory, judicial or governmental request.

2.9 **Investigation or Enquiry** means any **Internal Enquiry** or criminal or regulatory investigation or external enquiry or similar procedure, in connection with which individually identifiable **Insured Persons** reasonably require legal advice or representation by virtue of their respective capacities with respect to the **Company**.

2.10 **Legal Representation Expenses** means any reasonable fees, costs and expenses incurred by the **Insured Persons** in obtaining legal advice or representation to protect their interests in connection with an **Investigation** or **Enquiry**.

2.11 **Loss** means judgments, settlements, awards, costs, damages, fines, reasonable premium for a financial instrument (including but not limited to a bond, but not collateral for the instrument, that guarantees an **Insured Person's** contingent obligation required by a Court), penalties and punitive and exemplary damages, all in respect of a **Claim**. **Loss** shall also include **Defence Costs** and **Legal Representation Expenses**. **Loss** shall include taxes but only to the extent Personal liability of an **Insured Person** for non-payment of corporate taxes is established by law in the jurisdiction in which the **Claim** is made and to the extent that the **Company** is not able to pay such corporate taxes due to insolvency or legal prohibition. **Loss** shall also include **Psychological Support Expenses** and **Public Relations Costs**.

Paragraphs 4.10 and 4.11 herein shall be also applicable in respect of the other costs and expenses covered under this policy.

Enforceability of this paragraph shall be governed by such applicable law that most favours coverage.

2.12 **Period of Insurance** means the period specified in Item 2 of the Schedule.

2.13 **Policyholder** means the company named in Item 1 of the Schedule.

2.14 **Psychological Support Expenses** means reasonable fees, costs and expenses incurred by an **Insured Person**, for the services of a psychologist, in connection with a covered **Claim**.

2.15 **Public Relations Costs** means reasonable fees, costs and expenses incurred by the **Insured Person** in obtaining advice and support to protect their reputation.

2.16 **Securities** means any securities in the **Policyholder** or **Subsidiary** including any transferable securities representing equity or debt interests.

2.17 **Securities Claim** means any **Claim** made against any **Insured** alleging a violation of any laws or rules or regulations relating to **Securities** arising from the purchase or sale or offer or solicitation of an offer to purchase or sell **Securities** or any registration relating to such **Securities**.

2.18 **Subsidiary** means any entity in which the **Policyholder** or any **Subsidiary**, on or before the inception date of this policy, controls directly or indirectly through one or more other entities more than half

of the issued share capital or voting rights, or controls the composition of the board of directors, or exercise management control. Entity also means any pension-, profit sharing- or employee benefit program. Subsidiary shall also include any such entity acquired or created during the **Period of Insurance** provided that any such entity:

- (i) has total assets which are less than 25% of the total consolidated assets of the **Policyholder** at inception; and
- (ii) does not have any of its **Securities** listed as level II or III ADR's or fully listed on an exchange in the United States of America.

For entities that do not fulfil the requirements of (i) or (ii) above coverage will still be provided for 90 days from the acquisition date.

In the event a legal entity becomes a **Subsidiary**, this policy shall only apply to **Wrongful Acts** therein committed after the effective date it becomes a Subsidiary and prior to the effective date it ceases to be a **Subsidiary**.

2.19 **Wrongful Act** means any actual, attempted or alleged wrongful act, error, misstatement, misleading statement, omission, neglect or breach of duty by the **Insured Persons** whilst acting individually or collectively in their respective capacities with respect to the **Company** or any other matter claimed against any one or more of them by reason of their serving in such capacities.

3. EXCLUSIONS

The **Insurer** shall not be liable to make any payment in respect of **Loss**:

- 3.1 For death, bodily injury or **Loss** of or damage to property other than:
  - (i) for emotional distress or mental anguish with respect to an employment practices **Claim**;
  - (ii) **Legal Representation Expenses** or **Defence Costs**
  - (iii) for any **Loss** where and to the extent personal liability is established against an **Insured Persons** but only in circumstances where the **Company** is not legally permitted or refuse to indemnify the **Insured** person. The **Company** shall be deemed non-permitted to indemnify the **Insured Persons** should authorization to indemnify such **Insured Persons**, in accordance with applicable law, charter, bylaws, operating agreement or similar documentation of the **Company**, require a decision from the Annual General Meeting of the **Company**.
- 3.2 For the gaining of profit or advantage to which the **Insured Person** was not entitled (other than **Legal Representation Expenses** or **Defence Costs**), provided that this is established in a final adjudication. This exclusion shall not affect the insurance available to any other **Insured Person**.
- 3.3 Arising from, attributable to or based upon any intentional crime committed by **Insured** provided that the intentional crime is established in a final adjudication. This exclusion shall not affect the insurance available to any other **Insured**.
- 3.4 Arising from attributable to or based upon any **Claim** brought or maintained by or on behalf of a **Company** in the United States of America or its territories except:
  - (i) any **Claim** against any **Insured Person**:
    - (a) for contribution or indemnity if such **Claim** directly results from another **Claim** that would otherwise be covered under this policy; or
    - (b) by any shareholder or any shareholder derivative action brought or maintained by or on behalf of a holder of **Securities** or the **Company** without the active or voluntary solicitation or participation of either an **Insured Person** or the **Company**, unless the **Insured Person** in question is engaged in any activity protected by whistleblower legislation anywhere in the world or ceased to be a director or officer of the **Company** at least four (4) years before the date of the **Claim**; or

(c) brought or maintained by a liquidator, receiver or administrative receiver of the **Company**, or similar person under the laws of any other jurisdiction; or

(ii) **Defence Costs.**

3.5 Arising from the same facts alleged or contained in

- (i) Any **Claim** made or **Investigation** or **Enquiry** first instigated prior to the commencement of the **Period of Insurance**, or
- (ii) Circumstance duly reported and accepted under any management liability insurance which was in force prior to the commencement of the **Period of Insurance**.

3.6 Where:

- (i) it would be illegal under applicable laws or sanctions for **Insurer** to provide the cover specified in this insurance contract or any part of such cover, or any other service or benefit, then **Insurer** shall only be obliged to provide cover, services or benefit to the extent that, and for such period as, it is or becomes legally permissible for the **Insurer** to do or to have done so; and
- (ii) more specifically, any **Claim**, premium, additional or return premium or other sum falls due from or to **Insurer** under this insurance contract and it would be illegal under applicable laws or sanctions for the payment or any part of it to be made (in cash, transfer or any other form of transfer of other economic asset) at the time it falls due, then the paying party shall only be obliged to make payment to the extent that, and at such time as, it is or becomes legally permissible for the paying party to do so.

However: In circumstances where sub-clause 3.6(i) or (ii) would otherwise apply, but the relevant laws or sanctions allow **Insurer** to seek authorisation to provide the affected cover, service or benefit and/or to make or receive the affected payment, then the **Insurer** will take all reasonable steps to obtain the necessary authorisation required to enable them to make such payment or provide such cover, service or benefit.

4. CONDITIONS

INDEMNIFICATION BY THE COMPANY AND SUBROGATION

4.1 The **Insurer** expressly waives any right of subrogation against the **Policyholder** or **Subsidiary** with respect to any right to indemnification by the **Policyholder** or **Subsidiary** to which the **Insured Persons** may be entitled. The **Insurer** also waives any right of subrogation against an **Insured Person** in connection with a **Claim** unless such **Insured Person** has been found guilty through a final adjudication for intentional crime.

4.2 Save with respect to such rights of subrogation against the **Policyholder** or **Subsidiary** as are waived pursuant to paragraph 4.1 above, the **Insurer** shall, in the event of any payment under this policy, be subrogated to the extent of such payment to all of the **Insureds'** rights of recovery and the **Insured** shall take all reasonable steps to secure and preserve such rights including the execution of such documents as are necessary to enable the **Insurer** to institute proceedings in the name of the **Insured**.

OTHER INSURANCE AND INDEMNIFICATION

4.3 The insurance provided by this policy applies excess over (1) any more specific insurance purchased by the **Policyholder** or **Subsidiary** and collected by or on behalf of the **Insured Persons** and (2) any more specific insurance collectible from any other source.

SEVERABILITY

- 4.4 No statements made nor knowledge possessed by any **Insured** shall be imputed to any other **Insured** in determining whether cover is available under this policy.

LIMIT OF LIABILITY

- 4.5 The limit of liability shown in Item 3 (a) of the Schedule is the aggregate limit of the **Insurer's** liability in respect of all **Loss** irrespective of the number of **Claims** and/or **Claims** under the policy and/or of the number of **Insureds** on behalf of whom **Claims** are made under the policy. Any payments made under any extensions to this policy shall form part of and not be in addition to the limit of liability, apart from the Non-Executive Directors' Additional Limit detailed in 5.7 and Item 3 (b) which is in addition to the limit of liability specified in Item 3 (a) of the Schedule.

RELATED CLAIMS

- 4.6 Any **Claims** and/or **Investigations** or **Enquiries** or series of **Claims** and/or **Investigations** or **Enquiries** arising out of, based upon, or attributable to acts, errors or omissions with the same originating cause or source shall be treated as a single **Claim** and/or **Investigation** or **Enquiry** and shall be deemed to have been made and reported at the date of the first such **Claim** or **Investigation** or **Enquiry**.

CLAIMS HANDLING AND NOTIFICATION

- 4.7 All notifications of a **Claim** or an **Investigation** or **Enquiry** shall be made in writing to the **Insurer** at the address specified in Item 8 of the Schedule as soon as reasonably practicable, but no later than 12 months, after any person specified in Item 10 has become aware of such **Claim** or **Investigation** or **Enquiry**. However, if the **Insured** does not give notice of an **Investigation** or **Enquiry**, coverage shall not be excluded for any subsequent **Claim** (such **Claim** to be notified in accordance with the above). The **Insured** shall provide such information and documentation relating to a **Claim** or a claim for **Legal Representation Expenses** and other covered costs and expenses as the **Insurer** may reasonably require. Within 30 days of the receipt of such information and documentation, the **Insurers** will provide the **Insured** with a written and reasoned statement of their position relating to coverage. However, if a **Claim** is made against an **Insured Person** by a **Company**, the **Insurer** shall have no duty or obligation to communicate with any other **Insured Person** or the **Company** with respect to that **Claim**.
- 4.8 The **Insured** may give written notice to the **Insurer** of circumstances which may reasonably be expected to give rise to a **Claim** specifying the reasons for anticipating such a **Claim**. If such notice is given, any **Claim** subsequently made against the **Insured Persons** and reported to the **Insurer** (whether during the **Period of Insurance** or not) alleging, arising out of, based upon or attributable to such circumstances shall be deemed to have been made at the time such notice of circumstances was given by the **Insured** to the **Insurer**.
- 4.9 No **Insured** shall admit nor assume any liability, enter into any settlement agreement nor consent to any judgment in respect of any **Claim** without the prior written consent of the **Insurer**, such consent not to be unreasonably withheld or delayed.

DEFENCE COSTS AND LEGAL REPRESENTATION EXPENSES

- 4.10 The **Insured** shall obtain the prior written consent of the **Insurers** before selecting lawyers of their own choice and incurring either **Defence Costs** or **Legal Representation Expenses**, such consent not to be unreasonably withheld or delayed. In the event of an actual or potential conflict of interest between the **Insureds**, each such **Insured** shall be entitled to separate legal representation. The **Insurer** undertakes to respond within 7 working days of receipt of a written request for such consent in relation to a notified **Claim**, **Investigation** or **Enquiry**. The **Insurer's** response shall be without prejudice to its position as to coverage which it is required to state separately pursuant to paragraph 4.7 above.

4.11 Where circumstances beyond the control of the **Insured** prevent the **Insured** from obtaining such consent (and provided that such consent is sought promptly), the **Insurer** will give retrospective consideration to such **Defence Costs** or **Legal Representation Expenses** on the same basis as if a request for prior written consent had been made.

4.12 Subject to the **Insureds'** compliance with the provisions of paragraph 4.7, 4.10 and/or 4.11 above, the **Insurer** agrees to advance **Legal Representation Expenses** and to advance **Defence Costs** on an ongoing basis and prior to the final disposition of a **Claim**.

VOLUNTARY PAYMENTS

4.13 If the **Policyholder** or **Subsidiary** pays **Loss**, which would otherwise be covered under the terms of this policy then the **Insurer** shall reimburse the **Policyholder** or **Subsidiary** in respect of such **Loss**. Nothing in this paragraph shall override the provisions of paragraph 4.9 above.

ALLOCATION

4.14 The **Insurer** and the **Insured** agree to use their best efforts to determine a fair and proper allocation of any **Loss** covered by the policy and **Loss** not covered by the policy in the event that any **Claim** or **Investigation** or **Enquiry** involves both covered matters and matters or persons (including the **Company**) not covered under this policy. In arriving at such allocation, the **Insurer** and the **Insured** and the **Policyholder** or **Subsidiary** agree that they shall take into account the relative legal and financial exposures both of covered matters and of matters or persons not covered under this policy. The **Insurer** shall advance the **Defence Costs** or **Legal Representation Expenses** incurred by the **Insured Person** until such time as a determination regarding allocation is made. Following such determination any proportion of advanced **Defence Costs** or **Legal Representation Expenses** that is not covered shall be returned to the **Insurer** by the **Insured** and/or the **Company** as appropriate.

ASSIGNMENT

4.15 This policy and any rights under it cannot be assigned without the written consent of the **Insurer**.

AUTHORITY

4.16 The **Policyholder** may act on behalf of all **Insured Persons** in connection with the giving and receiving of all notices under this policy, the payments of premiums, the receiving of **Loss** payments and any return premiums that may become due, as well as the requesting, receiving and acceptance of any endorsement to this policy and the submission of any dispute with the **Insurer** to arbitration and any other matters relating to the policy. The **Policyholder's** authority shall extend to the provision of notice of **Claims** under the policy pursuant to paragraphs 4.7 and 4.8. However, the **Insurer** recognises the **Insured Persons'** independent right to notify such **Claims** should the **Policyholder** fail to do so.

CHANGE OF CONTROL

4.17 If during the **Period of Insurance** any of the following events occur:

- (i) the **Policyholder** consolidates with or merges into or sells all or a majority of its assets to any other person or entity or group of persons and/or entities acting in concert, resulting in the extinction of the policyholder as an independent legal entity;
- (ii) any person or entity, or persons or entities acting in concert (other than a **Subsidiary** or **Subsidiaries**) which acquire the **Policyholder** as their subsidiary; or
- (iii) receivership, bankruptcy, liquidation or administration of the **Policyholder**.

the cover provided by this policy shall be restricted so as to apply only to **Claims** in respect of **Wrongful Acts** or **Investigations** or **Enquiries** in respect of acts or omissions occurring prior to the effective date of such sale, consolidation, merger or acquisition of control.

NON CANCELLATION

4.18 This policy may not be cancelled by the **Insurer** except for non-payment of the premium. The policy shall remain valid and in force until 14 days after written notice of cancellation from the insurer has been received.

ARBITRATION AND CHOICE OF LAW

4.19 This policy is governed by the laws of the country specified in Item 12 of the Schedule and any dispute shall be finally resolved by the national courts in that specified country. However, if the **Insured** elects, the dispute shall be solved by mediation in accordance with the Rules of the Mediation Institute of the Stockholm Chamber of Commerce.

Where the dispute cannot be settled by mediation, it shall be finally settled by arbitration administered by the Arbitration Institute of the Stockholm Chamber of Commerce (the "SCC").

The Rules for Expedited Arbitrations shall apply, unless the SCC in its discretion determines, taking into account the complexity of the case, the amount in dispute and other circumstances, that the Arbitration Rules shall apply. In the latter case, the SCC shall also decide whether the Arbitral Tribunal shall be composed of one or three arbitrators.

The cost of the arbitration proceeding shall remain with the Insurer.

ORDER OF PAYMENT

4.20 In the event of a **Loss** for which payment is due, the **Insurer** shall:

- (i) first, pay the **Insured Person**; and
- (ii) Then pay the **Policyholder** or **Subsidiary**.

The insolvency of any **Policyholder** or **Subsidiary** shall not relieve the **Insurer** of any of its obligations to prioritise payment of **Loss** under this policy.

5. EXTENSIONS TO COVER

EXTENDED REPORTING PERIODS

5.1 An automatic **Extended Reporting Period** of 60 days will apply in the event that this policy is not renewed, replaced or in the event of a Change of Control as provided for in paragraph 4.17.

5.2 In the event that this policy is not renewed or replaced and any **Insured Person** voluntarily relinquishes their position or are fired from a position as CEO, prior to or during the **Period of Insurance** they shall be entitled to the **Extended Reporting Period** shown in Item 6 (ii) of the Schedule from the date that they relinquished such position. This extension shall not apply in the event that an **Insured Person** voluntarily relinquishes their position as a result of a Change of Control as provided for in paragraph 4.17.

5.3 In the event that this policy is not renewed, replaced or in the event of a Change of Control as provided for in paragraph 4.17 and at the election of the **Policyholder** or any **Insured Person** which shall be made within 60 days of expiry of the **Period of Insurance**, the **Insured** shall be entitled to the **Extended Reporting Period(s)** shown in Item 6 (i) of the Schedule upon payment of the respective additional premium.

NON-RESCINDABLE EXTENSION

5.4 The **Insurer** shall not avoid this policy nor any severable part of this policy nor exercise any other legal remedy on the grounds of misrepresentation or failure to disclose material events or circumstances by any **Insured** and/or any agent to insure, save in the case of fraudulent misrepresentation or fraudulent failure to disclose and then only, as against the **Insured** responsible for such fraudulent misrepresentation or fraudulent failure.

LOSS MITIGATION EXTENSION

5.5 The **Insurer** agrees to reimburse the **Insured Persons** for any payments made as a result of action taken by the **Insured Persons** to prevent, settle or compromise any actual or potential **Claim** which, had it been pursued, would have been covered under this policy, provided that:

- (i) clause 4.7 above (if applicable) shall have been complied with;
- (ii) the **Insured** have taken all reasonable steps to mitigate **Losses** arising from any such **Claim**;
- (iii) any action taken by the **Insured** is taken, where practicable, with the prior approval of the **Insurer**; or
- (iv) the liability of the **Insurer** shall not exceed that which would have existed if a **Claim** had been pursued against the **Insured Persons**.

Any payments reimbursed by the **Insurer** pursuant to this extension shall form part of **Loss**.

SECURITIES CLAIM EXTENSION

- 5.6 (i) Subject to and in the manner described in sub-paragraphs (ii)-(vi) below, the **Insurer** will pay **Loss** on behalf of the **Insured** in respect of:
- (a) any **Securities Claim** first made against the **Insured** during the **Period of Insurance**;
  - (b) Defence Costs incurred by the **Insured** in connection with any such **Securities Claim**.
- (ii) The retention shown in Item 4 of the Schedule shall apply to each and every **Securities Claim**. No retention shall be applicable to **Insured Persons**.
- (iii) In the event that the **Policyholder** or **Subsidiary** does not pay the retention referred to in sub-paragraph (ii) above, the **Insurer** will pay **Loss** within and up to the limit of the retention in respect of a **Securities Claim** but only such proportion of **Loss** as relates to the **Insured Persons** and not to the **Policyholder** or **Subsidiary**. Moreover, in the event and to the extent of any such payment of **Loss**, the **Insurer** shall have the right to pursue the **Policyholder** or **Subsidiary** by way of subrogation notwithstanding the express waiver of such right contained in clause 4.1 of the policy.
- (iv) All **Loss** in excess of the retention up to the limit of liability shall be paid by the **Insurer** irrespective of whether it is **Loss** suffered by the **Insured Persons** or by the **Policyholder** or **Subsidiary**. For the purposes of this sub-paragraph of the extension only, the allocation provision at 4.14, insofar as they relate to any allocation as between the **Policyholder** or **Subsidiary** and the **Insured Persons**, shall not apply.
- (v) The knowledge of and statements made by the Chief Executive Officer or Chief Financial Officer or equivalent management position of the **Policyholder** or **Subsidiary** shall be imputed to the **Policyholder** or **Subsidiary** for the purposes of determining cover available to the **Policyholder** or **Subsidiary** in respect of a **Securities Claim**. For the purposes of this extension, the definition of **Defence Costs** is extended to include costs incurred by the **Policyholder** and any **Subsidiary**.
- (vi) Nothing in this extension shall increase the overall limit of liability nor, notwithstanding (iv) above, shall the **Insurer** have any liability to pay fines or penalties on behalf of the **Policyholder** or **Subsidiary** under this policy.

NON EXECUTIVE DIRECTORS' ADDITIONAL LIMIT

5.7 The **Insurer** shall pay additional **Loss** under the insuring clause up to the amount shown in Item 3 (b) of the Schedule on behalf of any **Insured Person** who was, is or shall become a non executive director of the **Company** but only after exhaustion of (i) the limit of liability shown in Item 3 (a) of

the Schedule, (ii) all other collectible directors and officers or management liability insurance whether written excess of the limit of liability or otherwise and (iii) all other indemnification for such **Loss** available from any other source.

This additional amount is an aggregate additional limit for all non executive directors of the **Company** and is in addition to the limit of liability.

FOREIGN JURISDICTION EXTENSION

5.8 With respect solely to **Claims** brought and maintained in a foreign jurisdiction the **Insurer** shall apply to such **Claims Foreign Policy** of such jurisdiction if it offers more favourable coverage in respect of the following sections only (to be read together as a whole): Insurance Covers, Definitions and Exclusions. Notwithstanding the above, any specific coverage or exclusion endorsement to this policy shall apply irrespective of the **Foreign Policy**.

FINANCIAL INTEREST COVER FOR CERTAIN FOREIGN TERRITORIES

5.9 The **Insurer** will pay the Financial Interest of the **Policyholder** in connection with the **Loss** of:

- (i) any **Subsidiary** located in a Restricted Foreign Jurisdiction in respect of a **Securities Claim** made against such **Subsidiary**; and/or
- (ii) any **Insured Person** of such **Subsidiary** in respect of any **Claim** made against such **Insured Person**; but only if and to the extent that:
  - a) such **Claim** would fall within an Insurance Cover or Extension provided under this Policy but for the fact that this Policy is not permitted to provide coverage for such **Claim** due to the law of such Restricted Foreign Jurisdiction; and
  - b) (1) an International Program Policy for such Restricted Foreign Jurisdiction has not been purchased; or
  - (2) an International Program Policy for such Restricted Foreign Jurisdiction has been purchased, but the Limit of Liability of such International Program Policy is not sufficient to cover the entire **Loss** of such **Claim**; subject to local legal restrictions; and
  - (3) reimbursement in accordance with section 4.13 applies.

Each **Insured** accepts that any payment made by the **Insurer** to the **Policyholder** pursuant to this section 5.9 shall discharge any liability which the **Insurer** might have had to such **Insured** in respect of the relevant liability.

INTERNATIONAL PROGRAM CLAUSE

5.10 Where local policies have been issued by the **Insurer** (“integrated policy”) forming part of this program, any payments under the underlying local policies shall be deducted from the total limit under this policy. Payments under non-integrated local policies issued by other insurers shall not be deducted from the limit of this policy.

5.11 Where the coverage provided under this policy is wider than that provided under any local policy, the coverage provided hereunder shall prevail.

5.12 Where the limit provided under a local policy is partially or totally exhausted by loss payments, the limit of this policy shall drop down.